

မစ္ဆန္ဒတမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ

ဓမ္မဝိဟာရီသုတ် အရှင်ဉာဏ ၏
လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ်
ဉာဏဒဿန

ဉာဏသာဝက

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	မိတ်ဆက်နိဒါန်း	၁
၂။	လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ် ဉာဏဒဿန နိဒါန်း	၆

အခန်း(၁) လွတ်လပ်ခြင်း

၃။	ပထမ လွတ်လပ်ခြင်း	၁၁
၄။	ဒုတိယ လွတ်လပ်ခြင်း	၁၆
၅။	တတိယ လွတ်လပ်ခြင်း	၂၂
၆။	စတုတ္ထ လွတ်လပ်ခြင်း	၂၆

အခန်း(၂) ကမ္မဇအနာရောဂါ

၇။	လူကိုနှိပ်စက်ဖျက်ဆီးတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါ	၂၇
၈။	ပထမအမျိုးအစား ကမ္မဇအနာရောဂါ	၂၈
၉။	ဒုတိယအမျိုးအစား ကမ္မဇအနာရောဂါ	၃၂
၁၀။	တတိယအမျိုးအစား ကမ္မဇအနာရောဂါ	၃၃
၁၁။	စတုတ္ထအမျိုးအစား ကမ္မဇအနာရောဂါ	၃၄

အခန်း(၃) ကံသင်္ခါရ

၁၂။	ကမ္မဇအနာရောဂါအစွဲထကြွမှုက ဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရများ	၃၇
၁၃။	ပထမကမ္မဇအနာရောဂါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ပထမကံသင်္ခါရမဂ်လမ်းပျက်	၃၉

၁၄။	ဒုတိယကမ္မဇအနာရောဂါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဒုတိယကံသင်္ခါရမဂ်လမ်းပျက်	၄၀
၁၅။	တတိယကမ္မဇအနာရောဂါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ တတိယကံသင်္ခါရမဂ်လမ်းပျက်	၄၄
၁၆။	စတုတ္ထကမ္မဇအနာရောဂါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စတုတ္ထကံသင်္ခါရမဂ်လမ်းပျက်	၄၈

အခန်း(၄) ဝိသင်္ခါရ

၁၇။	ကမ္မဇအနာရောဂါများမှ လွတ်လပ်ကြောင်း ဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း	၆၂
၁၈။	ပ,ကမ္မဇအနာရောဂါချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ကြောင်း ပ,ဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း	၆၄
၁၉။	ဒု,ကမ္မဇအနာရောဂါချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ကြောင်း ဒု,ဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း	၆၉
၂၀။	တ,ကမ္မဇအနာရောဂါချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ကြောင်း တ,ဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း	၇၄
၂၁။	စ,ကမ္မဇအနာရောဂါချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ကြောင်း စ,ဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း	၇၈
၂၂။	လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ် ဉာဏဒဿန နိဂုံး	၈၄

မိတ်ဆက်နိဒါန်း

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပရိသတ်ကို ရှေးဦးစွာ မိတ်ဆက်ပေးချင်ပါတယ်။ ပရိသတ်များအနေနဲ့ ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ပတ်သက်ပြီး မမှန်မကန် မက်ဆွေချို (သတင်းပေးတာ) ရထားလို့ အမှန်အကန်သိချင်နေတာတွေ သိစရာတွေလည်း ရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော်ဦးဉာဏနဲ့ ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ စပ်လို့ သိချင်စရာတွေက **ဓမ္မဝိဟာရီ**ဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ၊ ဘယ်တုန်းကတရား သိမြင်တယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာလဲ၊ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေ လုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ ဆိုတာတွေကို မေးချင်မြန်းချင် သိချင်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေကိုပဲ ပရိသတ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးလိုက်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီဆိုတာ အရိုးရှင်းဆုံးပြောရင် **တရားနဲ့ပဲနေသူ**လို့အဓိပ္ပာယ်ရှိပါတယ်။ **တရား**ဆိုတာတွေက မတရားတာ မမျှတတာ တွေရဲ့ အပြန်ဆန့်ကျင်ဘက်တွေ မှန်သမျှဟာ တရားတာ မျှတတာတွေပါပဲ။ အဲဒီ **တရား**ဆိုတာ ရှောင်ကြဉ်စရာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ဆောင်စရာတွေကိုဆောင်နေတာပါပဲ။

ရှောင်ကြဉ်စရာတွေဆိုတာက ကံသင်္ခါရတရားတွေပဲ၊ ဆောင်စရာတွေဆိုတာက အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို ရှောင်ကြဉ်လို့ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေပဲ၊ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရ တရားတွေဟာ မတရားတာ မမျှတတာတွေပဲ၊ မတရားတာ မမျှတတာတွေဖြစ်လို့ အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို လူရှောင်ကြဉ်ရတာပဲ၊ လူရှောင်ကြဉ်ရမှာတွေကို မရှောင်ကြဉ်ရင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီးတစ်ခုလုံး ဘယ်တော့မှ ငြိမ်းချမ်းသာယာ မဖြစ်ဘူး။

ရှောင်ကြဉ်စရာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ရုံလေးမျှနဲ့ မပြီးသေးဘူး၊ လူဆောင်စရာဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေကိုလည်း ဆောင်ပါမှ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီးဟာ ငြိမ်းချမ်းသာယာ ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်လာဖို့ ဆရာတော်က ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် စံပြပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်နဲ့ မတရားတာ မမျှတတာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး တရားတာ မျှတတာတွေကို ဆောင်ပြီးနေပြသဖြစ်လို့ **ဓမ္မဝိဟာရီ**လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ မေးတာ အတွက် အဖြေက ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ကို ကောဇာနှစ် (၁၃၀၀) ပြည့်နှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၃)ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၃၈)ခုနှစ်၊ မေလ (၃၁)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ မှာ အရှေ့တောင်အာရှ၊ အာစီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မကွေးတိုင်း ဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာနေ အဖဦးမြဒင် 'အမိဒေါ်လှဒွန်းတို့မှ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၄၃)ခုနှစ်မှ (၁၉၅၂)ခုနှစ်ထိ ဆရာတော် အသက်(၅)နှစ်သား အရွယ်မှ (၁၄)နှစ်သားအရွယ်ထိ ကျောင်းသားဘဝဖြင့် နန္ဒာရာမ ရွာဦးကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာထံမှာ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာကို သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ ပါတယ်။

ကောဇာနှစ် (၁၃၁၄)ခုနှစ် နယုန်လကွယ်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၂)ခုနှစ် ဇွန်လ (၂၁)ရက်စနေနေ့မှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုပြီး ရှင်သာမဏေဘဝအဖြစ်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာပဲ မြန်မာ နိုင်ငံတော်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးခရိုင်၊ မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ် ကျောင်းတိုက်သို့ စာပေပရိယတ္တိ သင်ကြားဆည်းပူးရန် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ပါ တယ်။

ကောဇာနှစ် (၁၃၂၀)ခုနှစ် နယုန်လဆန်း (၃)ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ (၂၀)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့မှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းဘဝအဖြစ် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၅၂)ခုနှစ်မှ (၁၉၆၂)ခုနှစ်ထိ မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်၌ နေထိုင်သီတင်းသုံးကာ ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ်ထိ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက် စာချနာယကဆရာတော်များ၊ မိုးကောင်းကျောင်းတိုက် ဒေးဝန်းဆရာတော် ဦးဇောတိကာဘိဝံသ၊ ဝေယံဘုံသာကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးကလျာဏာ ဘိဝံသ၊ တောင်သမန်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးကေသဝါဘိဝံသတို့ထံ ငယ်၊ လတ်ကြီး၊ စာချတန်း စာပေပရိယတ္တိများကို သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။

ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ် ရဟန်း(၅)ဝါရ(နိဿည်းလွတ်)ပြီးမှာ (၁၉၆၂)ခုနှစ်မှ (၁၉၆၇)ခုနှစ်ထိ တောထွက်သွားကာ ပထမဦးဆုံး မြန်မာနိုင်ငံ တော်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ်၊ ရှင်မတောင်အရပ် တောရကျောင်းမှာ သီတင်းသုံး နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ နောက် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊

ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာအနီး အရွက်မကြွေတောရကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးနေထိုင်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။နောက် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ မင်းကွန်းတောင်ရိုး စံတော်မူတောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကာတောရ ကျောင်းမှာပဲ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကာ ပဋိပတ္တိအလုပ်ကို အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနေရင်း တစ်နေ့မှာ ကိုယ့်မှာ ငြိမ်းချမ်းနေလို့ ကိုယ်ရထားတဲ့ တရားကို ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးကြည့်မိပြီး ကိုယ်ရတဲ့ ကိုယ်တွေ့တရားဟာ တကယ် တရားဟုတ် မဟုတ်၊ သူများတွေ တရားပြရိပ်သာကြီးငယ်တည် ထောင်ပြီးတရားပြနေကြသူတွေ ရထားတဲ့တရားနှင့် တူမတူ နှိုင်းယှဉ်ပြီး တိုက်စစ်ကြည့်ချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာလို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာတရားရတယ်လို့ ထင်ရှား ကျော်ကြားကြတဲ့ ဆရာတော်တွေထံချဉ်းကပ်ပြီး တရားတိုက်စစ်ဆေးကြည့်တာ လည်း လုပ်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလို တိုက်စစ်ဆေးကြည့်ရာမှာလည်း ရည်ရွယ်ချက်(၃)ချက် ထားပြီးမေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့တယ်။

(၁)အချက်က-**တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် ဘာဖြစ်တယ်**ဆိုတာသိရတဲ့ အထိ ပေါ်ဖို့မေးမြန်းစစ်ဆေးလျှောက်ထားမယ်။

(၂)အချက်က-**အဲဒီ ဆရာတော်တွေရဲ့ ဟောပြောချက်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဟော ပြောချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ ကွာဟနေလျှင် ဘာကြောင့်ကွာနေသလဲ**ဆစ် မေးမြန်းစစ်ဆေးလျှောက်ထားမယ်။

(၃)အချက်က-**ရလဒ်တွေဟာ လောကလူသား လူ့အဖွဲ့အစည်းအနေနဲ့ ဘယ်လိုအသုံးကျသလဲ**ဆိုတာသိအောင် မေးမြန်းစစ်ဆေး လျှောက်ထားမယ်လို့ ရည်ရွယ်ချက်ထားပြီးတရားရနေကြတယ်လို့ ထင်ရှားကျော်ကြားကြတဲ့ဆရာတော် တွေထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့တယ်။

အဲဒီအချက် (၃)ချက်မှာ တစ်ချက်ဖြစ်စေ နှစ်ချက်ဖြစ်စေ ချို့ယွင်း နေတာတွေ့ရင် အဲဒီတရားကို ဆက်မလုပ်ဘူးလို့လည်း ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။

တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် မဖော်နိုင်ရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီပန်းတိုင်ဟာ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ ဆန့်ကျင်နေရင် ဖြစ်ဖြစ် လက်တွေ့ မျက်မှောက်ဘဝမှာ ဘာမှအသုံးချမရဘူးဆိုရင် ဖြစ်ဖြစ် မလိုလားလို့ အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်ရခြင်းဖြစ်တယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ချဉ်းကပ်ပြီး မေးမြန်းခံရတဲ့ ဆရာတော်တွေ

ကတော့ စစ်ကိုင်း ပရက္ကမဆရာတော်၊ ဉာဏစာဂီ ဆရာတော်၊ မိုးကုတ် ဆရာတော်၊ ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော်၊ ဝေဘူဆရာတော်၊ သဲအင်းဂူ ဆရာတော်၊ သန်လျင်တောရ ဆရာတော်၊ တောင်တွင်းကြီးဆရာတော်ရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကြောင်ပန်းတောရ ဆရာတော်တွေနဲ့ သူတို့တွေရထားလို့ ဟောပြောတဲ့တရားတွေကို တိုက်စစ်ဆေးကြည့်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလိုတိုက်စစ်ဆေးကြည့်တာလုပ်တော့ **“သူတို့တွေရနေကြတာ ဟာလည်းတရားမဟုတ်သလို ကိုယ်ရနေတာဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး”** ဆိုတာ သိခွင့်ရခဲ့တယ်။ ဆရာတော်ဟာ အဲဒီလိုသိခွင့်ရသွားတော့ **“တရားဆိုတာ ဘာလဲ”** သိဖို့ သံဃာတော်တွေထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့ပြီးပြီ။ နောက်ဆုံးမေးစရာ တစ်ခုပဲ ကျန်တော့တယ်။ အဲဒါကတော့ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဟောပြောချက်တွေဆီ ပြန်ချဉ်းကပ်ပြီး ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်တွေကို ဆက်စပ်ကြည့်ဖို့ပဲလို့ စိတ်ကူးရခဲ့တယ်။ အဲဒီလို စိတ်ကူးရခဲ့တာအတိုင်း စံတော်မူတောင်မှာ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် **ဗျာကထန အဗျာကထန** ပါဠိတော်တွေကို ဆက်ဆက်စပ်စပ် သေသေချာချာ ဖတ်မှတ်ကာ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်ကို ကြားရတဲ့အထိ စဉ်းစားဆင်ခြင်နှလုံးသွင်း တာ(ယောနိသော မနသိကာရ)လုပ်လို့ ပေါ်လာတဲ့တရားဓမ္မပုံစံနဲ့ အလျော် ကျင့်ပွားတာ (ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ) လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလောက်ဆိုရင် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ မေးတာအတွက် အဖြေသိနိုင် လောက်ပြီ ထင်ပါတယ်။

(၁၉၆၇)ခုနှစ် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာအနီး အရွက်မကြွေတောရကျောင်းမှာ **အရိယသစ္စာတရားကို ဖော်ထုတ်သိမြင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်** လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာကြောင့်ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်တုန်းက တရားသိမြင်ခဲ့ပါတယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့ တာလဲ မေးတာအတွက်လည်း အဖြေသိနိုင်လောက်ပါပြီ။

(၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ (၂၀)ရက်မှ (၁၉၈၃) ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၉)ရက်နေ့ထိ ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ အဝါရောင်ဝတ်ထေရဝါဒထဲ မှာ ရဟန်းဝါ(၂၅)ဝါထိ နေထိုင်ခဲ့ပြီး၊ မိုးပြာရောင်ဝတ်ကာ ဓမ္မဝိဟာရီ**ပစ္စုပ္ပန် ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ** အဖြစ်ဖြင့် ယနေ့အချိန်အထိ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့စပ်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ ဟောပြောရေးသား တဲ့အလုပ်တွေကိုသာ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး တစိုက်မတ်မတ် မလျှော့သော

ခွဲနဲ့ အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏရဲ့ဟောပြောချက်အသံဖိုင် တရားပွဲပေါင်း (၁၀၀၀)ကျော်ထိရှိနေပါတယ်။ ရေးသားပြီး စာအုပ်ပေါင်း(၆၀)ကျော် စာမျက်နှာပေါင်း (၁၁၅၀၀)ကျော်ထိရှိနေပါပြီ။

နောက် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏဟာလူမှုအသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီး အကျိုးစီးပွားဖြစ်ကာ ငြိမ်းချမ်းသာယာဖြစ်ဖို့ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့စပ်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ ဟောပြောရေးသားမှုကြောင့် ယခင် စစ်အစိုးရ လက်ထက်က ပုဒ်မတွေအမျိုးမျိုးတပ်ပြီး (၁၉၈၃)ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ်(၃)နှစ်၊ (၁၉၉၁) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၁၀)နှစ်၊ (၂၀၁၀) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၂၀)နှစ် ချခံရတာအပြင် ဆရာတော်ရဲ့ ဒကာ ဒကာမ ဂေါပကတွေထံမှ အလှူငွေသိန်း(၂၀၀)ကျော် ရန်ကုန်မြောက်ဥက္ကလာပ မိုးပြာခြံ၊ ပဲခူး(၁၀)မိုင်ကုန်း အရိယဥယျာဉ်ခြံ၊ မန္တလေးရန်ကင်းတောင်ခြေ မိုးပြာခြံတို့ကိုပါ သိမ်းဆည်း ချိတ်ပိတ်ထားတာ ခံနေရပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေလုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ မေးတာအတွက် အဖြေကိုအကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြောပြလိုက်ပါတယ်။ အကျယ်သိလိုပါက ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ရဲ့ ဟောပြောရေးသားချက်တွေကို www.ariyathitsa.org နှင့် www.ariyathitsa.eu.pn မှာ လေ့လာဆည်းပူး မှတ်သားနိုင်ကြစေရန် ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးတဲ့အနေနဲ့ အသိပေးလိုက်ပါတယ်။

(စီစဉ်တင်ပြသူ)
ဉာဏသာဝက

လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ် ဉာဏဒဿန

နိဒါန်း

လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ် ဉာဏဒဿနကို အဆုတ်ပြမယ့် အကြောင်းအရာရဲ့ နာမည်အဖြစ်မှည့်ခေါ်လိုက်တယ်။ **လမ်း**ဆိုတာက လူများ အချိန်နှင့်အမျှ ပြုမူ၊ပြောဆို၊နေထိုင်မှုတွေနဲ့ လှမ်းသွားနေတဲ့ လမ်းကြောင်းရဲ့ နာမည်ပဲ။ **ပန်း**ဆိုတာက အဲဒီလိုလှမ်းသွားနေလို့ ဖြစ်နေရောက်နေတဲ့ ပန်းတိုင်ရဲ့နာမည်ပဲဖြစ်တယ်။

အဲဒီလမ်းကြောင်းမှာလည်း **လွန်ကဲလမ်းကြောင်းနှင့် မျှတလမ်းကြောင်း**နှစ်ခုရှိလို့ လမ်းနှစ်သွယ်လို့ ပြောခဲ့တာပဲ။ ပန်းတိုင်မှာလည်း **လည်ပတ်ပန်းတိုင်နှင့် လွတ်လပ်ပန်းတိုင်**နှစ်ခုရှိလို့ပန်းနှစ်သွယ်လို့ပြောခဲ့တာပဲ။ ဒီလိုလမ်း၊ပန်းနှစ်ခုစီကို စုပေါင်းပြီး စက်တစ်ခုအဖြစ် လည်ပတ်တာကိုပြောဖြစ်လို့ **ဒဿန**လို့ ပြောခဲ့တာဖြစ်တယ်။

လူလောကမှာ လူများဟာ ကိုယ့်လမ်း ကိုယ်သွားနေကြသူတွေပဲ။ ကိုယ်သွားတဲ့လမ်းကို ဘယ်ပန်းတိုင်ဆီရောက်စေမယ်လို့လည်း မသိကြဘူး။ ကိုယ့်လမ်းရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်လမ်းနဲ့ ကိုယ့်ပန်းတိုင်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ပန်းတိုင် ရှိမှာကိုလည်း မသုံးသပ်နိုင်ကြဘူး။ ဒီတော့ ကိုယ့်လမ်းနဲ့ပန်းဟာ ဘာဖြစ်တယ်လို့ မခွဲခြားနိုင်ကြတာဘဲ။

ဒီတော့ လူလောကဟာ မျက်ကန်းလောကလို့ ရှေးအခါက ပြောခဲ့ကြတာပဲ။ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရီလီးဂျင်းကြီးတွေကတော့ လူတွေဟာ အပြစ်သားတွေလို့ ပြောကြတယ်။ အပြစ်သားအဖြစ်ဟာမလွတ်လပ်ပန်းတိုင် ရောက်ခံရသူရဲ့ နာမည်ပဲ။ အဲဒီ အပြစ်သားအဖြစ်ဟာ အလိုအလျောက် ဖြစ်နေတာ မဟုတ်ဘဲ **လမ်းကြောင်းလွန်**ကို လျှောက်လှမ်းလာရာက ရောက်နေတဲ့ပန်းတိုင်ပဲ ဖြစ်တယ်။

ကိုယ်လျှောက်နေတဲ့ **လမ်းကြောင်းနဲ့** ကိုယ်ရောက်ရမယ့် **ပန်းတိုင်**ကို မသိတော့ ဆန့်ကျင်ဘက်လမ်းကြောင်းနဲ့ပန်းတိုင် ရှိကြောင်းအသိလည်း မရှိတော့တာဘဲ။ လူလောကဟာ ရှေးအခါက ပြောခဲ့ကြတဲ့စကားသံလို

ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒါကတော့ အောက်ပါအတိုင်းပဲ

- ◆ ဘယ်က လာတာလဲ
- မသိဘူး။
- ◆ ဘယ်ကို သွားမှာလဲ။
- မသိဘူး။
- ◆ မသိဘူးလား။
- သိပါတယ်။

ကိုယ့်လမ်းကြောင်းနဲ့ ကိုယ့်ပန်းတိုင် မသိသူဟာ မသိဘူးချည်း ဖြေရမှာပဲ။ ကိုယ်အပြစ်သား အဖြစ်ခံနေရသူဟာ အပြစ်သား အဖြစ်ခံနေရ တာတော့ သိတယ်။ ဒါကြောင့် သိတယ်လို့ ဖြေရမှာပဲ။ ကိုယ်သွားနေတဲ့လမ်း သိသလားဆိုတော့ မသိဘူး။ ကိုယ်ဘယ်ပန်းတိုင် ရောက်နေတာလဲဆိုတော့လည်း မသိဘူး။ မသိဘူးလားဆိုတော့ ကိုယ်ခံနေရတာတော့သိတယ်။ ဒီအပြစ်ဟာ ဆိုးဝါးမှန်းမသိလို့သာ မသိတာဘဲ။ တကယ်တော့ အဆိုးဝါးဆုံး အပြစ်ပဲ။

လူ့အဖြစ်ရနေပေမယ့် အရမတော်တဲ့ လူအဖြစ်ပဲ။ တခြားသက်ရှိ အကောင်ဘာ လောင်တွေရဲ့အရည်အချင်းနဲ့ မခြားနားကြတာဘဲ။ သူတို့ဟာ သူတို့သွားတဲ့ လမ်းကြောင်းကို မသိကြသလို သူတို့ရောက်ရမယ့် ပန်းတိုင်ကို လည်း မသိကြဘူး။ ဒါပေမယ့် သူတို့မှာဆိုးဝါးတဲ့ အပြစ်ခံနေရတာတော့ သိကြသူတွေချည်း ဖြစ်ကြလို့ပဲ။

အရမတော်တဲ့ လူ့အဖြစ်ဟာ အပြစ်သားလူပဲ။ လူ့လောကဟာ အပြစ်သားလူတွေရဲ့ လောကမဟုတ်ဘဲ **ရိုးရိုးလူ**တွေရဲ့ လောကဖြစ်ဖို့ အလွန်ပဲ လိုအပ်တယ်။ အပြစ်သားဟာ မလွတ်လပ်တဲ့ လူဘဲ။ **ရိုးရိုးလူ** ဟာ လွတ်လပ်တဲ့ လူပဲ။ မလွတ်လပ်တဲ့လူဟာ သူတွေ့မြင်ကြားသိသမျှတွေဟာ မလွတ်လပ်စရာ တွေချည်း ဖြစ်နေတတ်သူပါပဲ။ တကယ် တွေ့မြင်ကြားသိစရာတွေက မလွတ် လပ်စရာတွေဖြစ်လို့ မဟုတ်ဘဲ အဲဒါတွေကို တွေ့မြင်ကြားသိသူက မလွတ်လပ် နေလို့ဘဲ။

ဒါကြောင့် မလွတ်လပ်တဲ့လူဟာ **ရိုးရိုးလူ** မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကိုယ် သူလည်း ပင်ပန်းစေသူ၊သူများကိုလည်း ပင်ပန်းစေသူပဲ။ လူ့လောကကို မငြိမ်းမချမ်းစေနိုင်တဲ့ မျိုးစေ့တွေကိုဖြန့်ကြဲနေသူလို့ ပြောရမယ်။ စိတ်ကြွ၊ စိတ်ကျ၊ စိတ်ပျက်နဲ့ အမျက်ဒေါသထွက်စရာ အကြောင်းမဟုတ်ဘဲ အကြောင်း

လုပ်ပြီးစိတ်ကြွ၊စိတ်ကျ၊စိတ်ပျက်နဲ့အမျက်ဒေါသထွက်နေသူပဲ။ လူ့လောက အတွက် ဆူးလှည်းကို ဆွဲလာသူဟာ ဟိုလူကိုငြိ၊ ဒီလူကိုငြိ၊ ဆူးလှည်းချင်း လည်းငြိတာလိုပဲ။ လူ့လောကကြီး မငြိမ်းချမ်းတာဟာ အဲဒီလိုလူမျိုးတွေကြောင့်ပဲ ဖြစ်တယ်။

လူ့လောကကြီး ငြိမ်းချမ်းသာယာဖြစ်ဖို့ အဲဒီလိုလူမျိုး တစ်ယောက် ချင်းစိမ္မာရှိတဲ့ မလွတ်လပ်မှုတွေ၊ **ရိုးရိုးလူ**ဖြစ်မှုတွေကို ပယ်ပျောက်စေတဲ့ အပြစ်သားအဖြစ်က လွတ်လပ်အောင်လုပ်တဲ့စနစ် လိုအပ်တာပဲ။**ဒီလမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ် ဉာဏဒဿန**ဟာ လူ့လောကကြီးကို အပြစ်သားလူ မလွတ်လပ် တဲ့လူတွေနဲ့ လွှမ်းမိုးညစ်ထေး ပေကျံနေတာတွေကိုဆေးကြောသန့်စင်ပြီး လွတ် လပ်တဲ့လူ ရိုးသားတဲ့လူ **ရိုးရိုးလူ**တွေရဲ့ လောကကြီးအဖြစ်သန့်ရှင်းပေးမယ့် စနစ်ပဲဖြစ်တယ်။

လူ့လောကကြီးကို လွတ်လပ်တဲ့လူ၊ ရိုးရိုးလူလောကဖြစ်အောင် တည်ဆောက်တဲ့ စနစ်ဟာ အရင်က မကြားဘူးတဲ့စနစ် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ဒါပေမယ့် လမ်းတစ်သွယ်တိုင်းမှာ အရကောက်စရာတွေရှိတာပဲ။ ပန်းတစ်တိုင် တိုင်းမှာလည်း ဒီလိုပဲ အရကောက်စရာတွေ မရှိတာမဟုတ်၊ ရှိတာပါပဲ။ ပြီးတော့လည်း ဒီလေးသွယ်လုံးရဲ့ တစ်သွယ်တိုင်းမှာ လုပ်ဆောင်စရာ အလုပ်ကိစ္စတွေလည်း ရှိကြတာပဲ။ တစ်သွယ်တိုင်းမှာရှိတဲ့ အရကောက်နဲ့အလုပ် ကိစ္စတွေဟာ တခြားတစ်သွယ်တိုင်းမှာရှိတဲ့ အရကောက်နဲ့အလုပ်ကိစ္စတွေက လည်း ဘယ်လိုမှ မတူကြတာဘဲ။

တစ်သွယ်တိုင်းမှာရှိတဲ့ အရကောက်စရာတွေနဲ့ လုပ်ဆောင်စရာတွေကို တစ်ခုနဲ့တစ်ခု အဆက်အစပ် ပြတ်မသွားစေဘဲ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုထိစပ်ပြီး ငြိသွား စေလိုက်ရင် စက်ယန္တရားတစ်ခုဖြစ်လာမှာပဲ။ **လမ်းနှစ်သွယ်၊ ပန်းနှစ်သွယ်**ဟာ စကြာလိုလည်ပတ်သွားမှာပဲ။ ဒီစကြာလည်ပတ်လာအောင် လမ်းနဲ့ပန်းတစ်သွယ် တိုင်းရဲ့ အရကောက်စရာတွေကို လုပ်ဆောင်စရာ ကိစ္စတွေရှိတာအတိုင်း လုပ်ဆောင်မှုကိစ္စပြီးတဲ့ အဖြစ်ရောက်ပြီဆိုရင် ဒီစကြာလည်ပတ်သွားပြီပဲ။ **လမ်း နှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ်** စက်နှိုးသွားပြီလို့ ပြောရမှာဖြစ်တယ်။ ဒီစကြာ လည်ပတ်သွားတာဟာ အပြစ်သားတွေဆီက အပြစ်တွေကို တစ်ခုမကျန်အောင် မှုတ်လွင့်ဖျောက်ဖျက်ပြီး **လွတ်လပ်တဲ့လူ ရိုးသားတဲ့လူ ရိုးရိုးလူ** ဖြစ်စေမှာပဲ ဖြစ်တယ်။

မျက်မမြင်လောကက မမြင်တဲ့မျက်စိတွေလည်း **ရိုးရိုးလူ**တွေမှာရှိတဲ့ မျက်စိနှစ်ကွင်းလို လင်းချင်ကြတိုင်း လင်းကြရပြီပေါ့။ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် **ရိုးရိုးလူ** တွေဟာ စီးပွားဖြစ်၊ စီးပွားပျက်တာတွေ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ကြမှာပဲ။ ချစ်ကြသူ၊ မုန်းကြသူ ချီးမွမ်းကြသူ၊ ကဲ့ရဲ့ကြသူနဲ့ ခေါင်းကိုက်၊ ဗိုက်နာ၊ ဝမ်းသာ၊ ဝမ်းနည်းတွေလည်း ရှိကြမှာပဲ။ ဒါတွေဟာ အပြစ်သားဖြစ်တဲ့ မလွတ်လပ်တဲ့သူမှာလည်း ဖြစ်တယ်ဆိုတော့ **ရိုးရိုးလူ**ရဲ့ လွတ်လပ်တဲ့အဖြစ်က ဘယ်လိုလွတ်လပ်တာလဲ မေးစရာပါပဲ။

ဒါတွေဟာ မီးပွားတွေပဲ။ မလွတ်လပ်တဲ့လူ အပေါ်ကျရင်လည်း ယမ်းပုံ ပေါ်မီးကျတာလို ပေါက်ကွဲတတ်တာပါပဲ။ **လွတ်လပ်တဲ့လူ ရိုးသားတဲ့လူ ရိုးရိုးလူ**အပေါ် ဒီမီးပွားကျရင် ရေထဲကျတဲ့မီးလို ငြိမ်းအေးတာ ဟာ ထူးခြားတာပဲ။ လွတ်လပ်တဲ့လူဟာ ဖြစ်သမျှတွေရဲ့ အကြောင်းတွေကိုနား လည် လက်ခံပေးနိုင်သူပဲ။ ဒါကြောင့် **လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ် ဒဿန**ဟာ လူ့လောက လွတ်လပ်၊ငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် အလင်းအလက်အစက် သေးသေး ကလေး ဖြစ်တယ်ဆိုရင် ကျေနပ်ပါပြီ။ အလင်းအလက်ကို အမှောင်တိုက်က မဖျောက်ဖျက်ပစ်နိုင်ဘဲ အမှောင်တိုက်ကိုသာ အလင်းအလက်က ရှင်းလင်း ဖျောက်ဖျက်ပစ်နိုင်မြဲ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ ဒါလေးကိုပဲ နိဒါန်းစကားအဖြစ် ထားလိုက် တယ်။

ဒီ လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ် ဉာဏဒဿနကို

အခန်းလေးခန်းနဲ့ တင်ပြမယ်။

လွတ်လပ်ခြင်း၊ ကမ္မဇအနာရောဂါ၊ ကံသင်္ခါရ၊ ဝိသင်္ခါရ၊

ဒီ (၄) မျိုးကို အခန်း (၄) ခန်းဖြင့် ခွဲပြသွားမယ်။

ဒါကိုဆက်လက်လေ့လာကြဖို့ပဲ။

လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ်

ဉာဏဒဿနဟာ

လူ့လောကကြီးကို

အပြစ်သားလူ

မလွတ်လပ်တဲ့လူတွေနဲ့

လွမ်းမိုးညစ်ထေး ပေကျံနေတာတွေကို

ဆေးကြောသန့်စင်ပြီး

လွတ်လပ်တဲ့လူ

ရိုးသားတဲ့လူ

ရိုးရိုးလူတွေရဲ့ လောကကြီးအဖြစ်

သန့်ရှင်းပေးမယ့် စနစ်ပဲဖြစ်တယ်။

အစန်း(၁) လွတ်လပ်ခြင်း

ပထမလွတ်လပ်ခြင်း

လွတ်လပ်ခြင်းဟာ လူ့လောကရဲ့ ပန်းတိုင်နှစ်ခုထဲက လူတွေ အလွန်အလိုအရှိဆုံးဖြစ်တဲ့ ပန်းတိုင်ပဲ။ လူတွေ ပြုမူပြောဆိုနေထိုင် ပြုသမျှ တိုင်းရဲ့ဦးတည်ရာဟာ လွတ်လပ်ဖို့အတွက်ပဲဖြစ်တယ်။ ဘေးရန်ကျရောက် ခံရတာက လွတ်လပ်ဖို့၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာမပြည့်စုံတာက လွတ်လပ်ဖို့၊ ဩဇာအာဏာ ပျောက်ဆုံးခံရတာက လွတ်လပ်ဖို့၊ အသက်ရှည်ရှည်မနေရရာက လွတ်လပ်ဖို့၊ အစစတွေပဲ။ လူတိုင်းရဲ့လှုပ်ရှားမှုတိုင်းဟာ လွတ်လပ်ဖို့ချည်းပဲ။ အဆုံးစွန်အားဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေသူကိုယ်တိုင် ဆင်းရဲ ခံနေရရာက လွတ်လပ်ဖို့ ဖြစ်နေတာတွေ့ရမှာပဲ။ ဒီတော့ လူတိုင်းဟာ လွတ်လပ်ရာဆီကို ဦးတည်နေကြ သူတွေချည်းပဲ။

လွတ်လပ်ခြင်းဟာ လူတွေအတွက် ထိပ်တန်းအရေးကြီးဆုံး အရာပဲ။ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် လွတ်လပ်ခြင်းဟာ လူတွေအနေနဲ့ တည်ဆောက်လိုမရ အဖြစ်ခံနေရတယ်။ မလွတ်လပ်တာ တစ်ခုကိုရှင်းလင်းနိုင်ပေမယ့် အဲဒီ ရှင်းလင်းသွားတဲ့ မလွတ်လပ်တာက နောက်မလွတ်လပ်တာ တစ်ခုကို မွေးဖွား ပေးခဲ့သလို မလွတ်လပ်တာ တစ်ခုအသစ် ဖြစ်လာတာနဲ့ ရင်ဆိုင်တိုးရလို့ပဲ။ ပုံစံတစ်ခုပြရရင် ကိုယ့်ဘဝကို ဆီးဆို့နေသူကို ပျောက်ဖျက်ဖယ်ရှား လိုက်နိုင် ပေမယ့် အဲဒီ ဖယ်ရှားချက်က ကိုယ့်ဘဝဆီးဆို့သူကို ပျောက်ပျက်စေတာဟာ နောက်ထပ်ကိုယ့်ဘဝရဲ့ အဆီးအဆို့တစ်ခု ပေါ်လာစေလို့ပဲ။

ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိကြတဲ့ ရီလီးဂျင်းကြီးတွေက လူတွေကို မလွတ်လပ် တာနဲ့ အတူနေတတ်အောင် ဖျောင်းဖျနားချခဲ့တာ လုပ်ခဲ့ကြတာပဲ။ ဒီတော့ လူတွေဟာ လွတ်လပ်ခြင်းကို အိမ်မက်ထဲမှာပဲ ထည့်ထားတာ လုပ်ကြရတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီမလွတ် လပ်တာတွေ မဖြေရှင်းနိုင်ကြတာလဲ။ လွတ်လပ်အောင် ဖြေရှင်းတာ မှားနေကြလို့မလွတ်လပ်ဘဲ တစ်ခုပျောက်တာဟာ နောက်တစ်ခု မလွတ်လပ်တာပေါက်ဖို့ ဖြစ်နေကြတာပဲ။ လူတွေအတွက် မလွတ်လပ်တာ တွေဟာ လူ့အပြင်မှာရှိတဲ့ အရာတွေလို့ မြင်ကြပြီး အဲဒါတွေကို လွတ်လပ်အောင် ဖြေရှင်းနေကြလို့ပဲ။ ဒီလိုမြင်တဲ့အတိုင်း တကယ် မလွတ်လပ်စရာတွေကလည်း

အပြင်မှာရှိနေတာ အမှန်ဖြစ်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ မလွတ်လပ်တာ တစ်ခုရှင်းရင် နောက်တစ်ခုပေါ်လာတော့ မလွတ်လပ်နိုင်ကြတော့တာဘဲ။

လူ့အပြင်အပက မလွတ်လပ်တာတွေဟာ လူ့အတွင်းမဝင်ရောက်ရင် လူမှာ မလွတ်လပ်တာ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်တာဘဲ။ လူ့အတွင်းဝင်ရောက်မှ လူမှာမလွတ်လပ်တာကို ဖြစ်စေတာဟာ အပြင်ဘက်က မလွတ်လပ်တာ က လူမလွတ်လပ်တာအဖြစ် ပေါက်ကွဲစရာ တစ်ခုခု လူ့အတွင်းမှာ ရှိနေတာ ကြောင့်ပဲ။ ဆိုလိုတာက **လူမလွတ်လပ်တာရဲ့ ပဓာနကျတဲ့ အကြောင်းဟာ လူ့အပြင်အပက မလွတ်လပ်တာတွေမဟုတ်ဘဲ လူဖြစ်လို့ပဲ။ လူကလွတ်လပ်နေရင် လူ့အပြင်အပက မလွတ်လပ်တာတွေက လူမလွတ်လပ်မှုကို မဖြစ်စေနိုင်လို့ဘဲ။**

လူလွတ်လပ်ဖို့အတွက် လူ့အပြင်က မလွတ်လပ်တာတွေကို အကြောင်းမချဘဲ လူကဘာတွေ မလွတ်လပ်တာလဲ ဆိုတာကို အကြောင်းချ ရမှာပဲ။ လွတ်လပ်လိုသူတွေဟာ ဒါကို မေ့နေကြတယ်။ သတိရသူ တချို့တော့ ရှိပါတယ်။ အဲဒီသူတွေကျပြန်တော့ လူမှာ ရှိတဲ့ ရုပ်နဲ့နာမ် တစ်မျိုးမျိုးကို ရိုက်ချိုးဖျက်ဆီးပြီး လွတ်လပ်အောင်လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီလို မလုပ်သူကလည်း **ကိုယ့်ကိုယ်ဟာ ကိုယ်မဟုတ်ဘူး၊ သဘာဝတွေက ဒါမှမဟုတ် ဖန်ဆင်း နိုင်သူက ဖန်ဆင်းခံထားရတာ ဖြစ်တယ်လို့လုပ်ပြီး လွတ်လပ်ချင် လွတ်လပ် မလွတ်လပ်ချင်နေ ငါနဲ့ဘာမှမဆိုင်ဘူးလို့ လုပ်နေကြတာပဲ။**

ဒီသတိရသူ တချို့လည်း လွတ်လပ်တာ မဖြစ်ဘဲ၊ မလွတ်လပ်တာ မဖြစ်အောင် မလွတ်လပ်ခံရမယ့် သူကိုဖျောက်ထားကြတာတွေ ဖြစ်နေကြလို့ပဲ။ ရှေးအခါကလူကို လူမပျောက်အောင် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်နိုင်သူ မရှိသလောက် ရှားခွဲပုံရှိတယ်။ လူကို တခြားအရာတစ်ခုခုက တည်ဆောက်ထားတာလို့ မြင် ပြီး လူဟာ ကိုယ့်ဟာ မဟုတ်ဘူး လုပ်စေကြလို့ပဲ။

လူကို လူမပျောက်အောင် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်နိုင်သူ တစ်ဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့ပေမယ့် အဲဒီလူမပျောက်အောင် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်တဲ့စနစ်လည်း သမိုင်းသက်တမ်းနဲ့ပြောရင် လျှပ်စီးလက်သလောက်အတွင်းမှာပဲ အပျောက် ရှခံခဲ့ရတယ်။ စာခေတ်၊ ပေခေတ်၊ အီလက်ထရောနစ်ခေတ်၊ မဟုတ်သေးတော့ ဒီစနစ်ဟာ ဖျောက်ဖျက်ဖို့ မခက်တာဘဲ။ ခေတ်ကလေး တစ်ချက်ပျက်လိုက်တာနဲ့ ခေတ်အပျက်နဲ့အတူ ဒီစနစ်လည်း ပျက်စီးတာထဲ ရောပါသွားတာခံရတာပဲ။

လူမပျောက်အောင် လူကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ကြည့်တဲ့စနစ်

မရှိခဲ့တာမဟုတ်ပေမယ့် ဒီနေ့ ဘယ်မှာမှ မရှိတဲ့စနစ်ဘဲ။ ဒီစနစ်ဟာ **လူလွတ်လပ်တဲ့စနစ်**ပဲ။ လူလွတ်လပ်တဲ့စနစ်လို့ ပြောရပေမယ့် ဒီစနစ်ကိုဖမ်းမိ လို့ ဆုပ်ကိုင်ထားသူကတော့ လက်ထိတ်ခြေကျင်းနဲ့ အကျဉ်းထောင်မှာ အကြိမ်ကြိမ်ထည့်သွင်းဖျက်ဆီးခံရတာကမလွတ်နိုင်သူဘဲ။

လူမပျောက်ဘဲ လူကိုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်တဲ့စနစ်ဟာ လွန်ကျူးမှုနဲ့ လွန်ကျူးလို့ဖြစ်တဲ့အပြစ်၊ လွန်ကျူးမှုအကြောင်းတို့ လည်ပတ်တဲ့ **အဓမ္မ စကြာစနစ်** ပဲ။ ဒီစနစ်အရ လူလွတ်လပ်မှုကို တင်ပြတဲ့အနေနဲ့ လွတ်လပ် ခြင်းကိုပြမှာပဲ။

လူဟာ အနာရောဂါအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွားခံရသူ ဖြစ်တယ်။ ဖြစ်ပွားတဲ့ အနာ ရောဂါတွေရဲ့ နှိပ်စက်ခံရသူဟာ မလွတ်လပ်သူဘဲ။ ဒီအနာရောဂါတွေဟာ အကြောင်းတွေအလျောက် အမျိုးမျိုးရှိကြတယ်။ ဝန်းကျင်ကစိတ်ကြွစရာ စိတ်ကျ စရာတွေရဲ့ ဖိစီးခံရပြီးဖြစ်တဲ့ ရောဂါဟာ **စိတ္တအနာရောဂါ** ဧည့်တု အပူအအေးက ဖြစ်စေတဲ့ ရောဂါဟာ **ဥတုအနာရောဂါ** အစာအစာက ဖြစ်စေတဲ့ ရောဂါကတော့ **အာဟာရအနာရောဂါ**၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါး လွန်ကျူးမှုကဖြစ်စေတဲ့ ရောဂါကိုတော့ **ကမ္မအနာရောဂါ**လို့သိကြပေမယ့် အဲဒီ **ကမ္မအနာရောဂါ**ဖြစ်တဲ့ အနာရောဂါကို အမှန်အကန် မသိကြဘူး။

တခြားအနာရောဂါတွေမှာ အနာရောဂါကို အမှန်အကန် သိကြလို့ ဆေးရှိပြီး ပျောက်ကင်းစေနိုင်ကြပေမယ့် **ကမ္မအနာရောဂါ**ကို အနာရောဂါမှန်း မသိကြတော့ ဆေးလည်းမရှိဖြစ်ပြီး ပျောက်ကင်းအောင် မလုပ်နိုင်ကြတော့ဘူး။ အဲဒီ **ကမ္မအနာရောဂါ** ဟာ လူ့အဖြစ်နေရင် မလွတ်လပ်တော့တာဘဲ။ လူတွေ မလွတ်လပ်ကြတာဟာ **ကမ္မအနာရောဂါ** ရနေတာကြောင့်ပဲ။ အဲဒီ **ကမ္မအနာရောဂါ** ရနေသူဟာ အနာရင်း (ထ) လာပြီဆိုရင် သူ့ဆီမှာ လူစိတ်မရှိအောင် လူစိတ်အပျောက်ခံရတာပဲ။ အဲဒီအခါမှာ လူအနေနဲ့ မလုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေလုပ်ပြီး လွန်ကျူးတာတွေကို ဖြစ်စေတော့ တာပဲ။

ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးတစ်ခုခုနဲ့ လူတွေမလုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေကို လုပ်တာတွေဟာ လွန်ကျူးတာပဲ။ အဲဒီလွန်ကျူးတဲ့ လုပ်ငန်းလုပ်တာဟာ ဘဝလမ်းသွားတာပဲ။ ဒါကြောင့် လွန်ကျူးတာဟာ လမ်းကြောင်းရဲ့နာမည်ပဲ။

အဲဒီလွန်ကျူးလို့ဖြစ်တဲ့အပြစ်က ပန်းတိုင်ရဲ့နာမည်ပဲ ဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီအပြစ်ဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါပဲ။ အဲဒီ ကမ္မဇအနာရောဂါက ရင်း(ထ)ပြီး မခံနိုင်လို့ လွန်ကျူးတာတွေ ထပ်လုပ်ချင်တဲ့အဖြစ်က လွတ်လပ်တာဟာ လူရဲ့လွတ်လပ်မှုပန်းတိုင် တစ်တိုင်ဖြစ်တယ်။ ဒီ **လွတ်လပ်ခြင်းပန်းတိုင်** ကို လေ့လာရမှာ ဖြစ်တယ်။ အခုလွတ်လပ်ရမယ့် ကမ္မဇအနာရောဂါ အကြောင်း ပြောခဲ့တာပဲ။ အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါ အမျိုးအစားလေးခုရှိတာကြောင့် လွတ်လပ်ခြင်းဟာလည်း အမျိုးအစားလေးပါးပဲ ဖြစ်တယ်။

ပထမလွတ်လပ်ခြင်းက ဖိစီးချင်စိတ်၊ ဖျက်ဆီးချင်စိတ်၊ ခိုစီးချင်စိတ်၊ ကမ္မဇအနာရောဂါက ထတဲ့ရင်းတွေနဲ့ အဲဒါတွေကို မခံစားနိုင်လို့ ဖိစီးမှု၊ဖျက်ဆီးမှု၊ခိုစီးမှု အလုပ်တွေ လွန်ကျူးမှုက လွတ်လပ်ခြင်းပဲ။ ဒီလွတ်လပ်ခြင်းဟာ **ပထမလွတ်လပ်ခြင်း**ဖြစ်တယ်။ ဒီ **ပထမ လွတ်လပ်ခြင်း**ဟာ လွတ်လပ်သူကို လူ့လောကအား စောင့်စည်းမှု၊ စောင့်ရှောက်မှု တွေကို ဖြစ်စေတယ်။ လွတ်လပ်မှုနဲ့ လူ့လောကစောင့်စည်းခြင်း၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းဟာ လူ့လောက သာယာဖို့အတွက် အလွန်ကြီးမားတဲ့ အထောက်အကူကို ဖြစ်စေတယ်။ ဒါကြောင့် **ပထမလွတ်လပ်ခြင်း**ကို ငြိမ့်ချသူဟာ လောကရဲ့အလင်းကို ဆောင်ကြဉ်းပေးတဲ့ အလင်းတိုင်သဖွယ် မြတ်နိုးခံရသူ ဖြစ်တယ်။

ပထမလွတ်လပ်သူဟာ လူ့လောကကို ဖိစီးချင်၊ဖျက်ဆီးချင်၊ ခိုစီးချင် တာတွေ ဖြစ်လျက်နဲ့ အဲဒါတွေလွန်ကျူးရင် ကိုယ့်ကိုပြန်လည် နစ်နာစရာ တွေကို ကြောက်ရွံ့လို့လည်း မလွန်းကျူးမိအောင် အောင့်အီးမျိုသိပ်နေရတာ မဟုတ်ဘဲ ဒါတွေကို လွန်ကျူးချင်တဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့ ရင်း(ထ)တာမရှိလို့ လွန်ကျူးကောင်းစေဆိုတဲ့ အသိဟာ လူကဆောင်ထားရမယ့်(တရား)အသိ မဟုတ်တာဖြစ်တဲ့အတိုင်း ဆောင်ထားတာ မရှိနေလို့ မလွန်ကျူးတာဘဲ။

လွန်ကျူးစရာ မကြုံလို့ မလွန်ကျူးတာလည်း မဟုတ်၊ လွန်ကျူးရကောင်းမှန်း မသိလို့ မလွန်ကျူးတာလည်း မဟုတ်ဘဲ ဒီလိုလွန်ကျူးမှုမျိုး မလွန်ကျူးတာဟာ လွန်ကျူးစရာကို တွေ့ပေမယ့် လွန်ကျူးချင်စိတ် မထ၊ မကြွလို့ဘဲ။ လွန်ကျူးချင်စိတ် ရင်း(ထ)မှုတွေတန်းလန်းနဲ့ မလွန်ကျူးဘဲနေတာဟာ လွတ်လပ်တာမဟုတ်ဘူး။ လွန်ကျူးချင်စိတ် ကမ္မဇအနာရောဂါ ရင်း(ထ)တာမရှိဘဲ မလွန်ကျူးတာကသာ လွတ်လပ်ခြင်းပဲ။ ဒီလို ကမ္မဇအနာ

ရောဂါ မရင်းတာဟာလည်း အလိုအလျောက် မရင်းတာ မဟုတ်ဘူး။

ပထမအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါရတာမှာ ဖောက်ပြန်တဲ့အသိတွေ၊ ဖောက်ပြန်တဲ့အမှတ်တွေ၊ ဖောက်ပြန်တဲ့အယူတွေ၊ ဖြစ် နေတာတွေရှိတယ်။ အဲဒါတွေက သိရှိ၊ခံစား၊မှတ်သား၊ တုံ့ပြန်၊ ရှင်သန်လှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့ အတူပါလာတာတွေပဲ။ အဲဒါတွေဟာ မဟုတ်ဘဲလျှက် ဟုတ်သလိုလို ထင်တာတွေဖြစ်လို့ **ဥပါဒါန်**လို့ခေါ်တာတွေပဲ။ အဲဒါ မြဲ၊ အိပ်နေတဲ့ စိတ်အသိမှားတွေပဲ။ ဒါတွေဟာ ရှိမှန်းမသိရဘဲ ရှိနေတဲ့ **အနုသယ** တွေပဲ။

ဒါတွေ အားလုံးဟာ ပထမကံသင်္ခါရဖြစ်တဲ့ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါး တစ်ပါးပါးနဲ့ လူ့လောကကို ဖိစီးတဲ့အမှု၊ ဖျက်စီးတဲ့အမှု၊ ခိုစီးတဲ့အမှု စတဲ့မကောင်းတဲ့အမှုတွေကို လွန်ကျူးရာက ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ အသိ **ဦးနှောက်** ထဲကအရာတွေပဲ။ ဒါတွေကို ဖြစ်စေတဲ့ ပထမကံသင်္ခါရကိုယ်တိုင်ကလည်း အဲဒီအသိ **ဦးနှောက်**ထဲကအရာတွေကို မြင်သိစရာတွေက နှိုးဆွတာခံရပြီး ထကြွလာတဲ့စိတ်တွေက ဖြစ်စေတာတွေပဲ။

ဒီတော့ ပထမကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့အကြောင်းဖြစ်တဲ့ ပထမကံသင်္ခါရ ဟာ အရင်က ပထမကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့ မသိနေတာတွေကို ဝန်းကျင်မှသိစရာ တစ်ခုခုက တိုက်ခိုက်နှိုးဆွတာခံရလို့ နိုးထပြီး ကြွလာကြတဲ့ အသိမှားတွေက ဖြစ်စေတဲ့ကံသင်္ခါရပဲ။ ဒီတော့ ဘယ်မှာ ငါ့ဟာလို့မှတ်လို့ ဖြစ်မလဲ၊ ငါလုပ်တာ မဟုတ်တဲ့အတွက် ငါလို့လည်း သိလို့ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ငါ့အနှစ်သာရငါ့ကိုယ်လည်း ဘယ်ယူလို့ဖြစ်မလဲ။ ဒီလိုသိမြင် အပြစ်တင်လိုက်တာများတော့ ကမ္မဇအနာ ရောဂါနဲ့ အဲဒါရဲ့ အကြောင်းရော၊ အကျိုးပါ မဖြစ်ပွားဘဲ လွတ်လပ်တာပဲ။

လွတ်လပ်ခြင်းလေးမျိုးထဲက **ပထမလွတ်လပ်ခြင်း**ကိုပြောာ နည်းနည်း ရှည်ပြီး ရှုပ်သွားမလား အောက်မေ့တယ်။ နည်းနည်း ပြန်ရှင်းမယ်။ ပထမကံသင်္ခါရတွေ မဖြစ်အောင်ကျင့်လို့လည်း **ပထမလွတ်လပ်ခြင်း** မဖြစ်ဘူး။ ပထမကံသင်္ခါရဖြစ်ဖို့ အလိုရမက်တွေ မကြွအောင် ကျင့်နိုင်လို့လည်း **ပထမလွတ်လပ်ခြင်း** မဖြစ်ဘူး။ ပထမကံသင်္ခါရက ဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာ ရောဂါဖြစ်တဲ့ သိရှိ၊ ခံစား၊ မှတ်သား၊ တုံ့ပြန်၊ရှင်သန်လှုပ်ရှားမှု အစုငါးစုဟာ ငါ့ဟာလည်းမဟုတ်ဘူး၊ ငါလည်းမဟုတ်ဘူး၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တလည်းမဟုတ်ဘူးလို့ မြင်အောင်ကြည့်ပြီး အဲဒီအစုတွေကို မလိုလားမနှစ်သက်မှ ပထမကံသင်္ခါရကို

ပြုချင်တဲ့စိတ်ထဲမှ **တဏှာ** လွတ်တာပဲ၊ ဒါမှ **ပထမလွတ်လပ်ခြင်း** ဖြစ်တယ်။

ဒုတိယလွတ်လပ်ခြင်း

ဒုတိယလွတ်လပ်ခြင်းဟာ ဒုတိယအမျိုးအစား **ကံသင်္ခါရ** ခဏတယ်။ အဲဒီ **ကံသင်္ခါရ**ကဖြစ်စေတဲ့ သိရှိ၊ ခံစား၊ မှတ်သား၊ ဝံ့ပြန်၊ ရှင်သန် လှုပ်ရှားဆိုတဲ့အစုငါးစုမှာ **အဲဒါတွေဟာ ငါ့ဟာတွေပဲ၊ ငါပဲ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တပဲ**လို့ စွဲယူနေတာတွေ ဖြစ်နေတာဟာ ကမ္မအနာရောဂါပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါတွေက လွတ်လပ်ခြင်းဟာ ဒုတိယလွတ်လပ်ခြင်းပဲ။ ဒီဒုတိယလွတ်လပ်ခြင်းနဲ့ လွတ်လပ်သူဟာ လူ့လောကကို ပေးကမ်း လှူဒါန်းတာ၊ စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာ၊ ရိုသေကိုင်းရှိုင်းတာ၊ ကူညီတာ၊ အမျှပေး၊အမျှယူတာ၊ တရားဟော၊ တရားနာတာ၊ အစစလုပ်တာတွေမှာ ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရ်အာဏာဩဇာတွေအတွက် မလုပ်တော့သူဘဲ။

ဒီလုပ်ငန်းတွေက လူတွေနှစ်ခြိုက် မြတ်နိုးကြတဲ့ အလုပ်တွေပဲ။ ဒီလုပ်ငန်းတွေ လုပ်သူဟာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေ ရကြတယ်လို့သိကြတယ်။ ဒီလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ငန်းကောင်းတွေ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေလို့လည်း သိကြတယ်။ အဲဒီကောင်းမှုတွေဟာ အပြစ်မရှိဘူး၊ ကောင်းကျိုးတွေ ပေးတယ် လို့လည်း သိကြတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကောင်းမှုက ကောင်းကျိုးကို ဘယ်လို ဆက်စပ်ဖြစ်စေတယ်လို့တော့ မသိကြဘူး၊ မသိပေမယ့် အဲဒီကောင်းကျိုးတွေကို နှစ်သက်လိုလားကြတယ်။

လူ့လောကမှာ ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရ်အာဏာဩဇာတွေဟာ လူ့အနှစ်သာရတွေလို့ ပြောရလောက်အောင် လူကိုလူရာဝင်စေတဲ့ အရာတွေ ဖြစ်တာ တွေ့မြင်နေရတယ်။ ဒါကြောင့် ဒါတွေကို လိုလားတယ်။ ဒါတွေကို ဖြစ်စေတဲ့ အလုပ်ဆိုရင် လုပ်ချင်တာပဲ။ **ကောင်းမှု ဆိုတဲ့အမည်ဟာ ကောင်းမှု အလုပ်ခံရတဲ့သူမှာ ကောင်းတာဖြစ်လို့ ကောင်းမှုလို့ခေါ်ရတာနဲ့ ကောင်းမှု လုပ်သူမှာ ကောင်းတာဖြစ်လို့ ကောင်းမှုခေါ်ရတာ** လို့ နှစ်မျိုး ဖြစ်နေတယ်။ ပထမအခေါ်က ထင်သာမြင်သာရှိပြီး၊ နောက်အခေါ်က ထင်သာမြင်သာ မရှိတဲ့အခေါ်ဘဲ။

မကောင်းမှုနာမည် အခေါ်လည်း ဒီလိုပဲ။ **မကောင်းမှု အလုပ်ခံရတဲ့ လူ့လောကမှာ မကောင်းတာဖြစ်လို့ မကောင်းမှုခေါ်ရတာနဲ့ မကောင်းမှု လုပ်သူမှာ မကောင်းတာဖြစ်လို့ မကောင်းမှုခေါ်ရတာ**လို့ နှစ်မျိုးဖြစ်နေတယ်။

နောက် မကောင်းမှုအနက်ဖြစ်အောင် လူ့လောကက မကောင်းမှုအပြုခံရသူ ကိုယ်စား မကောင်းမှုပြုသူအား လက်စားချေတာ ခံရတာရဲ့ နာမည်ပဲ။ မသိအောင်ပြုနိုင်ရင်တော့ မကောင်းမှုပြုသူလည်း လက်စား ချေမခံရဘူးပေါ့။

တကယ်တော့ ကောင်းမှု၊မကောင်းမှု နာမည်တွေဟာ အပြုခံရ သူမှာဖြစ်တဲ့ အကောင်းနဲ့ မကောင်းရဲ့အဖြစ်က ထင်သာမြင်သာရှိတဲ့ နာမည် တွေပဲ။ ဒါပေမယ့် ပြုသူမှာဖြစ်တဲ့ အကောင်းနဲ့မကောင်းကြောင့် ကောင်းမှုနဲ့ မကောင်းမှုလို့ သိကြတော့ ကောင်းမှုလုပ်တာရဲ့ အမှန်တွေနဲ့ မကောင်းမှု ရှောင်တာရဲ့ အမှန်တွေဟာ အပျောက်ဆုံးခံရတာပဲ။ ကိုယ်ကောင်းဖို့ ကောင်းမှုလုပ်တာနဲ့ မကောင်းမှုရှောင်တာဘဲ ဖြစ်နေတော့ ကောင်းမှု၊ အလုပ် ခံရသူနဲ့ မကောင်းမှု အရှောင်ခံရသူတွေ ကောင်းဖို့နေရာမရှိ ဖြစ်တာဘဲ။

မကောင်းမှုရှောင်သူနဲ့ ကောင်းမှုဆောင်သူတွေရဲ့ မကောင်းမှုရှောင်တဲ့ စိတ် ဓာတ်စေတနာနဲ့ ကောင်းမှုလုပ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်စေတနာတွေဟာ အပြုခံ တွေအတွက် မဟုတ်ဘဲ ပြုသူအတွက်ပဲ ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒါဟာ တစ်ကိုယ် ကောင်း **အတ္တအခြေခံတဲ့**စိတ်ဓာတ်ပဲ။ ဒီစိတ်ဓာတ်ဟာ လူ့လောကကို ဘယ်လိုမှ မငြိမ်းချမ်းစေနိုင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ဘဲ။

လူ့လောကက လိုအပ်လို့ လူ့လောကအတွက် လုပ်တာဆိုရင် ဒီပေးကမ်း လှူဒါန်းမှု၊စောင့်စည်းမှု၊စောင့်ရှောက်မှု၊ ရိုသေကိုင်ရှိုင်းမှု၊ ကူညီမှု၊ အမျှပေး၊ အမျှယူမှု၊ တရားဟော၊ တရားနာမှု၊ ကျမ်းစာလေ့လာမှု၊ အစရှိတဲ့ ကောင်းမှု အလုပ်တွေဟာ အလွန်ကောင်းတာတွေပါပဲ။ ဒါတွေက လူ့လောက ငြိမ်းချမ်းဖို့ဖြစ်စေမှာတွေပဲ။ လူ့လောကအတွက် စိတ်စေတနာမရှိဘဲ ပြုသူက သူ့အတွက်ဒီကောင်းမှုတွေ ပြုတာဟာ လူ့လောကရဲ့ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ဖျက်ဆီးတာပဲ။ ဒီမလွတ်လပ်မှုကို မြင်တတ်သူနည်းပါးတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဒုတိယလွတ်လပ်မှုလည်း မဖြစ်ကြတာဘဲ။

လူက ကျွဲ၊နွား၊ကြက်၊ဝက်၊စတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို အစာကျွေးတာဟာ အဲဒီအကျွေးခံရတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေအတွက်မဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်အတွက်ကျွေးတာပဲ

ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအကျွေးခံရတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ ကျွေးသူကို အားကိုးလာကြတာပဲ။ အားကိုးလာကြတဲ့ အဲဒီ အကောင်ဘလောင်တွေဟာ ကျွေးသူရဲ့ အကောင်ဘလောင်တွေ အဖြစ်ခံကြရတာလိုပဲ။ လူ့လောကကို ကောင်းမှုလုပ်ရင်လည်း ကောင်းမှုလုပ်ခံရသူတွေဟာ ကောင်းမှုလုပ်သူတွေရဲ့ အသိမ်းပိုက်ခံကြရတာပဲ။ လူက လူကိုဒီလို သိမ်းပိုက်တာဟာ သင့်တော်ပါ့မလား။

ရှေးအခါက လူကို ငွေကြေးနဲ့ဝယ်ထားခဲ့ကြဖူးတယ်။ အခုခေတ်မှာတော့ ဒါတွေ မသင့်ဘူးဆိုပြီး ပယ်ဖျက်ကြတယ်။ ငွေကြေးနဲ့ဝယ်တာ မသင့်သလိုဘဲ ကောင်းမှုလုပ် ပြီးဝယ်တာရော သင့်တော်ပါ့မလား။ ထည့်စဉ်းစားကြရမှာတွေပဲ။ လူ့လောကကို အကြောင်းတစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ကိုယ့်အောက်ကလူဖြစ်အောင်လုပ်တာဟာ လူ့လောကရဲ့ လွတ်လပ်မှုကို ဖျက်ဆီးတာပဲ မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် လူ့လောကက လိုအပ်ချက်အရ မဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်လိုအပ်ချက် အရ လူ့လောကကို ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှု၊ စောင့်စည်းမှု၊ စောင့်ရှောက်မှု၊ ရိုသေကိုင်ရှိုင်းမှု၊ ကူညီမှု၊ အမျှပေး၊အမျှယူမှု၊ တရားဟော၊တရားနာမှု၊ ကျမ်းစာလေ့လာမှု၊ အစစကောင်းမှုတွေလုပ်ဖို့ မဟုတ်ကြဘူး။ ဒီကောင်းမှုတွေဟာ ပြုလုပ်သူကို ဝိုင်းဝန်းဂုဏ်ပြုကြတာကြောင့် ပြုလုပ်သူက အဆင့်တစ်ခုအထိ မြင့်သွားခံရတာပဲ။ ဒါကြောင့် ပြုလုပ်သူဟာ ဝမ်းသာကျေနပ်တဲ့ခံစားမှုတွေ ဖြစ်တာပဲ။

နယ်တစ်ခုလုံးကို လာသမျှ ထမင်းကျွေးတာလုပ်ရင် နယ်ကလူတွေဟာ ထမင်းမစားနိုင်ကြတာ မဟုတ်ပေမယ့် လာစားကြမှာပဲ။ ထမင်းကျွေးသူဟာ သူကျွေးတဲ့ ထမင်းတွေနဲ့ ထမင်းစားကြသူတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း ဝယ်လိုက်တာပဲ။ ဘယ်အတွက် ဒီလိုဝယ်တာလဲဆိုရင် ဒီနယ်မှာ သူလုပ်ချင်တာ အောင်မြင်ဖို့ပဲ။ ဒီတော့ နယ်ကို ထမင်းကျွေးတာဟာ နယ်မှာအပေါ်စီးနေရာကို ယူတာပဲမဟုတ်လား။ လူဟာလူတွေအပေါ်မှာ ဒီလိုအပေါ်စီးယူဖို့ သင့်တော်ပါ့မလား။ ကိုယ့်ကိုလူတွေ ဘာကြောင့် မော့ကြည့်စေချင်ရတာလဲ။ ကိုယ့်ကို မော့ကြည့်သူကို ကိုယ်ကငုံ့ကြည့်ရတာဟာ ရိုးသားတဲ့ ရိုးရိုးလူအနေနဲ့ သာယာစရာလား။ ဒီလိုလုပ်သူဟာ စိတ်ဓာတ်အညစ်ကြေးတွေကို ပေါက်ပွားစေတာတွေပဲ။

ကောင်းမှုဟာ လုပ်ချင်လို့လုပ်တာနဲ့ လုပ်ဖို့လိုအပ်နေတာမြင်လို့ လုပ်တာတွေက မတူကြဘူး။ ဗမာစကားမှာ **သနားတယ်**လို့ ပြောသူကို

အပြောခံရသူက နင်သနားတာ ငါသိပါတယ်ဆိုတဲ့ စကားပြောတာပဲ။လုပ်ချင်လို့လုပ်တဲ့ ကောင်းမှုတွေဟာ အမြတ်ရှာတာတွေပဲ။ ကိုယ်ကျိုးကြည့်လုပ်တာတွေ ဖြစ်လို့ပဲ။ ဒါတွေကို ရှေးကရှိရှိလို့ခေါ်တဲ့ ရသေ့တွေက အားပေးကြတယ်။ သူတို့က ပဒေသရာဇ်နဲ့အရင်းရှင်တို့ရဲ့ ခေတ်ကပဲ။ အဲဒီခေတ်က လူယူတာ၊ လိမ်ယူတာ ခိုးယူတာတွေလောက်ကိုပဲအပြစ် မြင်နိုင်ကြတဲ့ ခေတ်ဖြစ်လို့ပဲ။ ဒီနေ့အထိ ဒီလိုပဲမြင်ဖို့ မဟုတ်တော့တာဘဲ။

လုပ်ချင်လို့လုပ်တဲ့ ကောင်းမှုဟာ လာဘ်ပေး လာဘ်ယူ လုပ်တာပဲ။ လာဘ်ပေးသူဟာ ပေးဖို့အတွက် လိုအပ်နေတာမြင်လို့ ပေးတာမဟုတ်ဘဲ သူလိုချင်တာရဖို့အတွက် ပေးချင်တာကြောင့် ပေးတာပဲ။ ယူသူကတော့ အလကားရတယ်ဆိုပြီး ယူတာပဲ။ အခု ခေတ်မှာ ဒါတွေဟာ အကျင့်ပျက်ခြစား ပြဿနာဖြစ်တာ သိလာကြပြီ။ ပုံမှန်ဖြစ်ရမှာတွေကို ယိုင်ရွံ့မှားယွင်းစေလို့ပဲ။

ဒါပေမယ့် လုပ်ချင်လို့လုပ်တဲ့ ကောင်းမှုတွေကိုတော့ မလွတ်လပ်ကြောင်းအဖြစ် အခုခေတ်အထိ မမြင်ကြသေးဘူးပဲ။ ဒါတွေကို မမြင်တဲ့ လူ့လောကဟာ ဒါတွေက လွတ်လပ်အောင် မလုပ်နိုင်ဖြစ်ကြမှာဘဲ။ ဒါတွေက မလွတ်လပ်သမျှ လူ့လောကရဲ့ လွတ်လပ်မှု လေးမျိုးထဲမှာ ** ဒုတိယ လွတ်လပ်မှု က မလွတ်လပ်တဲ့လူ့လောကဖြစ်လို့ မငြိမ်းမချမ်းအဖြစ်တွေအဖြစ်ခံကြရမှာပဲ။

လုပ်ချင်လို့လုပ်တဲ့ ကောင်းမှုတွေကို မလွတ်လပ်မှုတွေဖြစ်လို့ မလုပ်ဘဲနေကြရင် လူ့လောကကြီးခြောက်ခမ်းသွားလိမ့်မယ်လို့ ကြောက်ရွံ့ကြမှာပဲ။ နောက် စနစ်မသိဘဲ လက်ရှိစနစ်ကို ပစ်ရသူတွေရဲ့ ဖြစ်မြဲထုံးစံပဲ။ လုပ်ချင်လို့လုပ်တဲ့ ကောင်းမှုစနစ်ဟာ လူ့လောကမှာရှိနေတဲ့ ယိုင်ယိုင်ရွံ့ရွံ့ အကျင့်ပျက်ခြစား ပြဿနာမျိုးစုံကိုဖြစ်စေတဲ့ မငြိမ်းချမ်းတဲ့စနစ်ဘဲ။

အဲဒီ စနစ်ကလွတ်လပ်ရင် ကောင်းမှုတွေမရှိတော့ဘဲ ဖြစ်သွားမလား မေးစရာရှိတယ်။ လုပ်စရာမြင်လို့ လုပ်တာကို ကောင်းမှုလို့ မမြင်သူရဲ့အမေးဘဲ။ ကိုယ့်ရှေ့မှာ ကလေးတစ်ယောက် မှောက်လဲကျပြီးငိုနေတာ ထူပေးတဲ့ကောင်းမှု လုပ်စရာမြင်လို့ ထူပေးတာကို ကောင်းမှုလို့ မမြင်တတ်လို့ဘဲ။ တိုင်းပြည်မှာ တောင်သူတွေ စိုက်ပျိုးစရိတ်ကကြီးပြီး ထွက်လာတဲ့သီးနှံကရတာနဲ့ မကိုက်လို့ မစိုက်နိုင်ကြတဲ့အခါ အုပ်ချုပ်သူအစိုးရက အမတော်ကြေးပေးရတယ်။ ဒါဟာ အမြတ်ရချင်လို့ ပေးတာမဟုတ်ဘူး၊ တောင်သူတွေကို ချစ်လို့ပေးတာလည်း

မဟုတ်ဘူး၊ တောင်သူတွေ မစိုက်နိုင်လို့ တိုင်းပြည်စီးပွား ပြိုလဲသွားတာမဖြစ်ဘဲ စိုက်ပျိုးနိုင်ဖို့ကူညီမှုပဲ။ ဒီလိုကူညီမှုအတွက် အုပ်ချုပ်သူအစိုးရမှာ ဆုံးရှုံးနစ်နာ ခံတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ သီးနှံပေါ်တဲ့အခါ ဒီအမတ်ကြေးငွေကို အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရက ပြန်ယူတာပဲ။ စိုက်ပျိုးနိုင်အောင် ကူညီတာပဲ။

ကူတာကို **မတယ်လည်း ပြောရတယ်၊ တော်** ဆိုတာက အစိုးရက ကူတာဖြစ်လို့ပဲ။ **ကြေး**ဆိုတာက ငွေပဲ။ အုပ်ချုပ်သူအစိုးရက စိုက်ပျိုးနိုင်ဖို့ ကူတဲ့ငွေပဲ။ ကူတယ်ဆိုလို့ အလကားပေးလိုက်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ကူတာရလို့ လုပ်နိုင်တဲ့အခါ ကူသူကို ကူတဲ့ငွေ ပြန်ပေးရမှာပေါ့။ အလကား ပေးရင် ပေးသူရဲ့ ကျေးကျွန်ဖြစ်မှာပေါ့။ ကျွဲ၊ နွား၊ ကြက်၊ ဝက် အစရှိတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ လူတွေရဲ့ ပြုစုစောင့်ရှောက် ကျွေးမွေးတာယူတော့ လူတွေ ထားရာမှာမနေလို့ မရနိုင်တာဘဲ၊ သူ့ဟာယူမိရင်တော့ သူ့လူအဖြစ်ခံရတာပဲ။ သူ့လူအဖြစ်ဟာ လွတ်လပ်တဲ့လူ ဖြစ်နိုင်ပါတော့မလား။

ဘုရင်တွေခေတ်က ဘုရင်တွေရဲ့ မြှောက်စားတာ ခံရသူတွေဟာ သူတို့အသိနဲ့ ဘာလုပ်နိုင်ကြသလဲ။ သူတို့အသိကို ဘုရင်အသိအဖြစ်လုပ်ပြီး လုပ်နေကြရတာပဲ။ ဘုရင်ကထားမှ နေရသူတွေပဲ။ ဘယ်မှာ လွတ်လပ်ကြလို့လဲ။ အိမ်မွေး ကျွဲ၊ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်၊ အစရှိတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ မလွတ်လပ်တာချင်း ဘာခြားနားသလဲ။ ဒါပေမယ့် လူ့အသိဟာ အဲဒီစနစ်ကို ဖောက်ထွက်တာ မလုပ်နိုင်ကြတော့ အဲဒီစနစ်မှာပဲ ပျော်မွေ့နေကြတာပဲ။ အဲဒီခေတ်က တောထွက် သူတွေဟာ ဒီစနစ်ကို ဖောက်ထွက်ကြသူတွေပဲ။

အခကြေးငွေယူတဲ့စနစ်ဟာ အလကားယူတာ မဟုတ်တဲ့အတွက် ပေးသူကို သီးခြားအသိအမှတ်ပြုစရာမလိုဘူး။ အခကြေးငွေ ပြန်ဆပ်တဲ့အခါ သတ်မှတ်တဲ့အတိုင်း ပါဆပ်တာဟာ အသိအမှတ်ပြုတာဖြစ်တာပဲ။ အခုခေတ်မှာ အုပ်ချုပ်သူအစိုးရဟာ ပြည်သူရဲ့ အငှားလုပ်၊ ပြည်သူ့အပြင်က သီးခြားလူ မဟုတ်ဘူး၊ သူလုပ်တာတွေဟာ တခြားလူလုပ်တာ မဟုတ်ဘဲ ပြည်သူဖြစ်တဲ့ ကိုယ်လုပ်တာဖြစ်တဲ့အတွက် လုပ်သူကို အသိအမှတ်ပြုနေဖို့ မလိုအပ်တော့ တာဘဲမဟုတ်လား။ ကောင်းမှုပုညကြိယာတွေကို လုပ်ချင်လို့လုပ်တာ မဟုတ်ဘဲ လုပ်စရာမြင်လို့ လုပ်သူဟာ ကျေးဇူးတင် အသိအမှတ်ပြုချင်တာလည်းမရှိဘူး။ အလုပ်ခံရသူကလည်း ကျေးဇူးတင်အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ပြောပြနေဖို့မလိုအောင် လွတ်လပ်ကြတာပဲ။ **ကျေးဇူးတင်တယ်**လို့ ပြောရတာဟာ ပြန်ဆပ်ရမယ့်

ကြွေးဖြစ်တဲ့ကြွေး ကိုယ့်ဆီမှာ အတင်ခံနေရတာရှိတယ်လို့ ပြောတာပဲ။ နှုတ်နဲ့စာချုပ်ချုပ် လက်မှတ်ထိုးပေးခဲ့ရတာပဲ။ ပြန်မဆပ်ရင် နှုတ်ကြွေးတင်မှာပဲ။ ကြွေးတင်ရင် ကျွန်ဖြစ်တာပဲပေါ့။

လုပ်စရာမြင်လို့လုပ်တဲ့ ကောင်းမှုပုညကြိယာ ပြုလုပ်ပြီး နောက်မှာ ပြုလုပ်သူကို ကမ္မဇအနာရောဂါမဖြစ်စေတဲ့ ကောင်းမှုဘဲ။ **လုပ်ချင်လို့လုပ်တဲ့ကောင်းမှု ပုညကြိယာ**ကတော့ ပြုလုပ်သူကို ပြုလုပ်ပြီး နောက်မှာ ကမ္မဇအနာရောဂါဖြစ်ပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့စေတယ်။ ဒါကြောင့် လုပ်ချင်လို့လုပ်တဲ့ကောင်းမှုပုညကြိယာတွေဟာ ပြုလုပ်သူရော၊ ပြုလုပ်ခံရသူပါ နှစ်ဦးသားလုံးကို အကျိုးနည်းမှုတွေ ဖြစ်ပွားစေတာတွေပဲ။ ဒါပေမယ့် ပြုလုပ်သူ အကျိုးနည်းတာကို ထင်သာမြင်သာဖြစ်အောင် ပြရမှာပဲ။ ကောင်းမှုပုညကြိယာကို ပြုချင်လို့ ပြတာကြောင့်ရတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ ရောဂါတွေရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ရောဂါရခံရသူကို နာကျင်ခံခက်နှိပ်စက်မှုတွေ ဖြစ်စေတော့တာပဲ။

ကောင်းမှုပုညကြိယာကရတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့ မကောင်းမှု အပုည ကြိယာကရတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါဟာလည်း တခြားရောဂါလိုပဲ လူကိုနာကျင်ခံ ခက်နှိပ်စက်မှုပြုကြတာချင်း အတူတူပဲ။ ဒီရောဂါနှစ်မျိုးလုံးဟာ လူကို နေမထိထိုင်မသာ တစ်ကိုယ်လုံးဆောက် တည်ရာမရအောင် ဖြစ်စေကြတာချည်း ပဲ။ ခွေးရူးပြန်တဲ့လူဟာ ခွေးရူးရမ်းသလို မရမ်းဘဲ မနေနိုင်တာမျိုးဖြစ်တာဘဲ။ ဒါကြောင့် ဒီ **ဒုတိယလွတ်လပ်ခြင်း**ဟာ လူ့လောကငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် မရှိရင်မဖြစ်တဲ့ လွတ်လပ်ခြင်းပဲ။ အဲဒါတွေက မလွတ်လပ်သေးသမျှ လူ့လောက မလွတ်လပ်မငြိမ်းချမ်းနိုင်တာဘဲ။

ဒုတိယအမျိုးအစားကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့ ကိုယ့်ဟာ မဟုတ်ပုံ၊ ကိုယ် မဟုတ်ပုံ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တမဟုတ်ပုံကို မမြင်ရင် အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါကို မလိုလားရကောင်းမှန်း မသိဘူးပဲ။ ဒီလိုမသိရင် အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါက မလွတ်လပ်ဘူးပဲ။ အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါ ရှိနေရင် အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါကို အားပေးမယ့် ဝန်းကျင်တွေကိုတွေ့တဲ့အခါ ရောဂါထမှာပဲ။ အဲဒီ ရောဂါထတာကို မခံနိုင်တော့ အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါမျိုးကို ဖြစ်စေတဲ့ လွန်ကျူးတာတွေ ထပ်လုပ် ပြန်မှာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ ကိုယ်ကောင်းဖို့အမြင်နဲ့ **လုပ်ချင်လို့လုပ်တဲ့ ကောင်းမှု ပုညကြိယာ** အဓမ္မစကြာလည်ပတ်တာပဲ။

ဒုတိယအမျိုးအစား **လွတ်လပ်ခြင်း** ဖြစ်ဖို့အတွက် ဒုတိယအမျိုးအစား ကမ္မဇအနာရောဂါကို သူ့ကိုဘယ်အကြောင်းက ဖြစ်စေတယ်၊ အဲဒီအကြောင်းကို ကမ္မဇအနာရောဂါရင်း(ထ)ရာက ဖြစ်စေတယ်လို့ အကြောင်းရောအကျိုးပါ ပိုင်းခြားသိတော့ ဒီကမ္မဇအနာရောဂါဟာ ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တမဟုတ်ပါလားလို့ သိမြင်ပြီး အဲဒါကို မလိုလားလို့ အဲဒါက လွတ်လပ်တာပဲ။ အဲဒါဟာ **ဒုတိယလွတ်လပ်ခြင်း**။

တတိယလွတ်လပ်ခြင်း

တတိယလွတ်လပ်ခြင်းနဲ့ လွတ်လပ်ရမယ့် အရာဟာ တတိယအမျိုးအစား **ကံသင်္ခါရ**ကဖြစ်စေတဲ့ သိရှိခံစား၊ မှတ်သား၊ တုံ့ပြန်၊ ရှင်သန်ရွှေ့ရှားမှုတွေကို ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တလို့ စွဲယူတာတွေဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါတွေပဲ။ ဒါတွေက မလွတ်လပ်ရင် အဲဒီသိရှိခံစား၊ မှတ်သား၊ တုံ့ပြန်၊ ရှင်သန်ရွှေ့ရှားမှုအစုတွေနဲ့ ပြင်ပက အဲဒီရောဂါကို အားပေးတဲ့ အာရုံတွေနဲ့ တွေ့ဆုံရင် အဲဒီရောဂါဟာ ထကြွသောင်းကျန်းတော့တာပဲ။ အဲဒီထကြွသောင်းကျန်းတဲ့ဒဏ်ကို မခံနိုင်တော့ **တတိယကံသင်္ခါရ**ဖြူအောင် လွန်ကျူးဖြစ်တာပဲ။

တတိယကံသင်္ခါရဟာ ပထမနဲ့ ဒုတိယကံသင်္ခါရနှစ်မျိုးအနက် တစ်မျိုးမျိုးကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့ ရင်းထမှုက နှိပ်စက်တဲ့ဒဏ်ကို မခံနိုင်လို့ ကိုယ်အလွတ်ရုန်းတဲ့ ကံသင်္ခါရပဲ။ ဒီကံသင်္ခါရဟာ ရှေးအခါက လူ့လောကရဲ့ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ အကျပ်အတည်းကို ကျော်လွှားဖို့ ထွင်ခဲ့တဲ့ ကံသင်္ခါရပဲ။

ဒီကံသင်္ခါရဟာ လောကလူ့ဘောင်က ခွာရှောင်နိုင်ဖို့ကို ဖြစ်စေတာပဲ။ သစ်တစ်ပင်ရင်း၊ ဝါးတစ်ပင်အောက် ဝင်ရောက်မနေဘဲ မိသားစုနဲ့ အတူနေပေမယ့် မိသားစုအလုပ်ထဲမှာ မပါတော့သူအဖြစ် နေတာလည်း သူ့အမြင်ထဲမှာ မိသားစုတာဝန်ထမ်းခဲ့တာများပြီ။ ကိုယ့်တာဝန်ကိုယ်ထမ်းတာကို မိသားစုက နားလည်ပေးရမယ်လို့ပဲ။ သူမြင်တဲ့ သူ့အလုပ်ဆိုတာက လက်ငင်းရှိနေတဲ့ အာရုံမှာပဲ သူ့အသိကိုနေအောင်ထားတဲ့ အလုပ်ပဲ။ လက်ငင်းမဟုတ်တဲ့ အာရုံ

တွေဟာ အရှိတွေမဟုတ်တဲ့အာရုံတွေဖြစ်တယ်။ အဲဒါတွေဟာ ပညတ်တွေပဲ။ ဒီပညတ်တွေကို အသိကတည်ဆောက်တယ်။ ဒီပညတ်တွေဟာ စိတ်ဆိုးစရာတွေ စိတ်ဆာစရာတွေဖြစ်လို့ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးကို ဖြစ်စေတယ်။ ဒါတွေမဖြစ်အောင် လက်ငင်း အာရုံက စိတ်ကိုလွတ်မသွားအောင် လုပ်တဲ့အလုပ်ဟာ သူ့ အလုပ်ပဲ။

ဒီအလုပ်ကို ရှေးက ဗြဟ္မလမ်းကြောင်းအဖြစ် ဗြဟ္မဏတွေက ပြခဲ့ကြတယ်။ သူလည်း အဖော်ကောင်းပြီး ဒီလမ်းကြောင်းပါသွားခံရသူပဲ။ ဒီလုပ်ငန်းဟာ လူ့လောကရဲ့သဘာဝနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ လုပ်ငန်းပဲ။ လူဟာ သူ့ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့တွေကို သိတဲ့အခါ အဲဒီသိတာကို တခြားအချိန် တခြားနေရာ တခြားအသွင်တွေနဲ့ ဆက်စပ်တွေးခေါ်ပြီး လက်ငင်း သိတာကို ပုံဖော်တာလုပ်ရတာပဲ။ အဲဒီပုံပေါ်လာတဲ့အရာဟာ မရှိတာမဟုတ်ဘူး။ ရှိတာပဲ။ အဲဒါ ပညတ်လို့သိတာ ခံရပေမယ့် တကယ်တော့ အဲဒါဟာ ပညတ်မဟုတ်ဘဲ နာမ်ပရမတ်သိတာပဲ။

ဒီနာမ်ပရမတ်တွေကို လူ့သဘာဝက ဖော်ရမှာဖြစ်ပေမယ့် အဖော်မခံတော့ အသိ **ဦးနှောက်**က ငြီးငွေ့ဆန့်ကျင်ပြတာခံရပြီး ပျင်းမုန်းပင်ပန်းတာပဲ။ ဒီလိုဖြစ်လည်း ဒီအလုပ်ကို လက်မလျှော့တော့ ပင်ပန်းဒဏ်ခံနိုင်အောင် အသိ **ဦးနှောက်** **ဟော်မုန်းဓာတ်**ကို ထုတ်ပေးရတာပဲ။ လူဟာ ပင်ပန်းလွန်းရင် ခံနိုင်အောင် ဒီလိုလုပ်စရာ လူမှာရှိပြီးသားပဲ။ ဒီတော့ ဒီအလုပ်ကပေးတဲ့ ချမ်းသာဆိုတာ သူ့မှာဖြစ်တာပဲ။ ဒါကို သူကမက်တာပဲ။ အရင်ကချစ်ခဲ့ရတဲ့ မိသားစုထက်ပိုချစ်တာပဲ။

ဒီအလုပ်ကိုလုပ်ပြီးတဲ့အခါမှာ အနာရောဂါရတော့တာပဲ။ အဲဒီအနာရောဂါဟာ တတိယကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ တတိယကမ္မဇအနာရောဂါပဲ။ အဲဒီအနာရောဂါအဖြစ်ခံရတာထဲမှာ အသိတွေပါတယ်၊ ခံစားမှု၊ မှတ်သားမှု၊ တုံ့ပြန်မှု၊ ရှင်သန်လှုပ်ရှားတဲ့ရုပ်တရားတွေလည်းပါတယ်။ ဒါတွေက အစုတွေဆိုတော့ အစုငါးစုလုံး အနာရောဂါထဲမှာပါတာပဲ။

ဒီနေရာမှာ **အနာရောဂါရတယ်**ဆိုတာ နည်းနည်းပေါ်လွင်အောင် ပြောဖို့လိုမှာပဲ။ လူမှာ မြင်သမျှကြားသမျှတွေ့သမျှ သိသမျှတွေကို ကိုယ်က အပြောနဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ အပြုနဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ အမူအရာနဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ တုံ့ပြန်ကြရတယ်။ အဲဒီတုံ့ပြန်တာတွေဟာ မှားတာဖြစ်ဖြစ်၊ မှန်တာဖြစ်ဖြစ်၊ အားလုံးကို

တုံ့ပြန်တာပဲ။ မှားတဲ့တုံ့ပြန်မှုကို လွန်ကျူးမှု လို့ ပြောရပြီး မှန်တဲ့တုံ့ပြန်မှု ကိုတော့ မျှတမှုလို့ပြောရတာပဲ။ ဘယ်တုံ့ပြန်မှုဖြစ်ဖြစ် တုံ့ပြန်ပြီးရင် တုံ့ပြန်တဲ့အတိုင်း လူ့အသိလို့ဆိုရတဲ့ လူ့ဦးနှောက်ထဲမှာ ဖြစ်တည်ကျန်ရစ်ခဲ့တာပဲ။ သီချင်းတစ်ပုဒ် ဓာတ်ပြားသွင်းသလိုပဲ။ ဓာတ်ပြားသွင်းသူဆိုတဲ့ သီချင်းအတိုင်း ဓာတ်ပြားမှာ ကျန်ရစ်ခဲ့တာပဲ။

လူကတစ်စုံတစ်ရာကို လုပ်တတ်တယ်ဆိုတာ မွေးရာပါလုပ်တတ်တာ မဟုတ်ဘဲ လုပ်တတ်အောင် လေ့ကျင့်ပြီး ဦးနှောက်ထဲသွင်းထားရတာပဲ။ လူလုပ်တတ်တာဟာ ဦးနှောက်ထဲ သွင်းထားပြီးတာလုပ်တတ်တာပဲ။ ဦးနှောက်ထဲ မသွင်းရသေးတာဟာ မလုပ်တတ်တာဘဲ။ စကားပြောတတ်တာ လမ်းသွား တတ်တာက ဦးနှောက်ထဲမှာ စကားပြောတာ လမ်းသွားတာ သွင်းထားပြီးသား ရှိလို့ပဲ။ ဘယ်လောက်လွယ်တဲ့ လုပ်စရာဖြစ်ဖြစ် ဦးနှောက်ထဲ သွင်းပြီးသားမရှိရင် မလုပ်တတ်ဘူး။ အလုပ်တွေကို လုပ်တတ်အောင် လေ့ကျင့်တယ်ဆိုတာ အဲဒီ အလုပ်ကို ဦးနှောက်က ဖတ်အောင် လုပ်ရတာပဲ။ ဦးနှောက်က အဲဒီအလုပ်ကို ဖတ်တတ်ပြီဆိုရင် အဲဒီအလုပ်ကို လုပ်တတ်သူ ဖြစ်တော့တာပဲ။

ကံသင်္ခါရတွေဟာ လူတွေ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အပြောအဆို၊ အပြုအမူ၊ စိတ်နေစိတ်ထား မဟုတ်တာတွေဘဲ။ မမျှတတဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေဟာ လွန်ကျူးတဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေပဲ။ လူလုပ်ရမယ့်အလုပ် မဟုတ်တာတွေဖြစ်လို့ လွန်ကျူးတာလို့ ပြောရတာပဲ။ အဲဒါတွေကိုလုပ်တော့ အဲဒါတွေကို ဦးနှောက် ကဖတ်တာပဲ။ အဲဒီ လွန်ကျူးတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေဟာ ဦးနှောက်မှာ ဝင်ကျန်ရစ်ခဲ့တာပဲ။ အဲဒီကံသင်္ခါရနဲ့ထပ်တူ ကျန်ရစ်ခဲ့တာပဲ။ အဲဒီကျန်ရစ်ခဲ့ ချက်ဟာ လူလုပ်ရမယ့် အရာမဟုတ်တဲ့ လွန်ကျူးတာဖြစ်တော့ လူကိုနစ်နာ စေမှာဖြစ်လို့ အဲဒါကို ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တလုပ်တော့ ကမ္မဇအနာရောဂါ ရတာပဲ။

ဦးနှောက်ထဲ ဝင်နေပြီဆိုရင် မျှတာပဲဖြစ်ဖြစ် လွန်ကဲစွာ ဖြစ်ဖြစ် ဝင်နေသမျှတွေဟာ ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တလို့ လုပ်မြဲဖြစ်တဲ့ အတိုင်း ဒါတွေကိုလည်း ငါ့ဟာဖြစ်တယ်လို့ စိတ်သိနဲ့ထင်တယ်။ ငါပဲလို့ အမှတ်သညာနဲ့မှတ်တယ်။ ငါ့ကိုယ် အတ္တအနှစ်သာရပဲလို့လည်း အမြင် မိစ္ဆာ ပညာနဲ့ မြင်တယ်လို့လုပ်တော့ အနာရောဂါရတာပဲ။ အနာရောဂါတွေကို မီးလောင်ရာလေပင့်ဆိုတာလို အနာရောဂါကို အာရုံတွေကအဆွခံရသလို ဖြစ်ပြီး

အနာရောဂါ ရင်း(ထ)တော့တာပဲ။ အနာရောဂါက ရင်း(ထ)တော့ အနာရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ လွန်ကျူးတာတွေထပ်လုပ်တော့တာပဲ။

ဒီတတိယကံသင်္ခါရမှာတော့ မြင်စရာ၊ ကြားစရာ၊ တွေ့သိစရာ၊ လက်ငင်း အသိကလွဲပြီး တခြားသိစရာတွေဟာ ရှောင်ရမယ့် **ဝိရမိတဗ္ဗ** လို့ လုပ်ပြီး အဲဒါတွေကို ရှောင်တဲ့ **ဝိရတိ**အကျင့်တွေကို ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါ တစ်ပါးပါးမှာ ဂရုထားပြီးကျင့်တာကို လုပ်တာပဲ။ ဒီတော့ အသိကပုံဖော်ပေးလို့ ဖြစ်နေတဲ့နာမ်တွေကို ပညတ်တွေဆိုပြီး အလွတ်ရှောင်တာပဲ။ နာမ်အသိပစ္စည်းတွေ မရသူဟာ ဘာအဓိပ္ပာယ်မှ မရှိတော့သူဘဲ။

အဲဒီအဓိပ္ပာယ်မရှိဖြစ်တာကို အဓိပ္ပာယ်ရှိတာလို့သိတော့ အဲဒီလူဟာ လူ့လောကကို နားမလည်နိုင်သူအဖြစ်ခံရပြီး လူ့လောကကလည်း သူ့ကိုနားမလည်တာ ခံရတာပဲ။ ဒီတော့သူ့နေရာဟာ လူ့လောကမဖြစ်တော့ဘဲ လူနဲ့ဝေးရာ သစ်တစ်ရင်း ဝါးတစ်ပင်အောက် ဖြစ်တော့တာပဲ။ဒီလိုလုပ်နိုင်တာကို မြတ်တယ်ဆိုပြီး ဗြဟ္မဏတွေက မဟာချီးမွမ်းခန်းတွေ မဆုံးနိုင်အောင် ဖွင့်ကြတော့တာဘဲ။ ဒါဟာ အရမတော်တဲ့ လူ့အဖြစ်ပဲ။

ဒီလိုအနာရောဂါ ရကျန်ရစ်ခဲ့တာကို ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါကိုယ်အတ္တလို့ ထင်မြင်မှတ် သိတာတွေဟာ ဖောက်ပြန်တဲ့ အမြင်၊အထင်၊အမှတ်တွေပဲ။ ဒီလို ဖောက်ပြန်တဲ့ အမြင်၊ အထင်၊အမှတ်တွေက အနာရောဂါထစရာနဲ့တွေ့ပြီး အနာရောဂါထတာကဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရကြောင့် ဖြစ်တာတွေဟာ **ဘယ်မှာ ငါ့ဟာ ဟုတ်ပါ့မလဲ၊ ငါ၊ ငါကိုယ်အတ္တ အနှစ်သာရလုပ်စရာ ဟုတ်ပါ့မလဲ**။ ဒါဟာ အလွဲကို စွဲယူနေတာပဲပေါ့။

ဒီအစွဲဟာ လူကို လူမဖြစ်တဲ့အထိ ဖျက်ဆီးတဲ့ မဟာဘေးရန်ကြီးပဲ။ ဒီ **ကမ္မဇအနာရောဂါ**ဟာ ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေပြီး အဲဒီကံသင်္ခါရက ကမ္မဇအနာရောဂါကို စွဲနေတဲ့ အစွဲနဲ့ အဲဒီအစွဲကထလာတာတွေက ဖြစ်စေတာကို လိပ်ပတ်လည်အောင်သိမှပဲ ဒီအစွဲပြေသွားပြီး ဒါဟာ ဘယ်မှာ ငါ့ဟာ ဟုတ်လို့လဲ၊အနာရောဂါပဲ။ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တ ဘယ်မှာ ဟုတ်လို့လဲ၊ ငါ့ကို နှိပ်စက်မယ့် အနာအဆာကြီးပဲလို့ သိတာဟာ **တတိယလွတ်လပ်ခြင်းနဲ့** လွတ်လပ်တာပဲ။

စတုတ္ထလွတ်လပ်ခြင်း

စတုတ္ထလွတ်လပ်ခြင်းဖြစ်တဲ့ နောက်ဆုံး လွတ်လပ်ခြင်းကိုပြောဖို့ အလွတ်လပ်ခံရတဲ့အရာကို ပြောရမှာပဲ။ အဲဒါက စတုတ္ထကမ္မအနာရောဂါပဲ။ ဒီစတုတ္ထကမ္မအနာရောဂါဟာလည်း ရောဂါဖြစ်တဲ့အတိုင်း လူကိုအလွန် အကျွံ ကြီးပျက်စီးအောင် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးတာပဲ။ လူမှာ မျက်စိတွေ၊ နားတွေ၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ ဦးနှောက်တွေပါ ရှိပေမယ့် အဲဒါတွေကို ဘာမှအလုပ် မလုပ်နိုင်အောင် ဖျက်ဆီးပစ်တာကို ဒီစတုတ္ထကမ္မအနာ ရောဂါကဖြစ်စေတာပဲ။

ဒီလိုဖျက်ဆီးတာကို နောင်တမရဘဲ ကျေနပ်နေတယ်။ ဘာကြောင့် ကျေနပ်နေရသလဲဆိုတော့ အဲဒီမျက်စိ၊ နားစတာတွေ မရှိတာအပေါ်မှာ သာယာ နေတဲ့တဏှာကြောင့်ပဲ။ တခြားကမ္မအနာရောဂါရနေကြသူတွေလည်း သူတို့ရနေကြတဲ့ ပထမကမ္မအနာရောဂါ ဒုတိယ၊ တတိယကမ္မအနာရောဂါ တွေကို သာယာနေကြတဲ့တဏှာတွေဖြစ်ပြီး ပျော်နေကြလို့ပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါသည်တိုင်းဟာ သူ့တဏှာနဲ့သူ ပျော်မွေ့နေကြ သူရည်းပဲ။ အဲဒီ တဏှာတွေထလာအောင် ပြင်ပက ဆွတာခံရတဲ့အခါ ထကြွကြ ပြီး အဲဒီ တဏှာကလွန်ကျူးတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေ ပြုကြတာပဲ။ စတုတ္ထကမ္မအနာရောဂါလည်း ဒီလိုပဲ။ ဒါကိုပြောင်းပြန်လှန်ပြီး ကြည့်မိသူက ဒီအနာရောဂါ ဟာ ကံသင်္ခါရက ဖြစ်စေတာပဲ။ ဒီကံသင်္ခါရကလည်း ဒီအနာရောဂါကပဲ ဖြစ်စေတာပဲ။ သားသမီးဟာ မိဘကဖြစ်စေတာဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီသားသမီးက မိဘအရွယ်ရောက်တဲ့အခါ မိဘလုပ်ပြီး သားသမီးကို ပြန်ဖြစ်စေတာလို့ပဲ။ ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါဖြစ်တာမှာ ဖြစ်စေသူတစ်ဦးမျှ မပါဘဲ ဒီအဓမ္မ တွေစက်လည်နေတဲ့ အဓမ္မစကြာလည်တာတွေပဲ။

စတုတ္ထကမ္မအနာရောဂါကို လူကိုဖျက်ဆီးတဲ့ အဓမ္မစကြာရဲ့ အစိတ် အပိုင်း အဖြစ်မြင်တော့ အဲဒါဟာ ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တအစွဲပြုတ်ပြီး အဲဒီစတုတ္ထ ကမ္မအနာရောဂါက ကျွတ်လွတ်တဲ့ **စတုတ္ထလွတ်လပ်ခြင်း** အဖြစ် လွတ်လပ်တာပဲ။ ဒီစတုတ္ထလွတ်လပ်ခြင်းဟာ ကမ္မအနာရောဂါ အစွဲ လက်ကျန်မရှိတဲ့ လွတ်လပ်ခြင်းပဲ။ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ ကမ္မအနာရောဂါ အစွဲတွေက လွတ်လပ်ခြင်းတွေဟာ ကမ္မအနာရောဂါအစွဲ လက်ကျန်ရှိသေးတဲ့ လွတ်လပ်ခြင်းတွေပဲလို့ ပြောရတယ်။

လူမှာ မလွတ်လပ်မှု တစ်မျိုးမျိုးတွေ ရှိကြတာပဲ။ အဲဒါတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင် မလွတ်လပ်မှုဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါတွေက မလွတ်လပ်တာဘဲ။ ပြီးတော့လည်း ကမ္မဇအနာရောဂါ အမျိုးမျိုးလည်း ရှိပြန်တယ်။ အဲဒီကမ္မဇ အနာရောဂါတွေက မလွတ်လပ်တာရဲ့ ခေါင်းဆောင်လည်းရှိတယ်။ အဲဒါက အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါတွေကို ငါ့ကိုယ်အတ္တလို့မြင်တဲ့ အတ္တဒိဋ္ဌိအဖြစ်ပဲ။

အခန်း(၂) ကမ္မဇအနာရောဂါ

လူကိုနှိပ်စက်ဖျက်ဆီးတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါ

ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ လူကိုနှိပ်စက်ဖျက်ဆီးတာခြင်း တူတာအဖြစ် တစ်မျိုးတည်းလို့ ပြောရပေမယ့် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးပုံ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူကွဲပြား ခြားနားတာအဖြစ် ကမ္မဇအနာရောဂါ လေးမျိုးရှိတယ်ပြောရမယ်။ ပထမအမျိုး အစား ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါ၊ ဒုတိယအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရ ကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါ၊ တတိယအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါ၊ စတုတ္ထအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါ တို့ပဲ။

ကံသင်္ခါရတွေက တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူကြသလို အဲဒီကံသင်္ခါရတွေက ဖြစ်စေကြတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါတွေကလည်း တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူကြဘူး။ အဲဒီ ကမ္မဇအနာရောဂါရကြသူတွေကို နှိပ်စက်ကလူ ပြုတာချင်းတော့ တူကြ တယ်။ အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါတွေက လွတ်လပ်ခြင်းတွေ ပြောခဲ့စဉ်က ကမ္မဇ အနာရောဂါတွေရဲ့ အကြောင်းတွေ အတော်အတန် အသိပေးခဲ့ပြီပဲ။ အခု တစ်ခန်းသတ်သတ် ကမ္မဇအနာရောဂါတွေရဲ့ အကြောင်းပြောရမှာပဲ။

ပထမအမျိုးအစား ကမ္မအနာရောဂါ

ဒီကမ္မအနာရောဂါဟာ ပထမအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရလွန်ကျူးရာက ရလာတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါဟာ ကံသင်္ခါရလုပ်တာကို လူကဖမ်းယူထားချက်ကို **ငါ့ဟာ ငါ ငါ့အတ္တ လုပ်တာဖြစ်တယ်လို့** ပြောရမယ်။ ကံသင်္ခါရလုပ် တာထဲမှာ သိတာပါသလို ကမ္မအနာရောဂါအဖြစ် အစွဲခံရတာထဲမှာလည်း သိတာပါတာပဲ။ ခံစားတာ၊ မှတ်သားတာ၊ တုံ့ပြန် တာတွေ ကံသင်္ခါရလုပ်တာထဲမှာပါသလို ကမ္မအနာရောဂါအဖြစ် အစွဲခံရ တာထဲမှာလည်း အဲဒါတွေ ပါတယ်။ ရှင်သန်လှုပ်ရှားတာလို့ ပြောရတဲ့ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ ဦးနှောက်တွေ ကံသင်္ခါရလုပ်တာထဲမှာပါသလို ကမ္မအနာရောဂါအဖြစ် အစွဲခံရတာထဲမှာလည်း အဲဒါတွေပါတယ်။ ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါဟာ သီချင်းဆိုသူအသံနဲ့ သီချင်းဓာတ်ပြားထဲကအသံလိုပဲ ထပ်တူဖြစ်ကြတယ်။ ဆိုသူရဲ့အသံတုန်နှုန်း(လှိုင်း)မျိုးပဲ၊ ဓာတ်ပြားထဲက အသံရဲ့တုန်နှုန်း(လှိုင်း)လည်း တူတယ်။

လူဟာ ကံသင်္ခါရပြုလုပ်ချက်တွေကို ဖမ်းထားတဲ့စက်ပဲ။ လူက ဖမ်းထားတဲ့ ကံသင်္ခါရကို ကံသင်္ခါရလို့ မပြောရတော့ဘူး။ အဲဒီ လူကဖမ်းထားတဲ့ ကံသင်္ခါရကို **ကမ္မအေရ**လို့ပဲ ပြောရတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုခေါ်ရ တာလဲဆိုတော့ **ကမ္မအေရ**ကို ကံသင်္ခါရက ဖြစ်စတာဖြစ်လို့ **ကမ္မအေရ..** လို့ဖြစ်ပြီး၊ လူကို အဲဒီ **ကမ္မအေရ**က လူမဟုတ်ဘဲ နာကျင် ခံခက်နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးတတ်တာဖြစ်လို့ **အနာရောဂါ**လို့ ပြောရတာဖြစ်ပြီး၊ နှစ်ခုပေါင်းတော့ **ကမ္မအနာရောဂါ**ဖြစ်တယ်။

ကမ္မအနာရောဂါကို ရနေတဲ့လူဟာ သူ့မှာ ကမ္မအနာရောဂါရနေ တာကို သိသလားမေးရင် မသိဘူးလို့ ပြောရမှာပဲ။ ဓာတ်ပြားဟာ သီချင်းအသွင်း ခံထားလို့ သူ့အထဲမှာရှိနေတဲ့သီချင်းကို ဓာတ်ပြားကမသိတာလိုပဲ။ ကမ္မအ နာရောဂါ ရှိနေတာကို အရှိခံရသူက မသိဘဲ အဲဒီသူကို ဘယ်လို နာကျင် ခံခက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးသလဲ မေးစရာရှိတယ်။ သွင်းထားတဲ့သီချင်းဟာ အသွင်း ခံထားရတဲ့ဓာတ်ပြား **တန်ဖိုး** ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုပဲရနေတဲ့ ကမ္မအ နာရောဂါ ဟာ အရခံရတဲ့ လူဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီကမ္မအနာရောဂါရနေတဲ့ ကမ္မအနာ ရောဂါရှင်ဟာ သူ့ဝန်းကျင်က မြင်စရာ၊ ကြားစရာ၊ တွေ့သိစရာတွေကို မြင်တာ

ကြားတာ တွေ့သိတာတွေ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီအခါမှာ ကမ္မအနာရောဂါကို တိုးတက် ထကြွစရာတွေဖြစ်နေရင် ကမ္မအနာရောဂါက ရောဂါရှင်ဖြစ်တဲ့ လူကို နာကျင်ခံခက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးတဲ့ အသိတွေ၊ ခံစားချက်တွေ၊မှတ်သားချက်တွေ၊ တုံ့ပြန်ချက်တွေ၊ ရှင်သန်ရွှေ့ရှား ချက်တွေက ရုန်းကန် ထကြွလာတာတွေဖြစ်တာပဲ။ ဒီလို ကမ္မအနာရောဂါက ထကြွတော့ ရောဂါရှင်ဖြစ်တဲ့ လူဟာ နေမရထိုင်မရ နာကျင်ခံခက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခံရတာတွေ ဖြစ်တာပဲ။

ဓာတ်ပြားထဲက သီချင်းဟာ ဓာတ်ပြား **တန်ဖိုး** ဖြစ်သလိုလူထဲက ကမ္မအနာရောဂါဟာ လူ **တန်ဖိုး** ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ မေးစရာရှိတယ်။ စကား ပြောတတ်တာ စာဖတ်တတ်တာတွေဖြစ်အောင် ကိုယ်ကလုပ်တော့ စကားပြောတတ်တာ စာဖတ်တတ်တာတွေဟာ ကိုယ်ပြောတတ်တာ ကိုယ်ဖတ်တတ်တာ ဖြစ်သလိုမျိုးပဲလို့ ဖြေရမယ်။ ဒီလိုပဲ ကံသင်္ခါရကို ကိုယ်က လုပ်တယ်လို့ **ထင်တာ**တော့ **ကမ္မအစု**တွေကိုလည်း ကိုယ့်ဟာလို့ **ထင်တာ**ဖြစ်တော့တာမျိုး။

စကားပြောတတ်တဲ့အဖြစ်ဟာ စကားပြောတတ်သူရဲ့အဖြစ်ပဲ။ စကားပြောတတ်တာဟာ စကားပြောတတ်သူပဲ။ စကားပြောတတ်တာဟာ စကားပြောတတ်သူရဲ့ အနှစ်သာရ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တပဲ။ ဒီလိုပဲ ကမ္မအနာရောဂါဟာလည်း ရောဂါရှင်ရဲ့ပစ္စည်း၊ ရောဂါရှင်ကိုယ်တိုင်၊ ရောဂါရှင်ရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တလို့ လုပ်တာခံရတာပဲ။

အဲဒီလို လုပ်တာဟာ အမှန်အတိုင်းလုပ်တာ မဟုတ်လို့လား မေးရင် အဖြေက အမှန်အတိုင်းလုပ်တာ မဟုတ်ဘဲ လွဲနေတယ်လို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ လွဲပုံက စကားပြောတတ်အောင် ကိုယ်ကလုပ်ပေမယ့် ကမ္မအနာရောဂါကို ဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရဖြစ်အောင် ကိုယ်ကလုပ်တာ မဟုတ်လို့ဘဲ။

ကံသင်္ခါရဖြစ်အောင် ဘယ်သူကလုပ်လို့လဲ အဖြေက ဘယ်သူကမှ လုပ်လို့ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ကံသင်္ခါရဟာ ကံသင်္ခါရအဟောင်းကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါထကြွတာတွေက ဖြစ်စေတာတွေပဲ။ ဒါကြောင့် ကမ္မအနာရောဂါဟာ သူ့ကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရက ကိုယ်လုပ်တာ မဟုတ်လို့ အဲဒါက ဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါဟာလည်း ကိုယ့်ဟာမဟုတ်တာဘဲ။ ကိုယ်လည်း မဟုတ်တာဘဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တလည်း မဟုတ်တာဘဲ။

ကံသင်္ခါရအမျိုးအစား လေးခုလုံးဟာ ကံသင်္ခါရဆိုတဲ့အတိုင်း လူလုပ်ရမှာ ထက်လွန်ပြီး လုပ်တာတွေပဲ၊ မမျှတတာတွေဘဲပေါ့၊ မမျှတတာကို **အဓမ္မ**လို့ ပြောရတယ်။ အဲဒီ **အဓမ္မ**တွေ စကြာဖြစ်ပြီး လည်ပတ်နေတာ က ကံသင်္ခါရတွေ၊ ကမ္မဇအနာရောဂါတွေ၊ ကမ္မဇအနာရောဂါထမူတွေ ဖြစ်နေကြတာတွေပဲ။ ဒီတော့ ကမ္မဇအနာရောဂါတွေဟာ ငါ့ဟာတွေ ငါတွေ ငါ့ကိုယ်အတ္တတွေ မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့။

ကမ္မဇအနာရောဂါ အထခံနေရသူရဲ့ အသွင်အပြင်ဟာ ရိုးရိုးလူရဲ့ အသွင်အပြင် မဟုတ်တော့ဘူး၊ စိတ်ကလည်း ရိုးရိုးလူရဲ့ စိတ်မဟုတ်တော့ဘူး၊ အဲဒီအချိန်မှာ လူစိတ်မရှိတော့သူဘဲ၊ လူရဲ့ လှုပ်ရှားဟန်ဖြစ်တဲ့ရုပ်တွေလည်း အဲဒီ ကမ္မဇအနာရောဂါ အထခံနေရသူမှာ မရှိတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် လူ့အသွင်အပြင် မရှိတော့ဘူးလို့ ပြောခဲ့တာပဲ။ ကံသင်္ခါရတွေလုပ်ပြီးဆိုရင် အဲဒီ ကမ္မဇအနာရောဂါထတဲ့ အသွင်အပြင်ဖြစ်တဲ့ စိတ်တွေကိုယ်တွေနဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကိုလုပ်တာပဲ။

လူ့စိတ်လူ့ကိုယ်နဲ့ လူ့အသွင်အပြင်နဲ့ လုပ်တာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီ ကံသင်္ခါရက ကမ္မဇအနာရောဂါကိုဖြစ်စေလို့ အဲဒီအနာရောဂါထတဲ့အခါမှာ အဲဒီကံသင်္ခါရပြုတုန်းကလိုပဲ လူ့စိတ်ကင်းကွာနေတဲ့ လူ့ကိုယ်၊ လူ့အသွင်အပြင်တွေဖြစ်တာပဲ၊ စားတတ်၊ သွားတတ်အောင်ကျင့်လို့ စားတတ်၊ သွားတတ်တာတွေ လူမှာဝင်နေတာဟာ အဲဒီစားတတ် သွားတတ်တာတွေက အဲဒီလူရဲ့ ဥစ္စာတွေပဲ၊ အဲဒီလူပဲ၊ အဲဒီလူရဲ့ ကိုယ်ထည်အတ္တပဲပေါ့၊ ကံသင်္ခါရတွေကျတော့ ကိုယ်က ကျင့်ထားတာမဟုတ်ဘဲ စကြာကဖြစ်စေတာတွေဆိုတော့ အဲဒါတွေဟာ ကိုယ့်ဥစ္စာ၊ ကိုယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ။

ဒီနေရာမှာ အထူးသိစေချင်တာ တစ်ခုပြောရမယ်၊ ကိုယ်လုပ် ထားလို့ ရတဲ့ ဥစ္စာကို ကိုယ့်ဥစ္စာ ကိုယ်ဟာအဖြစ်မှတ်ယူတာဟာ သညာဝိပလ္လာသ မဟုတ်ဘူး၊ သမ္မာသညာပဲ၊ ကိုယ်လုပ်ထားလို့ ဖြစ်တာတွေရှိသူအဖြစ်ဟာလည်း စိတ္တဝိပလ္လာသမဟုတ်ဘူး၊ သမ္မာစိတ်ပဲ၊ ကိုယ်လုပ်ထားတာတွေဟာ ကိုယ့်ရဲ့ အနှစ်သာရ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တ အဖြစ်ဟာလည်း အတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသ မဟုတ်ဘူး၊ သမ္မာဒဿနပဲလို့ ဒီနေရာမှာ ပြောရတယ်။ **မဟုတ်တာကို အဟုတ်လုပ်တာဟာ မှားတာဖြစ်သလိုပဲ ဟုတ်တာကို မဟုတ်လုပ်တာလည်း မှားတာဖြစ်သလိုပဲ** လို့ သတိပေးခဲ့ရမှာပဲ။

ကိုယ်လေ့ကျင့်သင်ကြားလို့ တတ်မြောက်ထားတဲ့ အတတ်တွေ အသိတွေဟာ ကိုယ့်ဟာတွေ၊ကိုယ်တွေ၊ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တတွေပဲ။ အဲဒါတွေနဲ့ လူလုပ်မှာတွေပဲ။ လုပ်လို့ အပြစ်မရှိဘူး၊ အဓမ္မစကြာလည်းပြီး ပြုကြဖြစ်ကြတဲ့ **ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ**တွေကတော့ ကိုယ့်ဟာလည်းမဟုတ်၊ ကိုယ်လည်းမဟုတ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တလည်း မဟုတ်တာတွေဘဲ။ ဒါတွေနဲ့ လူလုပ်ကြရင် နာကျင်ခံခက် နှိပ်စက်ပျက်စီးတာတွေ ဖြစ်မှာပဲ။

ဒါကြောင့် ကမ္မအနာရောဂါကို သိနိုင်ခက်လို့ မသိကြသော်လည်း ကမ္မအနာရောဂါက ရောဂါထလို့ နာကျင်ခံခက် နှိပ်စက်ပျက်စီးတာကို ကြည့်ပြီး ကမ္မအနာရောဂါ သိအောင်လုပ်ရမှာပဲ။ ငါ့ကို စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးဝမ်းနည်း ဆင်းရဲစေတာတွေဟာ ဘယ်ကမ္မအနာရောဂါထရာက ဖြစ်စေတာတွေလည်း မြင်အောင်လေ့လာရမယ်။ အဲဒီကမ္မအနာရောဂါက ဘယ်ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတာ ခံထားရတာလဲ။ အဲဒီ ကံသင်္ခါရကို ကိုယ်က မဖြစ်စေနိုင်ဘဲ အဓမ္မစကြာလည်ပတ်ရာက ဖြစ်စေတာဖြစ်လို့ ကိုယ့်ဟာ၊ကိုယ်၊ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တမဟုတ်ပုံ သိစေရမှာပဲ။

ပထမကမ္မအနာရောဂါကိုသိဖို့ ပထမကမ္မအနာရောဂါထတဲ့ အခါဖြစ်တဲ့ စိတ်နေစိတ်ထား ကိုယ်နေကိုယ်ထား ဟန်အမူအရာတွေကို ကြည့်ရမယ်။ အဲဒါတွေဟာ ပထမကံသင်္ခါရပြုသူနဲ့ ထပ်တူဖြစ်နေတာ တွေ့ရမှာပဲ။ ပထမကံသင်္ခါရက လူလောကကို ဖိစီးတဲ့ အပြော၊ အပြု၊ အနေဖြစ်ရင် အဲဒါတွေ ပြုမယ့်စိတ်နေစိတ်ထား ကိုယ်နေကိုယ်ထား ဟန်အမူအရာတွေကို တွေ့ရမှာပဲ။ လူကိုဖမ်းစားမယ့် ဘီလူးပုံလည်း တွေ့ရမှာပဲ။ ဖျက်ဆီးတာလည်း ဒီလိုပဲ။ ပုံက သရဲပုံ၊ငရဲပုံတွေ့ရမှာပဲ။ ခိုစီးသူ၊ခွစီးသူဆိုရင် ကျွဲ နွားနဲ့လူလိမ်လူညာလို တွေ့ရမှာပဲ။

လူမှာ ဘီလူးစီးတာတို့၊ သရဲစီးတာတို့ဆိုတာတွေ ရှိတယ်။ စီးတာ ခံနေရချိန်မှာ အဲဒီလူဟာ လူစိတ်မရှိနေသူဘဲ။ လူအမူအရာဟန်လည်း မရှိတော့သူဘဲ။ ဒါဟာ တကယ့် ဘီလူးနဲ့သရဲက လာစီးတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့မှာ ရှိနေတဲ့ **ကမ္မအနာရောဂါနဲ့ဝန်းကျင်ပေါင်းစပ်**လို့ ထင်ကြံရာက ထလာတာပဲ။

လူလောကကို ဖိစီး၊ ဖျက်ဆီး၊ ခိုစီးတဲ့အမှုကို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးတစ်ခုခုနဲ့ ပြုနေတဲ့အခါမှာ ဖြစ်နေတဲ့ စိတ်နေစိတ်ထား ကိုယ်နေကိုယ်ထား

ဟန်အမူအရာဟာ အဲဒီအတိုင်းဖြစ်နေတာပဲ။ အဲဒီအချိန်မှာ အဲဒီလူဟာ လူစိတ်မရှိသူဘဲ။ လူ့အမူအရာဟန်လည်း မရှိသူဘဲ။ အဲဒီ ကမ္မအနာရောဂါ မရှိသူက အဲဒီလို ဝန်းကျင်မျိုးတွေ့ရပေမယ့်လည်း အဲဒီလို ထတာမဖြစ်ဘူးပဲ။

ဒုတိယအမျိုးအစား ကမ္မအနာရောဂါ

ဒီ ကမ္မအနာရောဂါဟာ ဒုတိယအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ အနာရောဂါပဲ။ ဒုတိယကံသင်္ခါရထဲမှာ ပါတဲ့အစုတွေနဲ့ ထပ်တူဖြစ်တဲ့အစုတွေပဲ။ ဒုတိယကံသင်္ခါရဟာ အဲဒီဒုတိယကံသင်္ခါရကို လူထဲသွင်းတာကိုလုပ်တာပဲ။ ဒုတိယကမ္မအနာရောဂါဟာ လူထဲဝင်ကျန်ခဲ့တဲ့ ဒုတိယကံသင်္ခါရလို့ ပြောရမယ့် အရာပဲ။ ဒုတိယကမ္မအနာရောဂါ လူထဲဝင်ပြီဆိုရင် အဲဒီဝင်တဲ့ လူ့အပိုင်းဟာ လူ့စိတ်လူ့အမူအရာဟန် မရှိတဲ့အပိုင်းဘဲ။

အဲဒါကို ဘယ်မှာ ထည့်သွင်းခံရတာလဲ မေးရင်တော့ အဖြေအဖြစ် ဦးနှောက်ထဲမှာ ထည့်သွင်းခံရတယ်လို့ အခုခေတ်က သိနေကြပြီပဲ။ အဲဒီ ဦးနှောက်ဆိုတာကို ရှေးက အသိနည်းကြပေမယ့် အခုခေတ်မှာတော့ အားလုံးအလုပ်လုပ်တာနီးပါး သိနေခဲ့ကြပြီ။ ကွန်ပျူတာ စက်ထဲကို အစီအစဉ် အချက်အလက်ထည့်သွင်းတာလိုပဲ။ ဦးနှောက်ထဲကို အလုပ်လုပ်တဲ့ အချက် အလက်တွေ ထည့်သွင်းထားတာပဲ။ ဦးနှောက်ဟာ တစ်ကိုယ်လုံးအလုပ်လုပ်တာ တွေ့နဲ့သက်ဆိုင်နေတဲ့ တစ်ခုတည်း အစားထိုးလို့မရတဲ့အရာဘဲ။

ထည့်သွင်းထားတဲ့အရာ ပြန်လည်နိုးကြား ထကြွလာဖို့ ဘယ်လို လုပ်သလဲမေးရင် အဖြေက မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ ဦးနှောက်ဆိုတဲ့ သိစရာ တွေကို လက်ခံရတာတွေက သိပြီး ထည့်သွင်းထားတဲ့ ဦးနှောက်ထဲက အသိညီ တာနဲ့ သွင်းထားတာချင်း ထိတွေ့တိုက်ဆိုင်အောင်လုပ်ပြီး ပြန်ပေါ်လာစေတာပဲ။ အဲဒီအခါ ပြန်လည်နိုးကြား ထကြွလာတာပဲ။

ဒုတိယကမ္မအနာရောဂါကို ဖြစ်စေတဲ့ကံသင်္ခါရဟာ သူ့အတွက် သူများတွေကို ပြုစုစောင့်ရှောက် စောင့်စည်းတဲ့ ကောင်းမှုပုညတွေလုပ်သူပဲ။ အခုခေတ်ပြောနေကြတဲ့ အမြတ်ကြီးစား အလုပ်ဆိုတာမျိုးလုပ်သူပဲ။ သူ့ရည်ရွယ် ချက်က လူ့အထက်တန်းစား နေရာရရေးပဲ။ သူ့ထက် အထက်တန်းကျသူဟာ သူ့ကိုအထက်တန်းကျအောင် မ၊နိုင်သူဖြစ်လို့ အဲဒီ လူတွေကိုပိုမိုပြီး ကူညီစောင့်

ရှောက်စောင့်စည်းတဲ့ ကောင်းမှုပုညကို လုပ်တယ်။ သူ့အောက်ကျသူတွေကိုလည်း သူ့ကိုအထက်တန်းရောက်အောင် တွန်းပို့နိုင်သူတွေအဖြစ်မြင်ပြီး ကူညီ စောင့်ရှောက် စောင့်စည်းတာတွေ လုပ်တာပဲ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူ့အမြတ်ကြီးကြီး ရဖို့ဟာ သူ့ရည်ရွယ်ချက်ပဲ။

ကျွဲ၊နွား၊ကြက်၊ဝက် အစရှိတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေမွေးလည်း ဒီလိုပဲ။ သူတို့ကို ကူညီစောင့်ရှောက်စောင့်စည်းတဲ့ ကောင်းမှုပုညတွေ လုပ်တာပဲ။ သူ့အမြတ်မရမယ့် အကောင်ဆိုရင်တော့ လက်ရှောင်တာပဲ။ အဲဒီကံသင်္ခါရ အတိုင်းပဲ။ အဲဒီကံသင်္ခါရရဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ အဲဒီကံသင်္ခါရပြုသူရဲ့ စိတ်နေ စိတ်ထား ကိုယ်နေကိုယ်ထား ဟန်အမူအရာတွေ အတူဖြစ်ကျန်ခဲ့တာပဲ။ အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါရှင်နဲ့ကံသင်္ခါရပြုစဉ်ကယူတဲ့ ဝန်းကျင်မျိုး ပေါင်းစပ်မိရင် အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါ ထကြွတာပဲ။ မနေနိုင်မထိုင်နိုင်ဖြစ်တာဘဲ။ ကံသင်္ခါရအဖြစ် လွန်ကျူးရမှပဲ နေသာထိုင်သာ ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။

တတိယအမျိုးအစား ကမ္မဇအနာရောဂါ

ဒီကမ္မဇအနာရောဂါဟာ တတိယအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ အနာရောဂါပဲ။ ဒီအနာရောဂါမှာ ကံသင်္ခါရပြုစဉ်ကရှိခဲ့တဲ့ အစုငါးစုလုံးရှိတယ်။ အဲဒီအစုကယူတဲ့အာရုံအတိုင်း အာရုံယူတယ်။ အဲဒီအစုတွေရဲ့ဖြစ်တဲ့ အနေ အထားအတိုင်းဖြစ်တယ်။ ဒီတတိယကမ္မဇအနာရောဂါဟာ ဖြစ်ဆဲအာရုံကိုပဲ တတ်စွန်းငြိကပ်တဲ့ အနာရောဂါပဲ။ ဖြစ်ပြီးတဲ့ အာရုံတွေနဲ့ မဖြစ်သေးတဲ့ အာရုံတွေဟာ လူကိုဒုက္ခပေးတဲ့ အာရုံတွေအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုတဲ့အနာရောဂါပဲ။ ဒီအနာရောဂါရှိသူဟာ အတွေးကိုမှန်းတဲ့အတွက် အတွေးမရှိတဲ့ အနာရောဂါဘဲ။

ဒီအနာရောဂါအစွဲကပ်ခံရသူဟာ အသိချို့တဲ့တာအဖြစ်ခံရသူ။ ဖြစ်ဆဲအသိဟာ ဘယ်ပုံကိုမှ မပေါ်စေတဲ့အသိဘဲ။ ဘယ်ပုံမှ မပေါ်ရင် ဘာအဓိပ္ပာယ်မှ မဖော်နိုင်သူဘဲ။လူဟာ မြင်ရ၊ ကြားရ၊တွေ့သိရတာတွေကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်နိုင်ရမယ့်သူပဲ။ ဒီအနာရောဂါရှင်က ဒီလိုအဓိပ္ပာယ်ဖော်နိုင်တာဟာ လူကိုနာကျင်ခံခက်နှိပ်စက်တာ ခံရဖို့ပဲဖြစ်တယ်ဆိုပြီး မြင်လို့ အဓိပ္ပာယ် မဖော်နိုင်အောင်နေလို့ ဒီလိုဖြစ်တာပဲ။

ဒီရောဂါရနေသူဟာ ပြီးခဲ့တဲ့အကြောင်းအရာကို အဓိပ္ပာယ်ပေါ်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲရတာကြုံတိုင်း ဒီအနာရောဂါကငြိကပ်တဲ့ **တဏှာ၊မာန၊ဒိဋ္ဌိ** တွေထလာပြီး လက်ငင်းအာရုံနဲ့ နေတဲ့အလုပ် လုပ်တာကို လွန်ကျူးစေတာပဲ။ ဒီအနာရောဂါဟာ လူ့လောကထဲက လူကို လူ့လောကထဲ မနေနိုင်အောင် နှင်ထုတ်ပြီး ဆင်းရဲပွားစေတဲ့ အနာရောဂါပဲ။

စတုတ္ထအမျိုးအစား ကမ္မဇအနာရောဂါ

ဒီကမ္မဇရောဂါဟာ စတုတ္ထအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ အနာရောဂါပဲ။ စတုတ္ထကံသင်္ခါရကိုလူအတွင်း သွင်းယူထားချက်လို့ ပြောရမယ့် အနာရောဂါဖြစ်တယ်။ ဒီရောဂါဟာ ရောဂါရသူမှာ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊လျှာ၊ ကိုယ်၊ ဦးနှောက်ဆိုတဲ့ သိစရာတွေကို လက်ခံပေးဖို့တွေ ပါရှိပေမယ့် အဲဒီပါရှိတာတွေကို မလိုမလားဖြစ်တာကြောင့် အဲဒါတွေကအလုပ် မလုပ်ကြတော့ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းသွားစေတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီရောဂါရှင်ဟာ မျက်စိပါပေမယ့် မမြင်တဲ့ ကြောင်တောင်ကန်းဆိုတာမျိုးပဲ။

ဒီအနာရောဂါက တတိယကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အနာရောဂါပဲ။ တတိယ ကမ္မဇအနာရောဂါက လက်ငင်းကျော်တဲ့ အသိတွေကို မုန်းသလို ဒီစတုတ္ထကမ္မဇ အနာရောဂါက လက်ငင်းအသိကိုရော၊ ရှေးက အသိတွေကိုရော၊ လက်ခံပြီးသိပေးတဲ့ အဲဒီလက်ခံစရာတွေကို မုန်းစေတာဖြစ်လို့ လက်ငင်းအသိလည်း မသိတော့တာဘဲ။ အဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့မျက်လှည့် အသိမျိုးလို့ မှတ်ယူတာပဲ။ ဒီ ကမ္မဇအနာရောဂါဟာလည်း တတိယကမ္မဇအနာရောဂါ လိုပဲ။ ရိုးရိုးလူအဖြစ် မဟုတ်သူဘဲ။ မရိုးသားတဲ့လူအဖြစ်လည်း မဟုတ်သူဆိုတော့ လူ့လောက အပြင်ဘက်က လူလို့ပြောရမယ့် လူဖြစ်စေတဲ့အနာရောဂါပဲ။ ဒီအနာရောဂါရသူဟာ လူဖြစ်ရုံနဲ့ လူညွန့်တုံးတဲ့ အဖြစ်ရသူပဲ။

ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် ဒီအနာရောဂါရသူဟာ သူ့ကိုယ်သူ အနာရောဂါ ရသူလို့ မမြင်ရုံသာမကဘဲ အနှစ်သာရဖြစ်တဲ့ မြင်စရာကို မြင်သူဖြစ်တယ်လို့ တောင် **မာန**အဝင်ခံရသူပဲ။ အဲဒီအဖြစ်ဟာ သူ့ရဲ့ကိုယ်ပိုင်အဖြစ် အဲဒါဟာသူ့

အဲဒါဟာ သူ့ကိုယ်အတ္တလို့အမြင် ကိုမြင်သူပဲ။ အဲဒီ အနာရောဂါ ရသူဟာ ရုပ်မရှိတဲ့အဖြစ်ကို မက်မောစွဲလမ်းတဲ့ **တဏှာ** ဖြစ်လို့ ဒီ **တဏှာ** သူကြိုက်တဲ့အာရုံနဲ့တွေ့ရင် မခံသာအောင် ထကြွ သောင်းကျန်းတာ ဖြစ်တာပဲ။ ဒါကြောင့် စတုတ္ထအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရကို လွန်ကျူးဖြစ်တာပဲ။

ဒီလိုလွန်ကျူးလို့အနာရောဂါရပြီး အနာရောဂါရလို့ အနာရောဂါထဲက ရှိတာတွေ ထကြွသောင်းကျန်းတာ ခံရတယ်။ အဲဒါမခံနိုင်လို့ အဲဒီကံမျိုး ထပ်လွန်ကျူးပြီး နူနာ၊ဝဲနာ၊ ရသူလို အနာပိုးထလို့ကုတ်ဖို့၊ ကုတ်ဖို့လို့အနာပိုရင်း၊ အနာပိုရင်းလို့ ပိုပြီးအနာပိုးထ ဖြစ်တာပဲ။ ဒီတော့ စတုတ္ထကမ္မဇအနာရောဂါဟာ သူ့ကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရကို သူကပြန်ဖြစ်စေနေတော့ ကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့ ကံသင်္ခါရစက်ဝန်းဖြစ်ပြီး ဘယ်သူကစတယ် ပြောမရအောင်ဖြစ်ပြီး ဘယ်လိုရပ်ရမယ်မသိဘဲ စက်လည်နေတာခံကြရတာပဲ။

ဒီစတုတ္ထကမ္မဇအနာရောဂါကို**ဗြဟ္မကမ္မဇအနာရောဂါ**လို့ပြောတယ်။ ဗြဟ္မလူတန်းစားတွေမှာ ဖြစ်တဲ့အနာရောဂါဖြစ်လို့ပဲ။ တတိယကမ္မဇအနာရောဂါကိုလည်း ဒီလိုပဲ **ဗြဟ္မကမ္မဇအနာရောဂါ** လို့ ပြောရတယ်။ ဒါလည်း ဗြဟ္မလူတန်းစားမှာပဲ ဖြစ်တဲ့ အနာရောဂါဖြစ်လို့ပဲ။ ဗြဟ္မလူတန်းစားလို့ ပြောရတာကတော့ တတိယနဲ့ စတုတ္ထကမ္မဇ အနာရောဂါ နှစ်မျိုးဖြစ်ကြသူတွေဟာ အပါယ်လူတန်းစားနဲ့ ဒေဝလူတန်းစားနှစ်မျိုးက လွတ်လပ်တဲ့ လူတန်းစားဖြစ်ကြလို့ပဲ။ ဗြဟ္မလူတန်းစားနှစ်မျိုးကွဲပြားနေတာက အသိ၊နာမ်ကင်းအောင်နေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါရှိသူနဲ့ ရုပ်ကင်းအောင်နေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါ ရှိသူလို့ နှစ်မျိုးအရကွဲနေတာဖြစ်လို့ပဲ။

အပါယ်၊ဒေဝ၊အသိနာမ်ကင်းဗြဟ္မာ၊ရုပ်ကင်းဗြဟ္မာ ဒီလူအတန်းအစား လေးမျိုးဟာ တကယ်လူစဉ်မမှီ၊ လူမပီသတဲ့ မရိုးသားတဲ့ လူအတန်းအစားတွေပဲ။ ရိုးသားတဲ့လူ မဟုတ်တဲ့ လူအတန်းအစားတွေပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလူအတန်းအစား လေးမျိုးထဲ မျောနေလည်နေကြတဲ့လူတွေဟာ ကိုယ်လည်နေရတဲ့ လောကရဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါကိုလည်း မသိကြဘူး။ သူများလည်နေရတဲ့ လောကရဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါကိုလည်း မသိကြဘူး။ လူတွေဖြစ်နေကြတာကို မမြင်ကြတဲ့ လောကအမြင် မရှိသူတွေဘဲ။

အပါယ်လူတန်းစားကလည်း ငါရဲ့အပါယ်လူသား ဘယ်သူ့ကို အလေးထားရမှာလဲလို့ မာန်ထောင်ပြီး အဲဒီ အပါယ်လူအဖြစ်ကို သူပိုင်ဥစ္စာလို့

မှတ်ပြီး၊ အဲဒီအပါယ်အဖြစ်ဟာ သူ့အတွက်အားသာချက် အပြည့်ရှိတဲ့အဖြစ်လို့ မြင်တာပဲ။

စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေနဲ့ အထက်တန်းရောက် ပေါက်မြောက်နေတဲ့ ဒေဝလူသားဖြစ်ဖြစ်၊ အတတ်အသိပညာတွေနဲ့ အထက်တန်းရောက် ပေါက်မြောက်နေတဲ့ ဒေဝလူသားဖြစ်ဖြစ်၊ ဩဇာအာဏာဂုဏ်အရှိန်အဝါတွေနဲ့ အထက်တန်းရောက် ဖြိုးမောက်ပေါက်မြောက်နေတဲ့ ဒေဝလူသားဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီဒေဝလူတွေကလည်း သူတို့ရဲ့လူ့အပေါ်စီး အထက်တန်းက နေရတဲ့အဖြစ်ကို မာရ်မူယစ်မူးကြတာပဲ။ သူတို့ကလွဲပြီး ဘယ်သူ့ကိုမှ လူမထင်သူတွေပဲ။ သူတို့ရနေတဲ့အဖြစ်တွေကို အဲဒါဟာ ငါ့ကိုယ်ဥစ္စာပဲ၊ အဲဒါဟာ ငါပဲ၊ အဲဒါဟာ ငါ့ကိုယ်အတ္တပဲလို့ တဏှာ၊မာန၊ဒိဋ္ဌိတွေ ကပ်နေကြတာပဲ။

ကိုယ်ရနေတဲ့ ဒေဝတွေရဲ့အဖြစ်ဟာ ကိုယ်ပြုတဲ့ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါရနေတာကို မသိဘူး။ **အပါယ်ကမ္မဇအနာရောဂါ**သမ္ဘန္တ ပေါင်းမိလို့ ခင်မင်ရင် အပါယ်ကံသင်္ခါရပြုမိပြီး အပါယ်လူသားအဖြစ် ပြောင်းတာ ခံရပြန်တာပဲ။ အပါယ်လူသားကလည်း ဒီလိုပဲ ဒေဝကံသင်္ခါရပြုနေသူနဲ့ပေါင်းမိရင် အဖော်ကောင်းလို ဒေဝကံသင်္ခါရပြုတဲ့အထဲပါပြီး ဒေဝလူသား ဖြစ်တာပဲ။ ဗြဟ္မကံသင်္ခါရပြုပြီး ဗြဟ္မလူဖြစ်တာလည်း ဒီလိုပဲ မသိကြတာဘဲ။ ကမ္မဇအနာရောဂါသည်ချင်းဖြစ်တဲ့ အပါယ်ဒေဝဗြဟ္မာတွေမှာ အောက်အောက်လူကိုသိပြီး အထက်အထက်လူကို နားမလည်ကြဘူး။ အထက်လူကို အောက်လူက အထင်ကြီးကြတယ်။ တကယ်တော့ ကိုယ့်ရောဂါရဲ့ တဏှာမာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေက ကိုယ်စီအနှိပ်စက်ခံနေကြရသူတွေချည်းပဲ။

အခန်း(၃) ကံသင်္ခါရ

ကမ္မအနာရောဂါအစွဲ ထကြွမှုကဖြစ်စေတဲ့ကံသင်္ခါရများ

ကံသင်္ခါရဟာ ကမ္မအနာရောဂါကိုစွဲတဲ့ တဏှာ၊မာန၊ဒိဋ္ဌိလို့ ပြောရတဲ့ ကမ္မအနာ ရောဂါတွေကို ငါ့ဥစ္စာတွေ၊ ငါတွေ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တတွေလို့ အမှတ်အသိ အမြင်ဖောက်ပြန်တဲ့ ဥပါဒါန်က အကြိုက်အာရုံရတဲ့အခါ ထကြွသောင်းကျန်းမှုတွေက ဖြစ်စေတဲ့ ရိုးရိုးလူများ လုပ်ဆောင်စရာမဟုတ်တာကို အဟုတ်လုပ်ပြီး ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးတို့နဲ့ လွန်ကျူးတာချင်းတူတာအဖြစ်ပြောရင် တစ်ပါးတည်းပဲဖြစ်တယ်။ ဒီလိုတူတာထဲက တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူကွဲပြား ခြားနားတာနဲ့ပြောရင် ကံသင်္ခါရဟာ လေးမျိုးရှိတယ်ပြောရမယ်။

လူလောကကို ဖိစီးမှု၊ဖျက်ဆီးမှု၊ ခိုစီးမှုခွစီးမှုလို့ပြောရတဲ့ နိုင်ထက်စီးနင်းအလုပ်များကို ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးသုံးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးလုပ်မှု၊ အပုညကံသင်္ခါရပဲ။ ဒါပထမတစ်မျိုး ကံသင်္ခါရပဲ။ ဒုတိယကံသင်္ခါရတစ်မျိုးက ပထမကံသင်္ခါရတွေဖြစ်တဲ့ မကောင်းဆိုးညစ်တဲ့အပုညတွေကို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးတွေနဲ့ပြုရင် အောက်တန်းကျသူအဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီလိုမဖြစ်ဘဲ အထက်တန်းကျသူဖြစ်ဖို့အတွက် အဲဒါတွေ ရှောင်ရမယ်ဆိုပြီး သူ့အထက်တန်းကျ ဖို့အမြင်နဲ့ ရှောင်တာတွေလုပ်တာပဲ။

အဲဒီဒုတိယကံသင်္ခါရဟာ ဒီလိုမကောင်းတာတွေ မလုပ်တာလောက်မကဘဲ ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှု၊စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်မှု၊ ရိုသေကိုင်းရှိုင်းမှု၊ ကူညီမှု၊ အမျှပေးအမျှယူမှု၊ တရားဟော တရားနာလုပ်မှု၊ စာပေကျမ်းစာလေ့လာမှုတွေလည်းလုပ်တဲ့ ကောင်းမှုပုညတွေကို သူ့အထက်တန်းကျရေးအမျှော်အမြင်နဲ့လုပ်တာပဲ။ ဒါက ဒုတိယအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရပဲ။

တတိယအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရက ပထမနဲ့ဒုတိယကံသင်္ခါရတွေရဲ့ လူလောက အပေါ်လွန်ကျူးတဲ့ အဖြစ်တွေကို ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်ရာက ဖြစ်လာတဲ့ ကံသင်္ခါရပဲ။ ပထမကံသင်္ခါရရဲ့နိုင်ထက်စီးနင်းလုပ်မှုနဲ့ ဒုတိယကံသင်္ခါရရဲ့ တစ်ကိုယ်ကောင်း လုပ်မှုတွေလုပ်ပြီး လူလောကအပေါ် အပေါ်စီးရသူတွေက မင်းမှု လူလုပ်နေကြတာတွေဟာ ကြောက်ရွံ့စက်ဆုပ်စရာဖြစ်တယ်။ ဒါတွေက လွတ်ဖို့အတွက် လက်ငင်းသိစရာလောက်ပဲ သိတာလုပ်နေရင် ဒါတွေက

လွတ်မှာပဲဆိုပြီး မျက်စိပါလို့မြင်စရာမြင်ရင် အဲဒီမြင်တာကို အဟောင်းအသိတွေနဲ့ မပေါင်းမိဖို့လုပ်တာဘဲ။ နား နှာ လျှာ ကိုယ်တွေလည်း ဒီလိုပဲ။

တိုးလာထိလာရင် အဲဒီတိုးတာထိတာပဲသိပြီး အဲဒီအသိကို အဟောင်း အသိတွေနဲ့ မပေါင်းမိအောင် လုပ်တာပဲ။ ဒီလိုလုပ်တာဟာ လွတ်လပ်တာပဲ။ ပထမနဲ့ ဒုတိယ ကံသင်္ခါရပြုစရာမရှိတဲ့အတွက် သူ့ကို ဘယ်လောကခံမှ မတိုက်တော့ဘဲ လွတ်တဲ့ သူ့လွတ်လပ်မှု အလုပ်ပဲ။ ဒီလုပ်ငန်းဟာ လူ့လောကက မလုပ်ကြတဲ့ လွန်တဲ့လုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့အတွက် ကံသင်္ခါရဖြစ်တာပဲ။ ဒါဟာ တတိယကံသင်္ခါရပဲ။

စတုတ္ထအမျိုးအစား ကံသင်္ခါရဟာ အောက်က ကံသင်္ခါရသုံးမျိုးကို လွတ်အောင်ရှောင်တဲ့ ကံသင်္ခါရပဲ။ ပထမ၊ဒုတိယကံသင်္ခါရတွေက လွတ်အောင် လုပ်တဲ့ တတိယ ကံသင်္ခါရဟာလည်း မြင်စရာ၊ကြားစရာ၊တွေ့သိစရာတွေကို တွေ့နေရတဲ့အတွက် မလွတ် လပ်သေးတာဘဲ။ မြင်စရာတွေဟာ မြင်စရာကို လက်ခံတာနဲ့တွေ့မှ မြင်စရာကိုမြင်တာပဲ။ ပြီးရင်မြင်စရာလည်းမရှိ၊ မြင်စရာ ကိုလက်ခံတာလည်းမရှိ၊ မြင်စရာကိုမြင်တာလည်းမရှိ ဖြစ်တာပဲ။ ကြားစရာ၊ တွေ့သိစရာတွေလည်း ဒီလိုပဲ။ ပြီးရင် မရှိကြတော့ဘူးဆိုတော့ အရှိမဟုတ်ကြ တာတွေဘဲ။

တကယ်ရှိတာက အဲဒါတွေ မရှိတဲ့ အဖြစ်ကမှ တကယ်ရှိတဲ့ အရှိပဲလို့ မှတ်ယူပြီး အဲဒါတွေရဲ့ မရှိတာကို သိအောင်လုပ်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်တာပဲ။ ဒီအလုပ်ဟာ လူ့လောကမှာ လူတွေလုပ်ရမှာ မဟုတ်တာတွေ လုပ်တာဖြစ်လို့ လွန်ကျူးတာတွေပဲ။ ဒါဟာ သူကောင်းဖို့အတွက် လွန်ကျူး တာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒါဟာ စတုတ္ထကံသင်္ခါရပဲ။

ဒီကံသင်္ခါရတွေ ဖြစ်ပုံတွေပြောရမှာပဲ။ ဒီကံသင်္ခါရတစ်ခုတိုင်းဟာ လူအနေနဲ့ မလုပ်နိုင်ကြဘူး။ အပေါင်းအဖော်နဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ မျက်စိ မှောက်တဲ့ ရောဂါရရာက လူစိတ်ပျောက်ပြီး ဒီကံသင်္ခါရတွေ လုပ်ကြတာပဲ။ ကံသင်္ခါရလေးမျိုးလုံးဟာ မဂ်ထိုက်တာတွေချည်းပဲ။ ကံသင်္ခါရတစ်ခုတိုင်းကို လုပ်သူဟာ မဂ်ပွားတာ လုပ်သူပဲ။ မဂ်ဆိုပေမယ့် ရိုးရိုးလူတို့ရဲ့မဂ်ကိုသာ မဂ်လို့သိကြပြီး ကျန်တဲ့မဂ်ကို မဂ်လို့မသိတတ်ကြဘူး။ ရိုးရိုးလူရဲ့လမ်းကြောင်း မဟုတ်တဲ့မဂ်ကို တကယ်တော့ လမ်းဖြစ်တဲ့မဂ်တော့မဂ်ပဲ။ ဒါပေမယ့် လမ်းပျက် ကုမ္ပဏီလို့ပြောရတဲ့ မဂ်ပဲ။

ကံသင်္ခါရလေးမျိုးလုံးဟာ လမ်းပျက်လမ်းတွေပဲ။ လူလွန်တဲ့ လမ်းတွေပဲ။ ရိုးရိုးလူသွားတဲ့လမ်း မဟုတ်တဲ့လမ်းပေါ့။ လမ်းပျက်လမ်းမှာလည်း အစုသုံးစု ရှိတာပဲ။ ရိုးရိုးလူတွေ သွားတဲ့လမ်းမှာလည်း အစုသုံးစုရှိတာပဲဖြစ်လို့ အစုချင်းလည်းတူကြတယ်။ ဒီအစုတွေမှာ အစိတ်ရှိတာချင်းလည်း တူကြတယ်။ အကျင့်အစုမှာ အစိတ်သုံးခု၊ အဲဒီ အစုကို ကံအစုလို့လည်း ခေါ်တယ်။ ဈာန် အစုမှာလည်း အစိတ်သုံးခု ရှိတယ်။ ဉာဏ်အစုမှာတော့ အစိတ်နှစ်ခုရှိကြ တာချည်းပဲ။

ဒီတော့ ရိုးရိုးလူတွေသွားတဲ့ လမ်းမှာလည်း အစုသုံးစု၊ အစိတ်ရှစ်စိတ် ရှိသလို ကံသင်္ခါရလမ်းဖြစ်တဲ့ ရိုးရိုးလူသွားလမ်းမဟုတ်တဲ့ လမ်းပျက်လမ်းတွေမှာ လည်း အစုသုံးစု၊ အစိတ်ရှစ်စိတ်ရှိကြတယ်။ လူသွားလမ်းနဲ့လူသွားလမ်း မဟုတ်တဲ့ လမ်းတွေထဲက အစုရဲ့အရတွေနဲ့ အစိတ်ရဲ့အရတွေတော့ ခြားနား ကြတယ်။ ရိုးရိုးလူသွားလမ်းနဲ့ လမ်းပျက်လမ်းသာ ခြားနားကြတာ မဟုတ်ဘဲ လမ်းပျက်လမ်း တစ်ခုနဲ့တစ်ခုခြားသွားရင် အဲဒီ ခြားတဲ့အလျောက်လည်း ခြားနားသွားကြတာပဲ။ ရိုးရိုးလူသွားလမ်းမှာလည်း လမ်းလေးလမ်းရှိ တာတွေ့ ရမှာပဲ။ အဲဒီမှာလည်း ဒီလိုပဲ ခြားနားကြမှာပဲ။

ကံသင်္ခါရတွေဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါ ဖြစ်ခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေပဲ။ ဒီအကြောင်းတွေမရှိရင် ကမ္မဇအနာရောဂါတွေ မရှိနိုင်တာဘဲ။ ကမ္မဇအနာ ရောဂါကို ဖြစ်စေတဲ့ကံသင်္ခါရတွေဟာ ရိုးရိုးလူမသွားတဲ့ လမ်းတွေဘဲ။ ရိုးရိုးလူသွားရမယ့်လမ်းကို လွန်ပြီးသွားတဲ့လမ်းတွေပဲ။ အဲဒီ ကံသင်္ခါရတွေထဲက ပထမကံသင်္ခါရကို ရိုးရိုးလူမသွားတဲ့ လမ်းပျက်အဖြစ်ပြောရမှာပဲ။

**ပထမကမ္မဇအနာရောဂါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ပထမကံသင်္ခါရ
မဂ်လမ်းပျက်**

ဒီလမ်းပျက်မှာလည်း အစုသုံးစုရှိတဲ့အနက် ပထမအစုဖြစ်တဲ့ ကံအစုကို ဘယ်လိုကျင့်သလဲဖြေရမယ်။ ကံလမ်းပျက်တွေက ဘာတွေလဲ။ ကိုယ်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ် နှုတ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် စိတ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် လူ့လောကကို သနားကြင်နာမှု ညာတာကူညီမှုတွေကို ရှောင်တာပဲ။

နိုင်ထက်ကလူ ပြုမှုနိုင်စက်တာတွေလုပ်တဲ့အနေနဲ့ ဖိစီးမှု၊ဖျက်ဆီးမှု၊ ခိုစီးမှု၊ခွစီးမှုတွေ ပြုတာဟာ အဲဒီလမ်းပေါ်ကလူရဲ့ အကျင့်ပဲ၊ လူ့လောကအပေါ် မကောင်းမှုအပုညကံတွေ လွန်ကျူးတာပဲ၊ ဒီမကောင်းမှုအပုည ကံသုံးပါး လွန်ကျူးသူဟာ လွန်ကျူးကာမျှနဲ့မပြီးဘူး၊ အဲဒီလွန်ကျူးမှုကို ဈာန်သွင်းပြီး ပွားတာလည်း လုပ်တယ်၊ လုံ့လ၊သတိ၊သမာဓိတွေနဲ့ ဈာန်သွင်းတာပဲ၊ မကောင်း မှု အပုညတွေ မလုပ်မိရင်လုပ်မိလေအောင် လုပ်မိရင် တိုးပြီးလုပ်မိလေအောင်၊ ကောင်းမှုပုညလုပ်မိရင် မလုပ်မိအောင်နဲ့ ကောင်းမှုပုညမလုပ်မိရင် ပိုမို မလုပ်မိ အောင် လုံ့လထားတာပဲ၊ သတိလည်းထားတယ်။

ကိုယ်မှာစိတ်မှာအစစတွေမှာ မေတ္တာကြင်နာဝင်မှာကို ဖျောက် ဖျက်နေတာပဲ၊ ဒီမကောင်းမှုအပုည လွန်ကျူးမှုလုပ်ကွက်ကို စိတ်ဝင်နေအောင် ထားတာလည်း လုပ်တယ်၊ ဈာန်သွင်းတာပဲပေါ့၊ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့ပြီးတည်ရာက အကြောင်းအကျိုးတွေကို သိမြင်ပြည့်ဝပြီး တည်နေနိုင်အောင် လုပ်တာပဲ၊ အဲဒီလိုဖြစ်ဖန်များတဲ့အခါ အသိအသစ်တွေပေါက်လာတာပဲ၊ အရင်ကလွန်ကျူးမှု တွေနဲ့ ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ရမယ့်အဖြစ်တွေ အမှားကင်းစင်မှုတွေသိတာပဲ၊ ဒါတွေရဲ့ ပေါင်းစပ်မှုအရ ဉာဏ်တွေပေါ်လာတယ်၊ ဉာဏ်ဆိုပေမယ့် ကောင်းတဲ့အသိ ဉာဏ်တော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်ဉာဏ်တွေပဲ၊ အဲဒီပေါ်တဲ့ ဉာဏ်နဲ့ လျော်အောင် မကောင်းမှုအပုညပြုစရာတွေပေါ် အဲဒီအသိတွေ တင်ပေးပြီး အပုညအကျင့်တွေကို အလိုအလျောက် ကျင့်နိုင်တဲ့အထိ ပေါက်တာပဲ၊ ဒါဟာ ပထမကမ္မဇေနာရောဂါကဖြစ်စေတဲ့ ပထမကံသင်္ခါရလမ်းပျက်ပဲ၊ ဒီလမ်းပျက်မှာ ကံသုံးချက်၊ဈာန်သုံးချက်၊ ဉာဏ်နှစ်ချက်ပါတဲ့ လမ်းပျက်ပဲ။

ဒုတိယကမ္မဇေနာရောဂါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ဒုတိယကံသင်္ခါရ မင်္ဂလမ်းပျက်

ဒီလမ်းပျက်ဖြစ်တဲ့ ဒုတိယကံသင်္ခါရဟာ ပထမကံသင်္ခါရရဲ့ လူ့လောကက ငြင်းဆန်ခံရတာ မြင်ပြီး ဒီဒုတိယကံသင်္ခါရကို တီထွင်ကြတာပဲ၊ ဒုတိယကံသင်္ခါရဟာ ပထမကံသင်္ခါရလုပ်ရပ်တွေနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ပဲ၊ ပထမ ကံသင်္ခါရက လူ့လောကကို ဖိစီးဖျက်ဆီးခိုစီးပြီး ကိုယ့်အောင်မြင်မှု တည်ဆောက်

တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်တယ်။ ဒုတိယကံသင်္ခါရက သူ့အောင်မြင်မှု တည်ဆောက် တာမှာ ပထမကံသင်္ခါရနဲ့တူပေမယ့် ပထမကံသင်္ခါရလို လူ့လောကကို မဖိစီး၊ မဖျက်ဆီး၊မခိုစီးဘူး။ ဖိစီးဖျက်ဆီးခိုစီးတာတွေကို ဒုတိယကံသင်္ခါရက ရှောင်ကြဉ် စောင့်စည်းတာ လုပ်တယ်။

ပေးကမ်းကူညီ ရှိသေ့ကိုင်းရှိုင်းတာတွေ အမျှပေးအမျှယူတာ လူဆောင်စရာတွေကို ပြောတာနားထောင်တာနဲ့ အဲဒီအကြောင်းလေ့လာတာတွေ လုပ်ပြီးစောင့်ရှောက်တာ လုပ်တယ်။ ဒီလို လုပ်တာတွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ သူ့အောင်မြင် တိုးတက်မြင့်မြတ်ဖို့ပဲ။ သူ့ရဲ့အစောင့်စည်း အစောင့်ရှောက်ခံတွေ အတွက်မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီသူတွေမှာ သူစောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ဖို့ လို၊မလိုကို သူမသုံးသပ်ဘူး။ သူစောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာခံရပြီး အဆင်ပြေ နေသလား မပြေဘူးလားလည်း သူအသိမရှိဘူး။ ဒီကောင်းမှု သူရတာပဲ သူသိတယ်။

ဒီလိုလုပ်တဲ့ လမ်းကြောင်းမဂ္ဂဟာလည်း ရိုးရိုးလူတွေမလုပ်ကြတဲ့ လုပ်ရပ်လမ်းကြောင်းမဂ္ဂပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီလမ်းကြောင်းမဂ္ဂကိုလည်း လမ်းကြောင်း မဟုတ်တဲ့လမ်းကြောင်း မဂ်လို့ပြောရတဲ့ မဂ်ပဲ။ ဒါကို ရိုးရိုးလူတွေရဲ့ လုပ်ရပ် ကလွန်နေတဲ့ လုပ်ရပ်ဖြစ်လို့ လွန်ကျူးတဲ့လုပ်ရပ် ကံသင်္ခါရလို့ပြောရတာပဲ။

ဒီဒုတိယကံသင်္ခါရ မဂ်လမ်းကြောင်းမှာလည်း အစိတ်ရှစ်ချက်ရှိတာပဲ။ ဒါကိုစုတော့ အစုသုံးစုဖြစ်တာပဲ။ ကံစု၊ ဈာန်စု၊ ဉာဏ်စုပဲ။ ကံစုသုံးချက်က ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးအကျင့်စုပဲ။ ဈာန်စုသုံးခုက လုံ့လ၊ သတိ၊ သမာဓိပဲ။ ဉာဏ်စုနှစ်ခုက အမြင်၊ အတွေးဉာဏ်စုနှစ်ခုပဲ။ ဒီအချက်ရှစ်ချက် ပေါက်မြောက် အောင် ဒုတိယကံသင်္ခါရ ပွားပြီးသူဟာ ဒုတိယကံသင်္ခါရ လမ်းကြောင်းပေါ် ရောက်သူပဲ။ ဒီဒုတိယကံသင်္ခါရလမ်းကြောင်းကို လျှောက်တတ်အောင်လည်း ဒုတိယ ကံသင်္ခါရလမ်းကြောင်းပေါက်ပြီးသူရဲ့ အကူယူရတာပဲ။ အကူမရဘဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လျှောက်တတ်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ မြင်ဆရာ သင်ဆရာတွေ လည်း အကူတွေပဲပေါ့။

အကူပေးသူက စောင့်စည်းတာနဲ့စောင့်ရှောက်တာတွေဟာ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက် လုပ်သူကို မြင့်မြတ်မှုတွေ ဖြစ်စေကြောင်း ပြောဆိုဆုံးမကြတယ်။ ဒီအဆုံးအမဟာ ဖြစ်နိုင်စရာ မမြင်ပေမယ့် ပြောဆိုဆုံးမသူရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာကို ယုံကြည်မှုဖြင့် စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာကို လိုက်ပြီးလုပ်တာပဲ။ ပြောဆိုဆုံးမသူရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာကို ယုံတာမဟုတ်ဘဲ ပြောဆိုဆုံးမချက်ထဲက

ပြဆိုတာတွေဟာ ဘယ်လို စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာကို ဘယ်ကာလက ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်သူဟာ ဘယ်လိုကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေဖြစ်သွားတယ်လို့ ရသဝင်တဲ့အထိ ပုံစံပြချက်တွေဖြစ်တော့ အဲဒီပြချက်တွေယုံပြီး စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်တာလုပ်တာပဲ။

ကိုယ်လုပ်လို့ဖြစ်တဲ့အဖြစ်မျိုးက လုပ်သူမှာလာပြီးဖြစ်တယ်ဆိုတာ မျိုးဟာ ယုံစရာမကောင်းတာဘဲ။ ဒါပေမယ့် ပြောသူရဲ့အင်အား ပြောတဲ့ အကြောင်းအရာရဲ့ ရသဝင်တဲ့အင်အားနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့လိုလားမှု ရှေ့ထားနေတဲ့ အားနည်းချက် ဒါတွေပေါင်းပြီး ယုံစရာမကောင်းလည်း ယုံတာဖြစ်တာပဲ။ ကိုယ့်ပြောချက်နဲ့ သဘာဝဖြစ်စဉ် အံ့မဝင်တဲ့ ပြောဆိုချက်ဟာ လောကကို အမှောင်ချတာတွေဖြစ်လို့ မျက်စိမှိတ်ပြီးပြောတာမလုပ်ကြဖို့ သတိထား သင့်ကြတာပဲ။ ဒီအမှောင်ဟာ လူ့လောကကို တိုးတက်လို့မရစေအောင် ပိတ်ထားတာပဲ။ ကိုယ်ယုံလို့ ကိုယ်ပြောတယ်ဆိုရင် ကိုယ်ယုံတာဟာ သဘာဝဖြစ်စဉ်နဲ့ အဝင်အောင်ချလို့ ရတဲ့အထိ ရှိလို့လားလို့ စစ်ကြည့်ဖို့လိုပါတယ်။ **စာအုပ်** ပြောပြီးရင်ပြီးတာပဲ ထင်ရင်တော့ အမှောင်ချသူ တရားခံ အဖြစ်က မလွတ်နိုင်တာဘဲ။

လူဟာကိုယ်တွေ့ကိုယ်ကြုံဖြစ်မှ အကျိုးမနည်းမှာဘဲ။ ကိုယ်တွေ့ ကိုယ်ကြုံဖြစ်ဖို့ကလည်း မြင်ရကြားရတွေ့ရတဲ့ နယ်ပယ်များများမရှိဘူး။ ဒီတော့ ယုံတာကိုလက်မလွှတ်ဝံ့ဘူး။ ယုံတာဟာ ကိုယ်တွေ့ကိုယ်ကြုံဆီ ရောက်မှ ဖြစ်မယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ရင် ယုံရတဲ့အတွက် အကျိုးမများဘဲ အကျိုး နည်းကြမှာပဲ။ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်ခံဖို့လိုနေတဲ့ လူတွေအတွက် စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက် မှု လုပ်တာဟာ အလွန်ကောင်းမွန်တဲ့အလုပ်ပဲ။ သူတို့အတွက်လိုချင်လို မလိုချင်နေ ကိုယ့်အတွက်စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာဟာ အယုံမိပြီးလွဲမှားတဲ့ လုပ်ရပ်ပဲ။

ဒီအလုပ်မျိုးဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါမရှိတဲ့ ရိုးရိုးလူတွေ မလုပ်တဲ့ အလုပ်ဘဲ။ ဒါကြောင့် ဒီအလုပ်မျိုးကို လွန်ကျူးတဲ့ **သင်္ခါရ** အလုပ်လို့ ပြောရတာပဲ။ သင်္ခါရကလမ်းကြောင်း **မဂ္ဂ** ဖြစ်တော့ လမ်းကြောင်းမဟုတ်တဲ့ လမ်းကြောင်းဟာ လမ်းပျက် **ကုမ္မဂ္ဂ**ပေါ့။ ဒီလမ်းပျက်ပေါက်ဖို့လည်း ကျင့်ရတာပဲ။ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးသုံးပါး တစ်ပါးတိုင်းမှာ လွန်ကျူးတာတွေ လုပ်စေရတယ်။ လုပ်ပုံက ကိုယ်ကအခုစောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာလို ကိုယ့်ကို

စောင့်စည်းတာ၊ စောင့်ရှောက်တာတွေရှိဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်ခံဖို့ လိုလို၊ မလိုလို စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာကို လုပ်တာပဲ။ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်တဲ့အလုပ်ဟာ သူတို့ကိုတည်ဆောက်ပေးတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တည်ဆောက်တာပဲ။

ဒီလိုကမ္မအနာရောဂါ မရှိသူတွေ မလုပ်ကြတဲ့ လွန်ကျူးတဲ့ အလုပ် ကို ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးနဲ့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ပြောဆိုပြသချက် အယုံနဲ့ လွန်ကျူးတာပဲ။ ဒါဟာ ဒီလမ်းကြောင်း ကံအစုပဲ။ ဒီကံအစုကို ဈာန်အစုနဲ့ဖြည့်ပေးတာ လုပ်တယ်။ ဈာန်အစုထဲက လုံ့လက စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်လုပ်ရတာကို မလိုမလားဖြစ်ရင် အဲဒါကို ပယ်တယ်။ အဲဒါ မဖြစ်ရင် ဆက်မဖြစ်အောင် လုပ်တယ်။ စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာမလုပ်မိရင် လုပ်မိအောင်လုပ်တယ်။ လုပ်မိရင် တိုးပြီးလုပ်မိအောင် လုပ်တာတွေနဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကို အားဖြည့်တယ်။

သတိနဲ့လည်း ဒီလိုပဲဖြည့်တာပဲ။ ကိုယ်စိတ်အစစတွေမှာ ဖိစီးမှု၊ ဖျက်ဆီးမှု၊ခိုစီးမှု လုပ်ချင်တာတွေ ဖျောက်တာပဲ။ သမာဓိနဲ့ဖြည့်တာကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တည်ဆောက်တာမှာ စိတ်ဓာတ်အမြဲဝင်စားအောင် ဈာန် သွင်းတာပဲ။ ဈာန်သွင်းဖန်များရင် အသိထူးပေါက်လာတာပဲ။ ရှေးက စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်လုပ်တာတွေ ပြန်ဖော်နိုင်တာနဲ့ အခုဖြစ်ပွားမှုဖြစ်ရပ်တွေ ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း မြင်တာတွေဖြစ်ပြီး ဒီစောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်လုပ်မှု ဆိုင်ရာ အသိဉာဏ်ဖြစ်တာပဲ။

ဒီမှာအသိဉာဏ်ဆိုတာ ဒီကံသင်္ခါရအမြင်ဆိုင်ရာ အသိကိုဆိုလိုတာပဲ။ ရိုးရိုးလူတို့ရဲ့ အသိဉာဏ်မဟုတ်ဘဲ ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်ဆိုတာလို အရောင်ပါတဲ့ ဉာဏ်မျိုးပဲ။ အသိဉာဏ်အစစ် မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုလိုတာပဲ။ အဲဒီအခါမှာ ဒါတွေစုပြီး တစ်ခုဖြစ်အောင်သိတဲ့ အသိဉာဏ်ပေါက်တာပဲ။ ဒီအသိဉာဏ်ဟာ ဉာဏ်အစုထဲကအသိပဲ။ ဒီအသိကို ကံသင်္ခါရတွေပေါ် တင်ပေးတဲ့ အကြိလည်းဖြစ် တော့ ကံအစုလုပ်တာနဲ့ ဆက်မိပြီး ဒုတိယကံသင်္ခါရလမ်းကြောင်း ပေါက်တာပဲ။

ဒီလမ်းကြောင်းဟာ ရိုးရိုးလူတွေသွားတဲ့လမ်းကြောင်း မဟုတ်တဲ့ လမ်းကြောင်းဘဲ။ ဒါကြောင့် လမ်းမဟုတ်တဲ့ လမ်းဖြစ်တဲ့အတွက် **သင်္ခါရ** လို့ခေါ်ရတဲ့ လူတွေကိုလွန်ပြီးလုပ်တဲ့ လုပ်ရပ်ပဲ။

တတိယကမ္မအနာရောဂါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ တတိယကံသင်္ခါရ
မင်္ဂလမ်းပျက်

ဒီလမ်းပျက် ကုမ္မဋ္ဌဖြစ်တဲ့ တတိယကံသင်္ခါရဟာ ပထမနဲ့ ဒုတိယ ကံသင်္ခါရလမ်းနဲ့ သွားကြသူတွေရဲ့ မသတိစရာ စိတ်အနှောက် အယှက်တွေက လွတ်အောင်ရှောင်တဲ့ လမ်းကြောင်းမဂ္ဂ ကံသင်္ခါရပဲ။ လူ့လောကမှာ ပထမကံသင်္ခါရလည်း မလုပ်ချင်ဘူး၊ လူတွေကို ဖိစီးတာဖျက်ဆီးတာ ခိုစီးတာဟာ မတော်တဲ့အလုပ်လို့ မြင်လို့ပဲ။ ဒုတိယကံသင်္ခါရ ကျပြန်တော့လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို တည်ဆောက်ဖို့ စောင့်စည်းတာ၊ စောင့်ရှောက်တာလုပ်ပြီး အထက်တန်းကျသွားကြသူတွေရဲ့အပေါ်စီးနေရာယူတာလည်း မတရားတာဘဲလို့ မြင်ပြီး ဒီကံသင်္ခါရ နှစ်မျိုးလုံးကို စိတ်ကုန်တယ်။ ဒီလိုစိတ်ကုန်လို့ ဒါတွေ မလုပ်ဘဲနေရင်လည်း သူတို့ဖိစီးမှုတွေအောက်မှာ နေရမှာဆိုတော့ မလုပ်ဘဲ နေဖို့လည်း မရဘူးဖြစ်နေတယ်။

ဒီအကျပ်အတည်းက လွန်မြောက်ဖို့သိစိတ်ကို သိစရာလက်ငင်းမှာပဲ အသိ ရပ်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်တာပဲ။ လက်ငင်းသိစရာမှာပဲ အသိစိတ်ကိုဖြစ်စေပြီး တခြားပြီး ခဲ့တဲ့ အကြောင်းတွေကို စိတ်ကူးတာတွေ မလုပ်စေတာဘဲ၊မြင်စရာကို မြင်တဲ့စိတ်ဖြစ်ရင် မြင်စရာမှာပဲ စိတ်ကိုထားတာပဲ။ ကြားစရာ တွေ့စရာတွေ မှာလည်း ဒီလိုပဲ ကြားတဲ့စိတ် တွေ့တဲ့စိတ်မှာပဲ ထားတာပဲ။ ဒီလိုလက်ငင်း သိစရာတွေမှာ သိတာထားတာပဲလုပ်ရင် အသိတွေဟာ ဘယ်လိုပုံကိုမှ မဖော် နိုင်တာဘဲ။ စိတ်ရှုပ်ရတာ စိတ်ညစ်ရတာတွေဟာ ပုံတွေအမျိုးမျိုးပေါ်ရာက ဖြစ်တာတွေလို့ သိမြင်ပြီး ဒီလိုမဖြစ်အောင် ပုံမပေါ်တာကိုသိမြင်ပြီး သဘော ကျတာပဲ။

ဒီစိတ်ညစ်စရာ စိတ်ရှုပ်စရာတွေကိုဖြစ်စေတဲ့ ပုံပေါ်ချက်တွေဟာ တကယ့်အရှိ မဟုတ်တာတွေဘဲလို့ ခံယူတယ်။ အဲဒါတွေဟာ ပညတ်တွေလို့ နားလည်တာပဲ။ ဒီအရှိ မဟုတ်တဲ့ ပညတ်တွေကို လူတွေကအရှိတွေထင်မှတ်ပြီး ဒီပုံက ယောက်ျား၊ ဒီပုံကမိန်းမလို့ ထင်ကြပြီးယောက်ျား မိန်းမ အချင်းချင်း ချစ်ကြမုန်းကြ ဖြစ်ကြတာပဲလို့ မြင်တယ်။

ဒီလိုပုံအမျိုးမျိုး မပေါ်အောင်နေတာဟာ စိတ်အညစ်အကြေး ကင်းဖို့ပဲ။ ပုံအမျိုးမျိုးပေါ်တာတွေဟာ တံလျှပ်တွေ ရေယောင်ပေါ်နေတာတွေပဲ။ တကယ်

ရေမဟုတ်သလိုဘဲလို့ သဘောပေါက်ပြီး ပညတ်တွေကိုသိတာတွေ မဖြစ်အောင် မြင်စရာကြားစရာနဲ့ တွေ့စရာတွေဖြစ်တဲ့ ရွှေ့ရှားချက်တွေ သိတာလုပ်တာပဲ။ ဒီလိုလုပ်နေတာဟာ လူ့လောကနဲ့ဆန့်ကျင်တာပဲ။ သူ့အလုပ်ဟာ လူ့လောက ရဲ့လုပ်ရမှာကို လွန်တဲ့အလုပ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီအလုပ်ကံသင်္ခါရကို လွန်ကျူး တဲ့အလုပ်လို့ခေါ်ရတာပဲ။ ကံသင်္ခါရဆိုတဲ့ပါဠိဝေါဟာရဟာ လွန်ကျူးတဲ့ အလုပ် လို့ ဆိုလိုတာပဲ။

ပညတ်အသိတွေဟာ အရှိမဟုတ်တာတွေပဲလို့ ပြောတာမမှန်လို့လား။ လူ့လောကအသိကို လွန်တာနဲ့မမှန်တာလား။ လူ့လောကအသိဖြစ်တဲ့ ယောက်ျား မိန်းမဆိုတာတွေက အမှန်တွေလား ဒီလိုမေးစရာတွေ ရှိလာတာပဲ။ ဒါကို နည်းနည်း ပြေပေးရမယ်။ ယောက်ျားမှာ ယောက်ျားမဟုတ်တာတွေနဲ့ခြားနားတဲ့ **ဝိသေသ** အချက်ရှိတာပဲ။ မိန်းမမှာလည်း ဒီလိုပဲ။

ဒါတွေဟာ ခေါ်ရတာမျှသက်သက်မဟုတ်တာဘဲ။ တကယ်ရှိတဲ့ အရာတွေပဲ။ အထွေထွေပုံပေါ်ချက်တွေဟာမရှိဘဲ စိတ်ကလုပ်ထားတာတွေ မဟုတ်တာဘဲ။ မရှိဘဲ စိတ်ကလုပ်ထားတာဟာ အရူးကသိတာပဲ ဖြစ်တယ်။ မြင်ကြားရတွေ့ရတာတွေကို အဆက်အစပ်မပြတ်ဘဲ စိတ်နဲ့ တည်ဆောက်ထား တာတွေဟာ နာမ်ပရမတ်တွေပဲ။မြန်မာပြည်မှာ ဒါကို သိသူရှိခဲ့ဘူးတယ်။ တုံးတွေ တိုင်တွေဟာ နာမ်လို့အဖွင့်ကျမ်းဆိုပြီးရေးပြတာသိရတယ်။ အဲဒါကို မသိကြတော့ ငြင်းပယ်ကြတာပေါ့။

အထပ်ရာကျော် မိုးမျှော်အဆောက်အဦးကြီးတွေ ဒီခေတ်မှာ အများ အပြားရှိတယ်။ ဒါတွေဟာ တကယ်မရှိခင်က စိတ်ထဲမှာ ရှိတာတွေပဲ။ အဲဒီ စိတ်ထဲက အရှိဟာ မရှိတဲ့ပညတ်ဖြစ်တယ်ဆိုရင် တကယ် မိုးမျှော်အဆောက် အဦးတွေ ဖြစ်လာလို့ ဘယ်ရမလဲ။ စိတ်ထဲမှာရှိတဲ့ မိုးမျှော်အဆောက်အဦးဟာ နာမ် အဆောက်အဦးပဲ။

နာမ်ဆိုတာ ညွတ်စရာကို ညွတ်တတ်တဲ့အရာပဲ။ ညွတ်စရာကို ညွတ်ထားတဲ့ အဆောက်အဦးဟာ နာမ်ပဲ။ အဲဒီနာမ်အဆောက်အဦးကို ရုပ်တွေနဲ့ ဆောက်ထားပေမယ့် အဲဒီ ရုပ်တွေဟာ အဆောက်အဦးမဟုတ်ဘူး။ အဆောက် အဦးရဲ့ အစအနတွေပဲ။ အဆောက်အဦးဖြစ်နေတာဟာ နာမ်ရဲ့အဖြစ်ပဲ။ ဒါကိုတွေ့ကြတဲ့ ရီလီးဂျင်းတွေက အားလုံးဟာ ဝိညာဉ်တော်တွေလို့ ပြောကြ တာပဲ။

လူတွေသိကြတဲ့ ရှေးကအဖြစ်အပျက်သမိုင်းအမှန်တွေဟာ နာမ်တွေပဲ။ သမိုင်းအမှန်တွေဟာ ရုပ်အစအနတွေနဲ့ တည်ဆောက်ထားတာပဲ။ အဲဒါနဲ့ကင်းတဲ့ အဖြစ်အပျက်သမိုင်းဆိုရင်တော့ အဖြစ်အပျက်သမိုင်းမှန် မဟုတ်တာဘဲ။

လူ့လောကမှာ နာမ်မပါရင် ဘာမှအလုပ်မဖြစ်ဘူး၊ နာမ်ချည်းပဲလည်း အလုပ်မဖြစ်ဘူး၊ လက်ငင်းတွေ့တာမှာ စိတ်ကိုရပ်ထားရင် ပူဆာလောင်မြိုက်တွေ မဖြစ်လို့အေးတယ်၊ လွတ်လပ်တယ်ထင်ရပေမယ့် အေးတာလွတ်လပ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ အဓိပ္ပာယ်ဘာမှ မရှိတာဘဲ၊ လွတ်လပ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ လွတ်နေတာပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် ဒီတတိယကံသင်္ခါရဟာ ရိုးရိုးလူပြုလုပ်ရမှာထက် လွန် ကျူးတဲ့လုပ်ရပ် ဖြစ်တယ်၊ ရိုးရိုးလူတွေအတွက် အသုံးမတည့်တဲ့ လုပ်ရပ် ဖြစ်တယ်၊ ရိုးရိုးလူမှာ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ် ဒီငါးခုထဲပါတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါတွေက သိလာတာတွေကို တခြားတွေနဲ့ဆက်စပ်တာ နှုတ်တာ ဖြည့်တာတွေလုပ်တဲ့ အလုပ်တွေလုပ်ဖို့ ဦးနှောက်ဆိုတဲ့ **မနေ့ပါဏှံ** အဲဒါကို အလုပ်လုပ်ခွင့် ပိတ်ပင်တာဖြစ်တော့ လူကိုချို့တဲ့အောင် လုပ်တာပဲ၊ ကြားဖူးတဲ့အဖြစ်တစ်ခုလို ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒါက ဖိုမဆက်ဆံချင်စိတ်တွေ ထကြွတဲ့ဆင်းရဲ ခံရတာကို မခံနိုင်တဲ့အတွက် လိင်ထလို့ ဒီလိုဖြစ်တာပဲဆိုပြီး ဒီလိုမဖြစ်အောင် သူ့လိင်အင်္ဂါကို ဖြတ်ပစ်တာလုပ်တာပဲ၊ ဒါမရှိတော့ရော ငြိမ်းမှာလား၊ လူဖြစ်ရှုံးတာပဲ အဖတ်တင်မှာပဲ၊ ဒီလိုပဲဖြစ်တာပေါ့။

ပြောခဲ့တာတွေက တတိယကံသင်္ခါရလမ်းကြောင်းရဲ့ လမ်းကြောင်း မဟုတ်တဲ့ လမ်းကြောင်းဖြစ်ပုံ ပေါ်လွင်ဖို့တွေပဲ၊ တတိယကံသင်္ခါရဟာ လမ်းပျက် ကုမ္မဂ္ဂပဲ၊ ဒါပေမယ့် တစ်ကိုယ်ကောင်းအတွက် လိုလားသူတွေကတော့ ဒီလမ်းပျက်ကိုလျှောက်ကြတာပဲ၊ အဲဒီလမ်းကြောင်းမှာလည်း အစုသုံးစုနဲ့ အစိတ်ရှစ်ခုရှိတာပဲ၊ ကံ၊ ဈာန်၊ ဉာဏ် သုံးစုပေါင်းမှ ဒီလမ်းကြောင်း ပေါက်မြောက်တာပဲ၊ ကံပဲလုပ်ပြီး ဈာန်နဲ့ဉာဏ် မသွင်းနိုင်သေးရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဈာန်သွင်းနိုင်သော်မှ ဉာဏ်မဝင်သေးရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီလမ်းကြောင်း မပေါက်မြောက် မအောင်မြင်သေးတာဘဲ။

ဒီလမ်းကြောင်း ပေါ်လွင်အောင် ဒီရှစ်ချက်သွင်းပုံပြောရမှာပဲ၊ ဒီလမ်းကြောင်းရဲ့ ကံအဖြစ် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးတွေကို ကျင့်စေရတာပဲ၊ ဘာကိုရှောင်ပြီး ဘာကိုဆောင်တာတွေ ကျင့်ရမှာလဲဆိုရင် နာမ်တွေကို

ရှောင်ပြီးရုပ်တွေကို ဆောင်နိုင်အောင်ကျင့်ရမှာပဲ။ နာမ်တွေ ကိုရှောင်တဲ့အခါ နာမ်တွေလို့သိပြီးရှောင်တာမဟုတ်ဘဲ နာမ်တွေကို ပညတ်တွေလို့သိပြီး ရှောင်တာပဲ။ ဘာဖြစ်လို့ရှောင်တာလဲဆိုရင်တော့ ဒီပညတ်တွေက လိုချင်စရာမလိုချင်စရာ အသွင်တွေဖြစ်တော့ အဲဒါတွေ တွေ့ရသူကို တုန်လှုပ် တာတွေ ဖြစ်စေတယ်။ ဒီတော့ ကာမကောင်းကံ မကောင်းကံတွေ ဖြစ်စေပြီး ဒုက္ခများစေလို့ပဲပေါ့။

ဒါကြောင့် ရှောင်စရာ ပညတ်ဟာ ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုတွေပဲ။ ဒါကို မဆောင်မိအောင် ကာမကောင်း၊ မကောင်း ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကံတွေကို **ဝိရတီ** လုပ်ပြီးရှောင်တာပဲ။ ဒီလို **ဝိရတီ**လုပ်နိုင်အောင် မြင်ကြားရ တွေ့သိရတဲ့ဟာကို ဖြစ်စေတာတွေမှာ စိတ်မရွေ့အောင်ထားပြီး ဆောင်တာပဲ။ မြင်စရာကြားစရာနဲ့ တွေ့သိစရာကို မျက်မှောက်ပြုနေတာပေါ့။

ဒီကံအစုတွေကို ဈာန်အစုတွေနဲ့ အားဖြည့်တာပဲ။ ရှောင်တာတွေ ပျက်ရင် ပြင်တယ်။ မပျက်ရင်မပျက်အောင် နေတယ်။ ရှောင်တာတွေ မဖြစ်ရင် ဖြစ်အောင်နေတယ်။ ဖြစ်ရင် တိုးဖြစ်အောင် နေပြီးကံတွေကိုလုံ့လနဲ့ဖြည့်တယ်။ သတိနဲ့လည်းဖြည့်တယ်။ ကိုယ်စိတ် အစစအသိတွေမှာ ရှောင်တာတွေ ပျက်စေနိုင်တဲ့ သဘောတရားဝင်နေရင် အဲဒါကို သတိ ထားပြီးဖယ်ရှားကာ ကံတွေပြည့်နေအောင် သတိနဲ့ဖြည့်တယ်။ သမာဓိနဲ့လည်း ကံတွေကို ပြည့်အောင်ဖြည့်တာပဲ။

ရှောင်စရာတွေကို ရှောင်တဲ့အကျင့်တွေမှာ အတွေးအခေါ်တွေကို တင်ပေးတယ်။ သုံးသပ်တယ်။ အဲဒီကရတဲ့ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့မှုနဲ့ အဲဒီရှောင် စရာအပေါ်မှာ စိတ်ကို တည်နေစေတယ်။ ဒီလို သမာဓိဈာန်က လုပ်ဖန်များတော့ အာရုံပေါ်ကို တင်ပေးနေရတာ သုံးသပ်နေရတာ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့နေရတာတွေကို ကျော်သွားပြီး ပြည့်ဝတဲ့ခံစားချက်နဲ့ တည်နေတာဖြစ်တာပဲ။

ဒီလိုဖြစ်နေတာတွေ အလေ့များလာတော့ အသိထူးတွေထွက်လာ တယ်။ ဒီကံသင်္ခါရလုပ်ငန်းကို ရှေးကလုပ်ခဲ့တာ အားလုံးကိုပြန်အောက်မေ့ ဖော်ဆောင်နိုင်တာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ကာမကောင်းကံနဲ့ မကောင်းကံတွေ လုပ်လို့ဖြစ်လာတဲ့ အကောင်ဘလောင် အမျိုးစုံကိုလည်း မျက်စိအသစ်ပေါက်ပြီး မြင်တာတွေဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီ ကံသင်္ခါရတွေကို လုပ်ချင်စိတ်အာသာတွေလည်း ငြီးငွေ့ကုန်ခမ်းလာတယ်။ အကပ်မခံချင်တဲ့သဘော ကုန်ခမ်းတာပဲ။

ဒါတွေဟာ ဒီကံသင်္ခါရရဲ့ ကံအကျင့်ကိုဖြည့်ပေးတဲ့ သမာဓိဈာန် လုပ်လို့ ဖြစ်လာတဲ့ အသိထူးအမျိုးအစား သုံးပါးဖြစ်ပုံပဲ။ ဒီလိုဖြစ်တော့ ဒီကံသင်္ခါရလမ်းကြောင်းရဲ့ ဉာဏ်အစုဝင်လာတယ်။

ဒီအသိထူးဟာ အလိုလိုပေါ်လာတာဆိုတော့ ဒီပေါ်လာတာက ဟိုတစ်စဒီတစ်စ ပေါ်တာပဲ။ ဒါတွေကို ဉာဏ်အစုရဲ့ အမြင်ကပြန်စုတာပဲ။ ဒီအသိထူးတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီး အမြင်တစ်ခု ဖြစ်လာစေတာပဲ။ ကာမကံ အမျိုးမျိုးတွေကို ဖြစ်စေတဲ့ ပညတ်တွေဟာ အရှိတွေမဟုတ်တာ အမှန်ပဲလို့ ဉာဏ်လိုအမျိုးအစားအသိဖြစ်တာပဲ။ အဲဒီအသိနဲ့ မြင်တာ ကြားတာတွေ တာတွေပေါ် စိတ်ကိုကပ်နေအောင်လုပ်တာပဲ။ အဲဒါဟာ ရူပတဏှာဖြစ်နေတာ မသိတဲ့အသိဘဲ။ ဒါဟာ တတိယကံသင်္ခါရလမ်းကြောင်း အောင်မြင်တာပဲ။

**စတုတ္ထကမ္မအနာရောဂါကြောင့်ဖြစ်တဲ့
စတုတ္ထကံသင်္ခါရမဂ်လမ်းပျက်**

ဒီလမ်းပျက် ကုမ္မဋ္ဌဖြစ်တဲ့စတုတ္ထ ကံသင်္ခါရဟာ အောက်အောက် လမ်းပျက်များ ဖြစ်ကြတဲ့ ကံသင်္ခါရသုံးခုကို ငြီးငွေ့ရာကပြုလုပ်တဲ့ ကံသင်္ခါရပဲ။ ပထမ၊ ဒုတိယကံသင်္ခါရနဲ့ ကျင်လည်နေကြတဲ့လူလောကကို စက်ဆုပ်လို့ တတိယ ကံသင်္ခါရပေါ်တက်နေတော့လည်း တတိယကံသင်္ခါရရဲ့အပြစ်ကိုလည်း မြင်လာပြန်တယ်။

တတိယကံသင်္ခါရက အရှိလုပ်ထားတဲ့ မျက်စိအဆင်းနဲ့ မြင်သိတာ တွေဟာ မဖြစ်ခင်က မရှိဘဲ ဖြစ်တော့လည်း ပျက်တယ်။ ပျက်ပြီးတော့လည်း ဘာမှမရှိတာဘဲ။ ဒီလိုဆိုတော့ ဒီသုံးခုဟာ အရှိမဟုတ်တာဘဲ။ နားအသံနဲ့ကြားသိလည်း ဒီလိုပဲ။ နှာခေါင်း လျှာကိုယ် အနံ့အရသာ၊အတွေ့နဲ့ အဲဒါတွေ သိတာတွေလည်း မဖြစ်ခင်က မရှိဘူး။ ဖြစ်ပြီးတော့လည်း ပျက်တယ်။ ပျက်ပြီးတော့လည်း ဘာမှမရှိတာဘဲ။ ဒီတော့ ဒါတွေလည်း အရှိမဟုတ် တာတွေဘဲ။ တကယ် အရှိမဟုတ်တာကို အရှိလုပ်နေတာဟာ မှားတာပဲ။ တတိယကံသင်္ခါရဟာ တကယ်အရှိ မဟုတ်တာကို မျက်မှောက် ပြုနေတာဖြစ်လို့ မှားတာပဲ။

တကယ်အရှိဟာ တတိယကံသင်္ခါရက အရှိလုပ်ထားတာတွေရဲ့ မရှိတဲ့အဖြစ်ဘဲ။ လေဟာပြင်နဲ့လေဟာပြင်ထဲ ပျံသန်းနေတဲ့ငှက်တွေလိုပဲ။ လေဟာပြင်ကအရှိလား ငှက်တွေက အရှိလားဆိုတာ ထင်ရှားတာပဲ။ ငှက်တွေ ဟာခဏတစ်ဖြုတ် ရောက်လာသူတွေပဲ။ လေဟာပြင်ဟာ ဘယ်တော့မှ မပျောက် မပျက်ရှိတဲ့အရာပဲ။ ငှက်က ယာယီ၊ လေဟာပြင်က ထာဝရပဲ။ ငှက်တွေရှိချိန်မှာ ငှက်ကို ကြည့်လို့ ငှက်ကအရှိထင်ရတာပဲ။ အဲဒီငှက်ရှိနေဆဲမှာလည်း လေဟာ ပြင်က ရှိနေတယ်။ ငှက်မရှိတော့လည်း လေဟာပြင်က ရှိနေတာပဲ။ ငှက်ကြည့်လို့ သာ ငှက်ကိုအရှိထင်တာပဲ။

ဒီတော့ မျက်စိအဆင်း မြင်သိတွေဟာ ရွှေ့ရှားနေတဲ့ ယာယီတွေပဲ။ အဲဒါတွေဖြစ်တဲ့ နေရာကသာ ထာဝရရှိတာပဲ။ ဒီယာယီတွေဟာ တကယ်အရှိ တွေ မဟုတ်ဘဲမျက်လှည့် သမားပြတဲ့ မျက်လှည့်ရုပ်တွေလို စိတ်မျက်လှည့် သမားရဲ့ အရုပ်တွေပဲ။ ဒါကြောင့် ဒါတွေကိုရှောင်ကြဉ်ရမယ်။ ဒါတွေကို မရှောင်ဘဲတန်ဖိုးထားနေတာဟာ လူကိုဒုက္ခများစေဖို့ ဖြစ်စေလို့ပဲ။ ဒီလိုရှောင် တဲ့အကျင့် ကျင့်တာဟာ စတုတ္ထကံသင်္ခါရ ကျင့်တဲ့ကံပဲ။ ဒီကံလမ်းဟာလည်း လူရိုးရိုးတွေ မသွားတဲ့လမ်းဘဲ။ ရိုးရိုးလူမသွားတဲ့လမ်းဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီလမ်းကို **လူလွန်တဲ့လမ်း၊သင်္ခါရလမ်း**လိုပြောရတဲ့လမ်းပဲ။ လမ်းမဟုတ်တဲ့ လမ်း၊ လမ်း ပျက် ကုမ္မဋ္ဌ ခေါ်တဲ့လမ်းပဲ။

ရိုးရိုးလူတွေဟာ မျက်စိ၊နား၊နှာ၊လျှာ၊ ကိုယ်နဲ့အဆင်း၊အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့တွေကို လေ့လာသိရှိပြီး ဒါတွေကို ဦးနှောက်နဲ့ ဒါတွေဟာ လူကျန်းမာချမ်းသာဖို့ ဘယ်လို အထောက်အကူပြုသလဲ၊ အနှောက် အယှက်ပေးသလဲ၊ ဆင်ခြင်ပြီး အထောက်အကူ ပေးမှာကိုဆောင်၊ အနှောက် အယှက်ပေးမှာကို ရှောင်ပြီး အသက်မွေးကြရတာပဲ။ ဒါတွေကို ဘာမှ မဟုတ်တာတွေလို့ လုပ်ပစ်ရင် ဘယ်လို အသက်မွေးကြမလဲ ဖြစ်မှာပေါ့။

ဒါကြောင့် ဒီလမ်းကြောင်းဟာ လမ်းကြောင်းအဖြစ်ရှိနေပေမယ့် ကမ္မအနာရောဂါ အစွဲအကပ်ခံရပြီး ဒါတွေဟာ အလကားဟာတွေ အရှိမဟုတ် တာတွေလို့ အမြင်မှောက် မှားနေသူတွေက ဒါမှ တကယ်လွတ်လပ် တဲ့လမ်းလို့ ထင်သူကလွဲပြီး ရိုးရိုးလူတွေ မသွားကြတဲ့လမ်းကြောင်းဘဲ။

စတုတ္ထကမ္မအနာရောဂါ စွဲကပ်ခံရသူတွေဟာ အရှိဆိုတာ ဘာမှမရှိဘူး၊ အရှိလို့ပြောရတာတွေရဲ့ ပုံစံတွေပဲရှိတယ်။ အဲဒါက ဝိညာဉ်တွေပဲ။

ဥပမာ စားပွဲတွေ ထိုင်ခုံ တွေဆိုရင် အရှိတွေမဟုတ်ဘူး၊ စားပွဲလို့မရှိဘူး၊ ထိုင်ခုံလို့မရှိဘူး၊ ဒါတွေဟာ ဝိညာဉ်ရဲ့ ပုံစံတွေပဲ၊ နာမ်တွေပဲရှိတယ်လို့ဆိုလိုတာပဲ၊ ဒီစတုတ္ထကံသင်္ခါရဟာ အလွန်အားကြီးတယ်၊ ကမ္ဘာ့ လူတွေရဲ့သုံးပုံနှစ်ပုံ လောက်လူတွေကို သူတို့အောက်မှာရှိနေအောင် လုပ်ထားနိုင်ကြတယ်၊ ဒီကံသင်္ခါရ လမ်းကြောင်းကို ဆုံးအောင်လျှောက်နိုင်သူတော့ မများကြဘူး။

ဒီဘက်ခေတ်မှာတော့ ဒါကိုကျောခိုင်းလာကြပြီ၊ ဒါကိုကျောမခိုင်းရင် ကမ္ဘာလောကကြီးဟာ လူရိုင်းဇာတ်ခင်းတာက မသိမ်းနိုင်ဖြစ်မှာဘဲ၊ ဒါကိုကျော ခိုင်းနိုင်ပေမယ့် ရိုးရိုးလူအဖြစ်မရောက်ရင်လည်း လူရိုင်းဇာတ်ထဲက မလွတ်သေး တာဘဲ၊ ကိုယ်ကနိုင်တဲ့လူဆိုတော့ သူ့နယ်ပယ်နဲ့နိုင်ငံကိုအပေါ်စီးယူ၊ ကိုယ်က ရှုံးတဲ့လူဆိုရင် သူ့နယ်ပယ်နဲ့နိုင်ငံကို အောက်ကျို၊ ဒါတွေလွှမ်းမိုးနေမှာပဲ။

ဒါကြောင့် ဒစတုတ္ထကံသင်္ခါရလမ်းကြောင်းကို လမ်းကြောင်းမဟုတ်တဲ့ လမ်း ကြောင်းဖြစ်ကြောင်းနဲ့ လူရိုးရိုးတွေ သွားတဲ့လမ်းကြောင်းကို လွန်နေတဲ့ လမ်းကြောင်းဖြစ်ကြောင်း သိဖို့အတွက် ဒီလမ်းကြောင်းကို မြေပုံဆွဲပြရမှာပဲ၊ ဒီစတုတ္ထကံသင်္ခါရလမ်းပျက် ကုမ္မဋ္ဌဟာလည်း လမ်းအစိတ်ရှစ်စိတ်ရှိပြီး အစုနဲ့ ဆိုရင် သုံးစုရှိတာပဲ၊ ကံအစုမှာ သုံးစိတ် ဈာန်အစုမှာ သုံးစိတ်ဉာဏ်အစုမှာ နှစ်စိတ်ပဲ၊ ဒီလမ်းပျက်ပေါ်တက်တဲ့အခါ ကံအစုကပဲ အစပြုပြီးတက် ရတာပဲ။

စတုတ္ထကံသင်္ခါရကို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးသုံးပါး တစ်ပါးတိုင်းမှာမြင်မှု ကြားမှုအနံ့အရသာအတွေ့တွေကို တွေ့မှုဖြစ်စေတာတွေဟာ အရှိတွေမဟုတ်ဘဲ အပျက်တွေအဖြစ် သိတဲ့အထိလေ့လာရမှာပဲ၊ ဒီကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါးမှာ ရှောင်စရာ **ဝိရမိတဗ္ဗ**ဟာ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်တွေနဲ့ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့အရသာအတွေ့နဲ့ အဲဒီ အသိတွေဟာ အရှိတွေအဖြစ် မြင်ထားတာတွေရဲ့ ဆိုးဖြစ်တွေပဲ၊ ဒါတွေဟာ မဖြစ်မီက မရှိတာ ဖြစ်တော့လည်းပျက်တာနဲ့ ပျက်ပြီးတော့လည်း မရှိနေတာကြည့်ပြီး အရှိအဖြစ်မြင်နေတာကိုရှောင်ကြဉ်တဲ့ **ဝိရတီ** စေတနာကံ အကျင့်ကို ကျင့်တာပဲ။

ဒီဝိရတီစေတနာကံအကျင့်တွေကို ဈာန်တွေနဲ့အားဖြည့်ကူညီတယ်၊ ဒီကံတွေပျက်ရင် ပြင်တယ်၊ မပျက်ရင် မပျက်အောင်နေတယ်၊ ရှောင်တဲ့စေတနာ ကံတွေ မဖြစ်ရင် ဖြစ်အောင်နေတယ်၊ ဖြစ်ရင် တိုးပြီးဖြစ်အောင် နေတာကို လုံ့လဈာန်အစုရဲ့ အစိတ်အပိုင်းနဲ့ အားဖြည့်တာပဲ၊ သတိနဲ့လည်းအားဖြည့်တယ်၊ ကိုယ်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီရှောင်စရာတွေကို မရှောင်

စေနိုင်တဲ့ အလိုဆိုး အမျက်ဆိုးတွေ ပေါ်လာသလား သတိထား ဖျောက်ဖျက် တာပဲ။

သမာဓိ ဈာန်အစိတ်နဲ့လည်း ဒီဝိရတီ စေတနာကံကိုအားပြည့်တယ်။ သိတာတွေက သိစရာတွေကို လက်ခံတာတွေနဲ့ သိတာတွေအားလုံးကို စောင့်ကြည့်တဲ့အခါ သူတို့အားလုံးတစ်ချိန်မှာ တစ်ခုသာဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ချိန်မှာ နောက်တစ်ခုဖြစ်တာကို တွေ့ရတယ်။ နောက်တစ်ခု ဖြစ်ချိန်မှာ ရှေ့ကရှိခဲ့ တဲ့ဖြစ်တာ မရှိတော့ဘူး။ နောင်တစ်ခုဖြစ်မှာလည်း မရှိသေးဘူး။ နောင်တစ်ခု ဖြစ်တဲ့အခါမှာ အခုဖြစ်နေတာ မရှိတာလည်း သိလာရတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်တွေကို မျက်ခြည်မပြတ်အောင် တခြားကိုစိတ်မသွားဘဲ အဲဒီမှာပဲ တည်နေအောင် ကျင့်ပြီးအားပြည့်တာပဲ။ ဒီတော့အရှိအဖြစ်မြဲခြင်ခိုင်တည်ရှိတာ မရှိဖြစ်တာဘဲ။ အားလုံးဟာ စိတ်ဝိညာဉ်လို့ခေါ်တဲ့ နာမ်တရားကပုံဖော်နေတာကို သိလာတယ်။ လူလောကဟာ ဝိညာဉ်ရဲ့ပုံဖော်ချက်ဖြစ်တာ မြင်လာတဲ့အထိ စတုတ္ထကံ သင်္ခါရဝိရတီကို သမာဓိဈာန်ကကူပံ့လိုက်တယ်။

အဲဒီအခါ မသိဘူးတဲ့အသိထူးတွေ သိတာဖြစ်လာတယ်။ ရှေးကနေခဲ့ ဘူးတဲ့ ပထမ၊ဒုတိယ၊တတိယကံတွေကို ပြန်လည်ဖော်ဆောင် အောက်မေ့နိုင်တာ တွေ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီကံသင်္ခါရတွေကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါသည် တွေရဲ့ ပုံစံအမျိုးမျိုးရှိတာလည်း မျက်ဝါးထင်ထင်သိမြင်လာတယ်။ အဲဒီသူတွေရဲ့ ရောဂါထတဲ့အနေနဲ့ အသိအတွေးတွေ ဖောက်ပြန်ချို့ယွင်းတာတွေကို စိတ်ကုန် တာတွေဖြစ်တာပဲ။

အဲဒီအခါ ဒီလမ်းကြောင်းရဲ့ဉာဏ်အစုထဲက အမြင်ပညာတွေပေါ် လာတာပဲ။ အဲဒီ ပညာက ရိုးရိုးလူတွေရဲ့အသိပညာတော့ မဟုတ်ဘူး။ စတုတ္ထကံ သင်္ခါရလမ်းသွားဖို့ အသိပညာပဲဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဉာဏ်လည်း လမ်းပျက် ကိုသွားဖို့ မြင်တဲ့ဉာဏ်ပဲဖြစ်လို့ ဉာဏ်နီ ဉာဏ်နက် စာရင်းဝင်ပဲ။ ဉာဏ်နီ ဉာဏ်နက် မဟုတ်ပေမယ့် ဉာဏ်ပန်းဉာဏ် ခရမ်းမျိုးပဲ။

အဲဒီအမြင်ဉာဏ်ကို ပြုမူပြောဆိုစိတ်ထားတဲ့အခါ အချိုးကျအောင် တင်ပေးတဲ့အတွေးလည်း ဖြစ်တာပေါ့။ ဒီတော့ လမ်းစရှစ်သွယ် လိပ်ပတ်လည်ပြီး ဒီလမ်းဖြစ်တဲ့ စတုတ္ထကံသင်္ခါရ လမ်းပျက်ပေါက်တော့တာပဲ။ ဒီလမ်းပေါက်တော့ ရုပ်မရှိတဲ့လောကဟာ ငြိမ်းချမ်းတဲ့လောကဆိုပြီး နာမ်ကိုစွဲလမ်းတဲ့ ငြိကပ်မှုနဲ့ နေတော့တာပဲ။ ဒီလိုနေနိုင်တာဟာ သူပဲလို့လည်း မာရ်ဝင်တော့တယ်။ ဒီအသိ

ဟာ သူ့ရဲ့အသိအမြင်ပဲ၊ သူ့ကိုယ်အတ္တပဲ လို့တဏှာ၊မာန၊ဒိဋ္ဌိဖြစ်တာပဲ၊
ဒါဟာ စတုတ္ထကံသင်္ခါရ လမ်းပျက်ပဲ။

အခန်း(၄) ဝိသင်္ခါရ

ကမ္မဇအနာရောဂါများမှ လွတ်လပ်ကြောင်း ဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း

ကမ္မဇအနာရောဂါများမှ လွတ်လပ်ကြောင်း ဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း
ကြောင်းဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါများမှ လွတ်လပ်ကြောင်း ရိုးရိုးလမ်းကြောင်း
အဖြစ် တစ်ခုနဲ့တစ်ခု တူတဲ့အနေနဲ့ တစ်ကြောင်းတည်းရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့်
ကမ္မဇအနာရောဂါတွေက အမျိုးမျိုးရှိတော့ အဲဒီအမျိုးမျိုး ကမ္မဇအနာရောဂါ
တွေက လွတ်လပ်ကြောင်း ဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းလည်း အမျိုးမျိုးရှိတာပဲ၊
အရေအတွက်လို လေးမျိုးရှိတာပဲ၊ အဲဒါတွေက ပထမကမ္မဇအနာရောဂါ
ချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ကြောင်း ဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းနဲ့ ဒုတိယကမ္မဇအနာရောဂါ၊
တတိယကမ္မဇအနာရောဂါ၊ စတုတ္ထကမ္မဇအနာရောဂါ ချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ကြောင်း
ဝိသင်္ခါရလူရိုးလမ်းကြောင်းတွေပဲပေါ့။

ဝိသင်္ခါရလူရိုးလမ်းကြောင်းဟာလည်း ကံသင်္ခါရ လူလွန်လမ်းတွေရဲ့
လမ်းကြောင်းတွေလိုပဲ လမ်းစရစ်ခုရှိတယ်၊ အစုလည်း သုံးစုရှိတယ်၊ ဒီအစုရဲ့
နာမည်တွေလည်း ကံစု ဈာန်စု ဉာဏ်စုလိုပဲ ခေါ်တယ်၊ ကံစုမှာ လမ်းစသုံးခု၊
ဈာန်စုမှာ လမ်းစသုံးခု၊ ဉာဏ်စုမှာလည်း လမ်းစနှစ်ခုပဲ။

ဒီလိုတူကြပေမယ့် ကံသင်္ခါရလူလွန်လမ်းကြောင်းနဲ့ ဝိသင်္ခါရ
လူရိုးလမ်းကြောင်းရဲ့ အဲဒီလမ်းစတွေ အစုတွေမှာ အလုပ်လုပ်ကြတဲ့ လုပ်ငန်း
ကိစ္စတွေကတော့ လုံးဝမတူကြဘူး၊ ကံသင်္ခါရချင်းပင် မတူကြတာဘဲ၊ ဝိသင်္ခါရနဲ့
တော့ ဝေးအောင်မတူကြတာဘဲ၊ ဝိသင်္ခါရချင်းမှာလည်း လမ်းစတွေ အစုတွေရဲ့
အလုပ်လုပ်ကြတာတွေဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုက လမ်းစအစုနဲ့ အခြားတစ်ခုက
လမ်းစအစုတွေ လုပ်ကြတဲ့လုပ်ငန်းကိစ္စတွေ ခြားနားကြတာပဲ၊ ဒီလိုခြားနားကြလို့

ဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းလည်း လေးမျိုးဖြစ်နေတာပဲ။ ဒါကြောင့် လမ်းကြောင်းတွေရဲ့ ရောက်ရာတွေလည်း ခြားနားကြတာပဲ။

ပထမဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းက ပထမကမ္မအနာရောဂါက လွတ်လပ်မှုဆီကိုပဲ ရောက်စေနိုင်တာပဲ။ ဒုတိယဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းကလည်း ဒုတိယကမ္မအနာရောဂါက လွတ်လပ်မှုဆီကိုပဲ ရောက်စေနိုင်တယ်။ တတိယဝိသင်္ခါရ လမ်းကြောင်းကလည်း တတိယ ကမ္မအနာရောဂါက လွတ်လပ်မှုဆီကိုပဲ ရောက်စေနိုင်တယ်။ စတုတ္ထဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းကလည်း စတုတ္ထကမ္မအနာရောဂါက လွတ်လပ်မှုဆီကိုပဲ ရောက်စေနိုင်တာပဲ။ ဝိသင်္ခါရလူရိုးလမ်းကြောင်း တစ်ခုတိုင်းရဲ့ လမ်းစအစုတွေ အလုပ်လုပ်တာ မတူကြတာကြောင့် အဲဒီဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်း တစ်ခုတိုင်းက ရောက်စေနိုင်တဲ့ လွတ်လပ်တဲ့ ပန်းတိုင်လည်း မတူကြတာဘဲ။

ဒီအကြောင်း စကားတွေဟာ ပြောစရာကုန်ဖို့အတွက် ပြောနေတဲ့ စကားတွေပဲ။ မပြောလည်း သိတတ်သူအနေနဲ့ သိကြပြီးဖြစ်ရမှာတွေပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါ လေးမျိုး ဖြစ်တာဟာ ကံသင်္ခါရလေးမျိုးဖြစ်လို့ပဲ။ ကံသင်္ခါရလေးမျိုးကလည်း တစ်မျိုးနဲ့တစ်မျိုး လမ်းစတွေ အစုတွေ ရှိတာချင်းတူကြပေမယ့် လမ်းစတစ်ခုတိုင်း၊ အစုတစ်ခုတိုင်းရဲ့ အလုပ်လုပ်တာတွေက ကံသင်္ခါရခြားနားသလောက် ခြားနားကြတာပဲ။ ဒီတော့လည်း ကံသင်္ခါရတွေခြားနားကြတာပဲ။ ကံသင်္ခါရတွေ ခြားနားကြတော့လည်း အဲဒါကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါလည်း လေးမျိုးရှိပေမယ့် တစ်မျိုးနဲ့တစ်မျိုးရောဂါရပုံချင်းလည်း ခြားနားကြတော့တာပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါတွေနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါတွေဖြစ်ကြောင်း ကံသင်္ခါရလူလွန်လမ်းတွေ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုခြားနားကြတော့ အဲဒီကမ္မအနာရောဂါချုပ်ငြိမ်းဖို့ ကံသင်္ခါရတွေက လွတ်လပ်စေတဲ့ ဝိသင်္ခါရလူရိုးလမ်းတွေကလည်း တစ်ခုနဲ့တစ်ခု လမ်းစချင်း၊ လမ်းစချင်း တူကြပေမယ့် အလုပ်လုပ်တဲ့ကိစ္စချင်း ခြားနားကြရမှာပဲ။ ဒါကလေးဟာ သိစရာလေးဖြစ်ပေမယ့် ပြောစရာလည်းဖြစ်လို့ ပြောလိုက်တာပဲ။ ဝိသင်္ခါရတွေကို ဆက်ပြီးလေ့လာကြရအောင်လား။

**ပထမကမ္မဇအနာရောဂါချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ကြောင်း
ပထမဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း**

ပထမဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းဟာ ပထမကမ္မဇအနာရောဂါ ချုပ်ငြိမ်းလွတ် လပ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ပထမလူရိုးလမ်းကြောင်းပဲ။ ပထမဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းဟာ ပထမကမ္မဇအနာရောဂါဖြစ်စေတဲ့ ပထမကံသင်္ခါရ လမ်းကြောင်းဖြစ်တဲ့ လူရိုးလမ်းကလွဲချော်တဲ့ လွန်ကျူးလမ်းရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်လမ်းကြောင်းဖြစ်တယ်။

ဒီနေရာမှာ ပထမဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းကို ပထမလူရိုးလမ်းကြောင်းလို့ ပြောခဲ့တယ်။ ဒါကိုနည်းနည်းရှင်းပြဖို့ လိုစရာရှိတယ်။ **လူရိုးခံ**ကို ရှင်းရမှာပဲ။ လူရိုးဆိုတဲ့ စကားကို နေ့စဉ်သုံးစကားအဖြစ် သုံးနေကြတယ်။ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး ဖြောင့်မတ်သူကိုလည်း လူရိုးလို့ ပြောတယ်။ အစစမှာခေတ်နောက်ကျ ကျန်ခဲ့သူကိုလည်း လူရိုးလို့ပြောတာပဲ။ သိသင့်တာကို မသိသူကို လူရိုးလို့ ပြောတာပဲ။ ဝိသင်္ခါရလမ်းသွားတဲ့ လူရိုးက ကိုယ်နှုတ်၊နှလုံးဖြောင့်မတ်တဲ့ လူရိုးနဲ့တူတဲ့ လူရိုးပဲ။

ဒါကိုဆက်ရှင်းရမှာပဲ။ လူ့လောကမှာ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး ဖြောင့်မတ်တဲ့ လူရိုးကလည်း နှစ်မျိုးရှိနိုင်တယ်။ သိပြီးဖြောင့်မတ်သူနဲ့ မသိမမြင်ဘဲ ဖြောင့်မတ်သူလို့ပဲ။ လူ့လောကမှာ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးဖြောင့်မတ်သူဟာ မသိမမြင်ဘဲ ဖြောင့်မတ်သူတွေပဲ။ ဒီလိုဖြစ်လို့ စကားပုံတစ်ခု ပြောခဲ့ကြတယ်။ **လူရိုးကြည့်ချင်ရင် သင်းချိုင်းကုန်းသွားကြည့်ရမယ်။ အဲဒီက လူရိုးတွေကလည်း ကောက်တောက်တောက်တွေဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်** လို့ပဲ။

ဒီပြောစကားဟာ လူ့လောကမှာ တကယ်လူရိုးမရှိကြောင်း သက်သေပြတဲ့စကားပဲ။ ဒီလို ဖြစ်ရတာရဲ့ အကြောင်းက အသိအမြင်ရှိရှိနဲ့ ရိုးကြတာမဟုတ်ဘဲ မရိုးသားနိုင်လောက်တဲ့ အကြောင်းမရှိရာမှာ နေရပြီး ရိုးကြတာဖြစ်လို့ပဲ။ ဒီစကားကို ထင်ရှားအောင်ပြောရမယ်။ လမ်းသွားရာမှာ ခလုတ်တိုက်မခံရသူ နှစ်ဦးရှိနိုင်တယ်။ တစ်ဦးက ခလုတ်နဲ့လွဲတဲ့ နေရာက သွားသူပဲ။ နောက်တစ်ဦးက ခလုတ်ကိုမြင်လို့ ရှောင်သွားသူပဲ။

ဒီနှစ်ဦးဟာ ခလုတ်တိုက် မခံရတာချင်းတူပေမယ့် အမြဲတန်းခလုတ်တိုက်ခံရဖို့ မခံရဖို့မှာ မတူနိုင်ဘူး။ ခလုတ်ကိုကြည့်ပြီး ရှောင်သွားသူက

သာ အမြဲခလုတ်တိုက်ခံရတာက လွတ်သူဖြစ်နိုင်လို့ပဲ။ ပထမဝိသင်္ခါရ လူရိုးလမ်းဟာ မရိုးစရာနဲ့မတိုက်ဆိုင်လို့ ရိုးတာမဟုတ်ဘဲ ပထမကံသင်္ခါရရဲ့ မရိုးမှုကို သိမြင်တဲ့ လူရိုးလမ်းဖြစ်တဲ့အတွက် လူလောကမှာသုံးနေတဲ့ လူရိုးဆိုတာ တွေထက် ထူးခြားတဲ့လူရိုးဖြစ်တာ သိရမှာပဲ။

ဒီနေရာမှာ သုံးလိုက်တဲ့လူရိုးဟာ လူလွန်တဲ့လုပ်ငန်းတွေကို မလုပ်သူ ဘဲလို့ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်လောက်မကဘူး။ လူလောကက သိကြတဲ့လူရိုးဟာ လူလွန်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေ မလုပ်သူလောက်ဘဲလို့ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ကြတယ်။ လူလွန်တဲ့လုပ်ငန်းဟာ အချိန်မရွေး လုပ်နေလို့မရတဲ့ အလုပ်ဖြစ်တယ်။ အိပ်နေချိန်မှာ ဘယ်လိုမှလုပ်လို့ မရတာဘဲ။ ဒီမှာ သုံးတဲ့လူရိုးဟာ အိပ်နေချိန်နဲ့ တခြားလုပ်စရာတွေ လုပ်နေချိန်မှာ လူလွန်အလုပ်ကိုမလုပ်မီ သူလောက်မဟုတ် ဘဲ ကမ္မဇအနာရောဂါ မရှိသူရဲ့အဖြစ်ဟာ လူရိုးရဲ့အဖြစ်လို့ အဆုံးစွန်ပြောရမှာပဲ။

လူလောကဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါကို မသိကြဘူး။ ဒါကြောင့် ကမ္မဇအနာရောဂါ မရှိသူဖြစ်အောင်လည်း မလုပ်နိုင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် ကမ္မဇ အနာရောဂါ မရှိသူရဲ့အဖြစ်ကို ပြောရတဲ့လူရိုးကို လူလောကက မသိကြတာဘဲ။ အဲဒီလူရိုးရဲ့ ပြုမူပြောဆိုနေထိုင်ဟန်နဲ့ အတူဆုံးလူကိုပဲ လူရိုးလို့ပြောကြတာ လောက်ပဲ ဖြစ်တယ်။

လူရိုးနဲ့စပ်ပြီးပြောခဲ့တာ ရှည်သွားပြီ။ ကွဲကွဲပြားပြားလည်း သိလောက်ပြီပေါ့။ ဒီတော့ ပထမဝိသင်္ခါရ လူရိုးလမ်းကို ဆက်ပြောကြမယ်။ ဒီလမ်းမှာလည်း လမ်းတွေရဲ့ အရှိအတိုင်း လမ်းစရှစ်ခုရှိပြီး စုလိုက်ရင် လမ်းစု သုံးစုရှိတာပဲ။ ပထမလမ်းစုက ကံလမ်း၊ ဒုတိယလမ်းစုက ဈာန်လမ်း၊ တတိယလမ်းစုက ဉာဏ်လမ်းပဲ။ ကံအစုမှာ အပြော၊အပြု၊အနေ လမ်းစသုံးခု၊ ဈာန်အစုမှာ လုံ့လ၊သတိ၊သမာဓိ လမ်းစသုံးခု၊ ဉာဏ်အစုမှာ အမြင်၊အတွေး လမ်းစနှစ်ခုပဲ။

ပထမဝိသင်္ခါရ လူရိုးလမ်းပေါ်တက်ချင်သူဟာ ကံအစုလမ်းက စပြီးတက်ရမှာပဲ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တက်လို့ မရနိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကံလမ်းစသုံးခုဖြစ်တဲ့ အပြော၊အပြု၊ အနေတွေမှာ ပထမဝိသင်္ခါရကံဖြစ်ဖို့ ဘယ်လိုပြောရမယ်၊ ပြုရမယ်၊ နေရမယ်ဆိုတာ မသိလို့ဘဲ။ ပြောရာမှာ ရှောင်ရမယ့်အပြော၊ ဆောင်ရမယ့်အပြော၊ ဆိုတာရှိတယ်။ ပြုရာနဲ့နေရာမှာလည်း

ရှိတာပဲ။ ကံတစ်မျိုးတိုင်းမှာ တခြားကံအမျိုးမျိုးတွေနဲ့ ဆောင်စရာ၊ရှောင်စရာချင်း မတူကွဲပြားခြားနားကြတာပဲ။ ဒီတော့ ဒါကိုမသိနိုင်လို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဒီဝိသင်္ခါရကံပေါ် မတက်နိုင်တာဘဲ။

ဒီဝိသင်္ခါရကံပေါ်တက်ပြီး ဝိသင်္ခါရကံကို ကျင့်ချင်ရင် ဒီဝိသင်္ခါရ ကံပေါက်မြောက်ဖူးသူရဲ့ ပြောပြချက်ရဖို့ လိုတာပဲ။ အဲဒီသူဟာ ကိုယ်ယုံကြည် ရသူဖြစ်ဖို့လည်း လိုအပ်တယ်။ ဒါမှပဲ သူပြောပြချက်ကို အကောင်းမြင်နိုင်မှာ ဖြစ်လို့ပဲ။ သူက ဘာတွေရှောင်ပြီး ဘာတွေဆောင်ရမယ်ပြောလည်း သူ့ကိုမယုံရင် အဲဒီ ပြောပြချက်တွေကို ဝမ်းမြောက်တဲ့ အရသာထွက်အောင် နားထောင် နိုင်မှာမဟုတ်ဘူးပဲ။ သူပြောပြတာကို အရသာဖြစ်အောင်နားထောင်ရမှ ရှောင်စရာကို ဘာကြောင့်ရှောင်ရတယ်၊ ဆောင်စရာကိုလည်း ဘာကြောင့် ဆောင်ရတယ်ဆိုတာကို ပြောပြသူရဲ့ ပြောပြလိုတာကို မှီအောင်စဉ်းစားနိုင်မှာပဲ။

ဒီလိုဖြစ်မှ ဒီဝိသင်္ခါရကံလုပ်ငန်းတွေဖြစ်တဲ့ အပြော၊အပြု၊အနေတွေမှာ ရှောင်စရာ အပြော၊အပြု၊အနေတွေနဲ့ ဆောင်စရာအပြော၊အပြု၊အနေတွေကို အတုလိုက်ပြီး ကျင့်နိုင်လို့ပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီဝိသင်္ခါရကံတွေကို ကျင့်ဖို့အတွက် ဒီကံတွေပေါက်ဖူးသူရဲ့ အကူရဖို့လိုတယ်ပြောခဲ့တာပဲ။ အဲဒါမရဘဲတော့ ဒီဝိသင်္ခါရကံတွေပေါ် မတက်ရောက်နိုင်လို့ဘဲ။

ပထမဝိသင်္ခါရလူရရှိလမ်းပေါ်က အပြော၊အပြု၊အနေလုပ်ငန်းတွေဟာ ရှောင်ရမယ့်အရာ ဝိရမိတဗ္ဗတွေက ပထမကံသင်္ခါရလူလွန်လမ်းပေါ်က အပြော၊ အပြု၊အနေလုပ်ငန်းတွေပဲ။ ပထမဝိသင်္ခါရအပြော၊အပြု၊အနေ ရှောင်ကြဉ်မှု ဝိရတိဟာ ပထမကံသင်္ခါရ အပြော၊အပြု၊ အနေတွေပဲ။ ပထမကံသင်္ခါရရဲ့ အပြော၊အပြု၊အနေတွေဟာ လူ့လောကကို ဖိစီးမှုနဲ့စပ်တဲ့ အပြော၊အပြု၊ အနေတွေနဲ့ ဖျက်ဆီးမှု၊ ခိုစီးမှု၊ခွစီးမှုဆိုင်ရာ အပြော၊အပြု၊အနေတွေပဲ။ ဒါတွေကို ပထမဝိသင်္ခါရ အပြော၊အပြု၊အနေတွေက ရှောင်တဲ့ ဝိရတိ လုပ်တာပဲ။ ဒီလိုရှောင်တာ လုပ်တဲ့အခါမှာ ဘယ်အမြင်နဲ့ရှောင်တာလဲ။ ပထမကံသင်္ခါရ လုပ်စဉ်က လုပ်ခဲ့တဲ့အမြင်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့အမြင်နဲ့ ရှောင်ရမှာပဲ။

ပထမကံသင်္ခါရ အပြော၊ အပြု၊ အနေတွေ လုပ်ရခြင်းရဲ့အမြင်က ဘယ်လိုလဲ။ လူမှုရေး စီးပွားရေးမှာ အောက်တန်းကျ မနေရဖို့ဘဲ။ အောက်တန်း ကျရင် အဖိခံ၊အဖျက်ခံ၊ အခိုခံရသူ ဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲရတာ မဖြစ်ဖို့ဘဲ။ ဒါကို ဝေဖန်ကြည့်တော့ သူခံရမှာကို သူမခံရအောင် သူများကိုအခံခိုင်းတာ တွေ့ရမှာပဲ။

သူ့ကို ဖိနှိပ်ဖျက်ဆီးတာတွေက လွတ်လပ်ဖို့ သူက သူများတွေကို ဖိနှိပ်ဖျက်ဆီးတာလုပ်တာပဲ။ လောကမှာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရပ်နိုင်အောင်မလုပ်ဘဲ သူ့ဟာသူရပ်နိုင်သူကို ဖျက်ဆီးတာပဲ။ ဒီတော့ သူ့ဟာသူရပ်နိုင်သူကို မရပ်နိုင် သူဖြစ်အောင် လုပ်တာပဲ။ ရပ်နိုင်သူကိုမဖျက်ဆီးဘဲ ကိုယ်က ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရပ်နိုင်အောင်လုပ်တာဟာ မျှတတဲ့အလုပ်ပဲ။

သူ့လွတ်လပ်ချင်သလို သူ့လိုအတူဖြစ်တဲ့ လူတိုင်းလည်း လွတ်လပ်ချင်ကြမှာပဲ။ သူမလွတ်လပ်တာ မဖြစ်လေအောင် သူမလွတ်လပ်ရမှာ တွေကို သူများတွေမလွတ်လပ်တာဖြစ်အောင် လုပ်တာဟာ သဘာဝကျဘူး။ ကိုယ်ဘေးရန်မရှိချင်သလို လူတိုင်းလည်း ဘေးရန်မရှိချင်ကြမှာပဲ။ ကိုယ် ကြောင့်ကြမရှိချင်သလို လူတိုင်းလည်း ကြောင့်ကြမရှိချင်ကြမှာပဲ။ ကိုယ်ဆင်းရဲမရှိချင်သလို လူတိုင်းလည်း ဒီလိုဖြစ်ချင်ကြမှာပဲ။ ကိုယ်က ကိုယ့် ချမ်းသာကိုယ်ဆောင်ပြီးနေချင်သလို သူများတွေလည်း ဒီလိုနေချင်ကြမှာပဲ။ ဒီတော့သူများကို မဖျက်ဆီးဘဲ ကိုယ်က ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆောင်နိုင်အောင်လုပ် တာဟာ မျှတတဲ့အလုပ်ပဲ။

ဒါတွေဟာ ပထမကံသင်္ခါရ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးအမှုတွေကို ရှောင်ကြဉ်မ ဝိရတီ လုပ်ခြင်းရဲ့ပမာဏမှန် အမြင်တွေပဲ။ ဒီအမြင်တွေနဲ့ ပထမ ကံသင်္ခါရ ကိုရှောင်ကြဉ်တဲ့ ဝိရတီအလုပ်ကို ပထမဝိသင်္ခါရရဲ့ အပြော၊ အပြု၊ အနေတွေက လုပ်တာပဲ။ ဒီလိုလုပ်ပေမယ့် ဒီအမြင်ဟာ ပထမဝိသင်္ခါရကျင့်သူရဲ့ အမြင်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ကျင့်ပြီးသူဆီက မှတ်ခဲ့ရတဲ့ အမြင်ပဲ။ အဲဒီအမြင်နဲ့ ပထမကံသင်္ခါရ လုပ်ငန်းတွေကို ရှောင်ကြဉ်တဲ့ အလုပ်ကိုလုပ်ပြီး ကျင့်တာပဲ။

မမျှတတဲ့အမြင်နဲ့ ကိုယ်ကောင်းဖို့အလုပ်တွေကို မလုပ်ဘဲရှောင်ကြဉ်မှု ဝိရတီလုပ်ပြီး မျှတတဲ့အမြင်နဲ့ ပထမကံသင်္ခါရတွေ မလွန်ကျူးတာကို ဆောင် တာပဲ။ ဒါဟာ ပထမ ဝိသင်္ခါရလူရိုးလမ်းရဲ့ ပထမအစု ကံအစုအကျင့် ကျင့်တာပဲ။ ဒီကံအစုကို ဈာန်အစုနဲ့ ပွားယူတာလည်း လုပ်တယ်။ ဈာန်အစုရဲ့ အစိတ်တွေက လုံ့လ၊သတိ၊သမာဓိ ဆိုတော့ လုံ့လနဲ့ကံတွေကို ဒီလိုပွားတယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးသုံးပါး တစ်ပါးပါးဟာ ဝိရတီလုပ်ရမယ့် ပထမကံသင်္ခါရတွေကို ဝိရတီမလုပ်ဘဲ နေမိတယ်ဆိုရင် အဲဒီဝိရတီ မလုပ်ဘဲ နေမိတာကို ဖယ်ရှားပြီး ဝိရတီလုပ်တာဖြစ်အောင် အားထုတ်လုံ့လထားတာပဲ။ ဝိရတီလုပ်ရမှာတွေမှာ ဝိရတီမလုပ်ဘဲ ပျော်မွေ့နေတာဖြစ်ရင် ဒီလိုပျော်မွေ့

နေတာမဖြစ်အောင် လုံ့လထားကြိုးစားတယ်၊ ဝိရတီ မလုပ်မိရင် လုပ်မိအောင် ဝိရတီလုပ်မိရင် ဆထက်တိုးပြီး ဝိရတီလုပ်မိအောင် အားထုတ်ကြိုးစား လုံ့လထားတာပဲ။

သတိနဲ့လည်း ပွားစေတယ်၊ ကိုယ်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ခံစားမှုနဲ့ တခြား သဘာဝတရားတွေမှာဖြစ်ဖြစ် ဝိရတီလုပ်မှုကို ပျက်ပြယ်စေနိုင်တဲ့ အလိုအမျက်တွေ ဝင်နေတာတွေ့ရရင် ဒါတွေကို ဖယ်ရှားဖို့ သတိနှိုးထားတာပဲ။ သမာဓိဈာန်နဲ့လည်း ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကရှောင်ရမယ့် ဝိရမိတဗ္ဗတွေ ရှောင်တာမှာ စိတ်ကမရွေ့မရှားဝင်စားနေစေတယ်။ ပထမတော့ အဲဒီဝိရမိတဗ္ဗတွေပေါ်ကို စိတ်ဝင်နိုင်အောင် ဝိတက်ဝိစာရတွေနဲ့လုံးပန်းရပေမယ့် နောက်တော့ အဲဒီမှာစိတ်ဝင်ရတာဟာ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့မှုတွေနဲ့ ဝင်စားတာပဲ။ နောက်ဆုံးတော့ ဝိရတီလုပ်ရတာထဲမှာ ပြည့်ဝပြီးစိတ်ဝင်စားနိုင်တာပဲ။ ဒါကို အထပ်ထပ် ဝင်စားရတော့ စိတ်ဟာစွမ်းရည်အသစ်တွေ ပေါက်လာတယ်။ ရှေးကသုတအဖြစ်မရှိဘူးတဲ့ အသိတွေပဲ။ ဒါတွေက ဝိရမိတဗ္ဗဖြစ်ကြတဲ့ ပထမကံသင်္ခါရတွေ ကုန်ကုန်စုံစုံထင်လာတာနဲ့ အဲဒီကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့အဲဒီအနာရောဂါခံနေရသူတွေကို မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်တာအပြင် ဒီလိုမြင်တာနဲ့အတူ ဒီကမ္မဇအနာရောဂါတွေကို တစ်ချိန်က ငါပိုင်အရာတွေ ထင်တာတွေလည်း မရှိတော့တာဘဲ။

အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့ လူလုပ်နေတာလည်း ရှက်ဖွယ်လို့ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီကမ္မဇအနာရောဂါကို ငါ့ကိုယ်အတ္တအနှစ်သာရလုပ်မိတာရဲ့ အမှားကိုလည်း မြင်လာတာပဲ။ ဒီတော့ ပထမဝိသင်္ခါရ ဉာဏ်အစု၊အစိတ်တွေနဲ့ ဝိသင်္ခါရကံအစုတွေကို ဆုံးဖြတ်တာတွေ ဝင်လာတယ်။

ပထမဝိသင်္ခါရရဲ့ဝိရမိတဗ္ဗတွေဟာ လူ့လောကလွတ်လပ်မှုရဲ့ အနှောက်အယှက်တွေပဲ။ ဒါတွေကိုဝိရတီလုပ်မှ မျှတတာဖြစ်ပြီး လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမယ့် အမြင်ဉာဏ်နဲ့ ဝေဖန်သိတာပဲ။ ဒီအသိကို ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးအလုပ်တွေပေါ်တင်တာကို လုပ်တယ်။ ဒီလိုပထမဝိသင်္ခါရ အစုနဲ့ အစိတ်တွေ အားလုံး တစ်ခုကတစ်ခုကို ချိတ်ဆက်ပြီး ပထမဝိသင်္ခါရ လူရိုးလမ်းကြောင်းတစ်ကြောင်းအဖြစ် ပေါက်တာပဲ။

ဒုတိယကမ္မဇအနာရောဂါ ချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ကြောင်း
ဒုတိယဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း

လူရိုးတွေရဲ့လမ်းကြောင်းတွေဟာ လွတ်လပ်တဲ့လူတွေဖြစ်ဖို့ လမ်းကြောင်းတွေပဲ။ လူတွေဟာ **လူလွန် လမ်းကြောင်းတွေ**ကို သွားနေကြလို့ ကမ္မဇအနာရောဂါအလိမ်းလိမ်း အကပ်ခံနေကြရပြီး လူရိုးမဖြစ်ဘဲ ရှိကြတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို **လူလွန်** ဖြစ်တာလည်း ဖြစ်လို့ဖြစ်မှန်းမသိနေကြဘူး၊ လူရိုးဖြစ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတာလည်း ဒီလိုပဲ မသိနေကြတာပဲ။ ကိုယ့်အောက်ကလူကိုပဲ **လူလွန်**လို့ မှတ်ယူကြတာပဲ။

လူလွန်ဖြစ်ကြောင်း တိုင်းတာစရာကို မသိနေကြလို့ဘဲ။ လူတစ်ဦးဦးမှာ **လူလွန်**အဖြစ်တိုင်းတာခံရတဲ့အရာ ရှိနေတယ်ဆိုရင် အဲဒီလူဟာ **လူလွန်**ပဲ။ အဲဒီတိုင်းတာစရာဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါပဲ။ လူတစ်ဦးဦးမှာ ကမ္မဇအနာရောဂါ ရှိနေရင် အဲဒီလူဟာ လူလွန်ပဲ။ ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ **လူလွန်**တွေ မသိကြတဲ့ရောဂါဘဲ။ ကမ္မဇအနာရောဂါ သိအောင် ဝိသင်္ခါရကိုကျင့်ရတယ်။ ပထမဝိသင်္ခါရကို ကျင့်ပြီးတဲ့အတွက် ပထမကမ္မဇအနာရောဂါကို သိခဲ့ပြီး အဲဒီရောဂါဖြစ်ကြောင်း ပထမကံသင်္ခါရကို ပယ်နိုင်ခဲ့ပြီ။ ဒါကြောင့် ပထမကမ္မဇအနာရောဂါကလွတ်ပြီပဲ။ အခုဒုတိယကံသင်္ခါရကို ပယ်သတ်နိုင်ဖို့အတွက် ဒုတိယဝိသင်္ခါရ လမ်းကြောင်းကို သွားရမှာပဲ။

ဒုတိယဝိသင်္ခါရလမ်းကြောင်းဟာ ဒုတိယကမ္မဇအနာရောဂါကို အကြောင်းနဲ့ အတူသိဖို့ကျင့်ရမယ့် ကျင့်စဉ်လမ်းကြောင်းပဲ။ ဒီကမ္မဇအနာရောဂါကိုသိရင် ဒုတိယကံ သင်္ခါရဖြစ်ခွင့်မရအောင် ပယ်သတ်နိုင်တာပဲ။ အဲဒါကို ပယ်သတ်ပြီးရင် ဒုတိယကမ္မဇအနာ ရောဂါက ချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ရာရောက်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒုတိယဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း ကံအစုဖြစ်တဲ့ အပြော၊ အပြု၊အနေတွေမှာ ဘာတွေကိုရှောင်ကြဉ်တဲ့ ဝိရတီ လုပ်မလဲ။ ဒုတိယဝိသင်္ခါရရဲ့ ဝိရမိတဗ္ဗ ရှောင်စရာတွေက ဘာတွေလဲပေါ့။ ဒုတိယကံသင်္ခါရတွေဟာ ဒုတိယဝိသင်္ခါရရဲ့ ဝိရတီ လုပ်ရမှာတွေပဲ။

ဒုတိယကံသင်္ခါရဟာ စောင့်စည်းတာ စောင့်ရှောက်တာတွေ လုပ်တာပဲ။ ဒါက ဘယ်လိုလွန်လို့ ကံသင်္ခါရဖြစ်ရတာလဲ။ အဲဒါတွေ မလုပ်တော့ဘူးဆိုရင် လူ့လောကကြီး ခြောက်ကပ်မသွားပေဘူးလား ပြောစရာရှိတယ်။

အဲဒီလုပ်ငန်းတွေနဲ့ လောကကြီးစိုပြေနေတယ်မဟုတ်လားလို့ပဲ။

စောင့်စည်းတာ စောင့်ရှောက်တာတွေဟာ ကောင်းတယ်လို့ ထင်ရပေမယ့် အဲဒါတွေ လုပ်တဲ့လူတွေရဲ့ စိတ်ထားစေတနာတွေ ကြည့်ရင် အဲဒါတွေဟာ အကောင်းမဖြစ်တာဘဲ၊ စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်သူတွေဟာ ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ လုပ်ကြသူတွေပဲ။ သူတို့ဟာ စိတ်ထားစေတနာတွေ ကောင်းကြတယ်မဟုတ်လား ပြောစရာရှိတယ်။ အဲဒါပေါ်လွင်ဖို့ ဆန်းစစ် ကြည့်ရမှာပဲ။ သူတို့စောင့်စည်းတဲ့စိတ်ထားနဲ့ စောင့်ရှောက်တဲ့စိတ်ထားစေတနာ တွေဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ စောင့်စည်းတဲ့စိတ်ထားနဲ့ စောင့်ရှောက်တဲ့ စိတ်ထားတွေ ဖြစ်နေကြတာ တွေ့ရမှာပဲ။

သူ့ယုံကြည်မှုက သူများကို မစောင့်စည်းမှုတစ်ခုအတွက် ကိုယ့်ကိုမစောင့်စည်းမှု အကြိမ်ကြိမ်ခံရစရာရှိတယ်။ အဲဒါမဖြစ်ဖို့လိုတယ်။ ဒါကြောင့် စောင့်စည်းတာပဲ။ ဒီစောင့်စည်းမှုမှာ စိတ်ဓာတ်စေတနာအနေနဲ့ သူမခံရဖို့လား ကိုယ်မခံရဖို့လား ဆိုတာပေါ်လွင်တယ်။ ကိုယ်မခံရဘူးဆိုရင် သူ့ကိုစောင့်စည်းစိတ် ဘယ်လိုပေါ်ပါ့မလဲ၊ စောင့်ရှောက်တာလည်း ဒီလိုပဲ။ ကိုယ်မရရင် စောင့်ရှောက်ပါ့မလားပဲ။

ဒီတော့ ဒီဒုတိယကံသင်္ခါရဟာ သူ့ကိုယ်သူ တည်ဆောက်နေတာပဲ။ လူ့လောကကို တည်ဆောက်တာမဟုတ်တဲ့ ကံသင်္ခါရပဲ။ **စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တယ်ဆိုတာ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ခံတွေအတွက် လုပ်ရ တဲ့အရာပဲ။** စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်မှုမရလို့ လူ့လောကမှာ မရပ်တည်နိုင်မဖြစ်ဘဲ လူ့ကိစ္စတွေဆောင်နိုင်ဖို့ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်ပေးရတာပဲ။ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်သူက သူရဖို့စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တယ်ဆိုရင် စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တဲ့အဓိပ္ပာယ် အပျက်ခံရတာပဲပေါ့။

ဒီထက်လည်း ပြောစရာတွေရှိတယ်။ အဲဒါက စောင့်စည်းစောင့် ရှောက်ခံတို့ရဲ့ အပေါ်စီးနေရာယူတာပဲ။ သူလုပ်တာကို သူများတွေကို သက်သေအဖြစ်ပြတာက ထင်ရှားစေတာပဲ။ ဒီလိုနဲ့ လူ့ရှေ့တန်းနေရာ ရနေ သူအနေနဲ့ သူတို့နေရာ အပျောက်မခံရအောင်လည်း လုပ်ကြတာပဲ။ ဒါဟာ လူပေါ်ကလူဖြစ်ချင်ပြီး လူထဲကလူဖြစ်ရမှာ ကြောက်တဲ့ စိတ်ကြီးဝင်နေသူတွေ လုပ်ကြတာပဲ။

ဒီဒုတိယကံသင်္ခါရစနစ်ဟာ လူယဉ်ကျေးမှုအစဖြစ်တဲ့ ရာစုနှစ်ငါးဆယ်လောက်ရဲ့ အထက်ကပေါ်ခဲ့တဲ့ စနစ်ပဲ။ ဒီစနစ်ဟာ နည်းနည်းကျေးဇူးပြုပြီး များများကျေးဇူးခံတဲ့ မဟာအမြတ်ကြီးစားစနစ်ပဲ။ လူတွေကို နည်းနည်းပေးပြီး လူတွေဆီကများများယူတဲ့ စနစ်ဟာ အပြစ်တင်ခံရမှုက မလွတ်တဲ့စနစ်ဘဲ။ ဒီစနစ်ဟာလူ့လောကကိုလွန်တဲ့ မငြိမ်းချမ်းစေ နိုင်တဲ့စနစ်ဘဲ။

ဒုတိယဝိသင်္ခါရလူရိုးလမ်းရဲ့ ကံအစုမှာ ဒီကံသင်္ခါရဟာ ဝိရိမိတဗ္ဗ ရှောင်စရာပဲ။ ဒုတိယကံသင်္ခါရကိုရှောင်တဲ့ အပြော၊အပြု၊အနေ ဝိရတိတွေ လုပ်တဲ့ အကျင့်ဟာ ဒုတိယဝိသင်္ခါရအကျင့်ပဲ။ ဒီဝိသင်္ခါရကံ အစုလမ်းက ဒုတိယကံသင်္ခါရကို ရှောင်တဲ့ ဝိရတိ လုပ်တော့ စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာတွေ မလုပ်တော့ဘူးလား ပြောစရာရှိတယ်။ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်တာက မှားတာ မဟုတ်ဘဲ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်တာလုပ်ရခြင်းအမြင်က လူ့လောက လွန်တာဖြစ်လို့ အဲဒီလွန်တာနဲ့ စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာကို မလုပ်ပေမယ့် စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်ဖို့ လိုသူတွေအတွက် စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်တာ လုပ်မှာပဲ။ ဒါဟာ မျှတတဲ့ ဒါမှမဟုတ် ပမာဏမှန်တဲ့စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်မှု ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒုတိယဝိသင်္ခါရက ကျင့်ရမယ့်ကံအစုလမ်းပဲ။

စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်ဖို့လိုသူကို မစောင့်စည်း၊ မစောင့်ရှောက်တာဟာ လူ့လောကကို ဖျက်ဆီးတာ တစ်မျိုးပဲ။ စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်ဖို့လိုသူကို စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာဟာ လူ့လောကကို ပြုစုတည်ဆောက်တာ တစ်မျိုးပဲ။ ပုံတစ်ခုထုတ်ကြည့်ရင် တွေ့ရမယ်။ အဲဒါကရှေးက မြန်မာပြည်မှာ မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါနှိမ်နင်းရေး မရှိတဲ့အတွက် မျက်စိကွယ်ကြတယ်။ မျက်စိကွယ်သူတွေရဲ့လုပ်အားတွေ မြန်မာပြည်မှာ အရှုံးခံရပြီးနစ်နာတယ်။ ဒီလိုမဖြစ်ဖို့ မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါ တိုက်ဖျက်တဲ့စနစ် ဖော်လိုက်တယ်။ မျက်ခမ်းစပ်ခံရ သူတွေကို ချစ်လို့ကြောက်လို့ ဖော်တာမဟုတ်ဘူး။ ပြည်သူတွေ သူ့အလုပ် သူမလုပ်နိုင်သူ မရှိအောင်ဖော်တာဘဲ။ စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်တာဟာ ဒီလိုအမြင်နဲ့လုပ်ရမှာပဲ။ ဒါက လူ့လောကငြိမ်းချမ်းတဲ့အလုပ်ပဲ။ ဒီလိုလုပ်တာဟာ ကံသင်္ခါရမဟုတ်တဲ့အလုပ်ဘဲ။ ကြိယာအလုပ်ပေါ့။ ဒုတိယဝိသင်္ခါရက ဒုတိယကံသင်္ခါရကို ဝိရတိလုပ်တော့ ဒုတိယကံသင်္ခါရရဲ့ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်တာတွေကို မလုပ်တော့ဘူးထင်တာ ပျောက်ဖို့ပြောလိုက်တာပဲ။ ဒါတွေကို ပမာဏမှားနဲ့မလုပ်ဘဲ ပမာဏမှန်နဲ့လုပ်တယ်ပေါ့။

ဒီဒုတိယဝိသင်္ခါရ ကံအစုလမ်းအကျင့်ကို ဈာန်အစုနဲ့ပံ့ပိုးပြီး ကျင့်တယ်။ ပထမဆုံး လုံ့လနဲ့ပံ့ပိုးတာပဲ။ ဒုတိယကံသင်္ခါရ ပြုမိရင်ဖျက်တယ်။ မပြုမိရင် မပြုမိအောင်ကြိုးစားတယ်။ ဒုတိယကံသင်္ခါရကို ဝိရတီ မလုပ်မိရင် လုပ်မိအောင်လုပ်တယ်။ လုပ်မိရင် ဆထက်တိုးပြီးလုပ်မိအောင်ကြိုးစား လုံ့လ ထားတာပဲ။

သတိနဲ့လည်း ပံ့ပိုးတာပဲ။ ကိုယ်တွေ့စိတ်တွေ့ခံစားချက်နဲ့ အခြား သဘာဝတရားတွေမှာ ဒုတိယကံသင်္ခါရ ပြုဖို့အားပေးတဲ့ တစ်ကိုယ်ကောင်း စိတ်ဓာတ်တွေဖြစ်လာရင် သတိထားပြီးဖယ်ရှားတာပဲ။ သမာဓိဈာန်နဲ့လည်း ဒုတိယဝိသင်္ခါရ ကံအစုလမ်းကို ပံ့ပိုးတာလည်း လုပ်တယ်။ ဒုတိယကံသင်္ခါရကို ဝိရတီလုပ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လုပ်ငန်းတွေမှာ စိတ်တည်နေအောင် တင်ပေး သုံးသပ်ပေးတာတွေနဲ့ လုပ်တယ်။ ဒါရတော့တင်ပေး သုံးသပ်ပေးစရာမလိုဘဲ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့ပြီးတည်လာတယ်။ ဒါပွားဖန်များတော့ အဲဒါတွေ မရှိတော့ဘဲ ပြည့်ဝမှုနဲ့စိတ်တည်လာတယ်။ ဒါကိုအထပ်ထပ်ပွားတော့ အသိထူးတွေ ထွက် လာတယ်။ ထွက်လာပုံက ဝိရတီ အလုပ်ခံရတဲ့ ဒုတိယကံသင်္ခါရတွေ ကုန်စုံနေ အောင်ပြန်ဖော်လို့ရလာတာပဲ။ ဒါဟာအသိထူးတစ်ခုပဲ။

နောက်အသိထူးတစ်ခုက ဒုတိယကံသင်္ခါရလုပ်လို့ဖြစ်လာတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါရ နေသူတွေကိုအကောင်လိုက် ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း အမြင် ရှင်းလာတာပဲ။ ဒါကဒုတိယ အသိထူးပဲ။ တတိယအသိထူးတစ်ခုလည်း ထွက်လာတယ်။ အဲဒါက ဒီဒုတိယကံသင်္ခါရက ဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါကို ဒါဟာ ရောဂါပဲ။ ကိုယ့်ဟာတို့၊ကိုယ်တို့ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တတို့အထင်တွေလည်း ကုန်ခမ်းသွားတာတွေ ထွက်လာတာပဲ။ ဒါဟာ တတိယအသိထူးပဲ။

ဒီအသိထူးသုံးခုကို ဝိဇ္ဇာတွေလို့ပြောရမယ်။ ဒီဒုတိယ ဝိသင်္ခါရမဂ္ဂ လူရိုးလမ်း ကံအစုနဲ့ ဈာန်အစုတွေကျင့်လိုက်တာဟာ ဝိဇ္ဇာဓာတ်တွေ ထွက်လာတယ်။ သုံးထပ်ကွမ်းဝိဇ္ဇာဖြစ်တဲ့ အထိပဲ။ ဒီတော့ ကံအစုလုပ်ဖို့ အမြင်ဉာဏ်တွေလည်း ဉာဏ်အစုဖြစ်လာတယ်။ ကံသင်္ခါရတွေ ဝိရတီ လုပ်ပြီးပြီ ဆိုတော့ အဲဒီကံသင်္ခါရမဟုတ်တဲ့ လုပ်စရာစောင့်စည်းမှု၊စောင့်ရှောက်မှု အမြင် တွေ ဖြစ်လာတာပဲ။ စောင့်စည်းတယ်ဆိုတာ အစောင့်စည်းခံရဲ့ လိုအပ်ချက်အရ ဖြစ်တဲ့အရာပဲ။စောင့်ရှောက်တယ်ဆိုတာလည်း အစောင့်ရှောက်ခံရဲ့လိုအပ်ချက်အရ ဖြစ်တဲ့အရာပဲ။ လိုအပ်လို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မလိုအပ်လို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်က စောင့်စည်းသူ၊

စောင့်ရှောက်သူဖြစ်ဖို့ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက် လုပ်ရတာမဟုတ်ဘူး၊ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ခံသူကို ချစ်လို့ဖြစ်ဖြစ် ကြောက်လို့ဖြစ်ဖြစ်လည်း စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်လုပ်ဖို့ မဟုတ်ဘူး၊ကိုယ့်အကူရပြီး သူ့အလုပ်ကို သူလုပ်ကာ လူ့လောကမှာ ရပ်တည်နိုင်ဖို့ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်ရတာပဲ၊ ဒါဟာ စောင့်စည်း၊စောင့်ရှောက်လုပ်ရခြင်းရဲ့ ပမာဏအမှန်ပဲ။

ဒီပမာဏအမှန်ကို သိမြင်တဲ့ဉာဏ်နဲ့ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးလှုပ်ရှားမှုတွေ လှုပ်ရှားနိုင်အောင် အာရုံပေါ်တင်ပေးတာတွေဟာ ဝိသင်္ခါရမဂ္ဂ လူရိုးလမ်း ဉာဏ်အစုဖြစ်တာပဲ၊ ဒီလို ကံအစုက ဈာန်အစုကို ဖြစ်စေပြီး၊ ဈာန်အစုက ဉာဏ်အစုကိုဖြစ်စေကာ ဉာဏ်အစုက ကံအစုကိုပြန်လည်ဖြစ်ပွားစေတော့ ကံ အစုကို အတုပြုလုပ်ရင်းကသိက္ခာသုံးရပ်လုံးဝင်ပြီး အလိုအလျောက် လမ်းကြောင်း ပေါက်သွားတာပဲ၊ နောက်ဆိုရင် လူက ကံအစုကိုအားထုတ် လုပ်ကိုင်ရတာ မရှိတော့ဘဲ ဒုတိယဝိသင်္ခါရလုပ်ငန်း ပြီးတော့တာပဲပေါ့။

**တတိယကမ္မဇအနာရောဂါ ချုပ်ငြိမ်းလွတ်လပ်ကြောင်း
တတိယဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း**

တတိယဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်းဟာ တတိယကမ္မဇ အနာရောဂါကို ဖြစ်စေတဲ့ တတိယကံသင်္ခါရလူလွန်လမ်းကို သတ်တဲ့လမ်းပဲ၊ တတိယကံသင်္ခါရ မရှိတော့ရင် တတိယကမ္မဇအနာရောဂါ မဖြစ်ဘူး၊ တတိယကမ္မဇအနာရောဂါ မရတော့ရင် ရောဂါထတာမရှိတော့ဘူး၊ အဲဒီရောဂါမထတော့ရင် တတိယ ကံသင်္ခါရမဖြစ်တော့တာဘဲ။

တတိယကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့ တတိယကံသင်္ခါရဟာ တစ်ခုတိုင်းက တစ်ခုတိုင်းရဲ့ အကြောင်းဖြစ်ပြီး တစ်ခုတိုင်းလည်း တစ်ခုတိုင်းရဲ့အကျိုးလည်း ဖြစ်နေကြတာတွေပဲ၊ ဒီတော့ တစ်ခုမရှိရင် နောက်တစ်ခု မရှိတာဘဲ၊ တစ်ခု ရှိရင်တော့ နောက်တစ်ခုလည်း ရှိတာပဲ၊ ဒါကြောင့် တစ်ခုမှမရှိအောင် တစ်ခုခု မရှိဖို့လိုတာဘဲ၊ ဒီလိုဖြစ်ဖို့ တတိယကံသင်္ခါရကို သတ်တာပဲ၊ ဒါသတ်ဖို့ တတိယကံသင်္ခါရလုပ်တဲ့ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးတွေကို တတိယကံသင်္ခါရအလုပ်တွေ မလုပ်အောင် ရှောင်ကြဉ်တဲ့ ဝိရတီလုပ်ရမှာပဲ။

အဲဒီရှောင်ကြဉ်တာကို ဘယ်သူက လုပ်မှာလဲဆိုတော့ တတိယ ဝိသင်္ခါရ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးတွေကလုပ်ရမှာပဲ။ ဘယ်လိုရှောင်မှာလဲ။ တတိယ ကံသင်္ခါရ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးအလုပ်တွေက အသိနာမ်တွေကို ရွံ့မုန်း ငြီးငွေ့ကြ တယ်။ ဘာကြောင့် ရွံ့မုန်းငြီးငွေ့ကြတာလဲဆိုတော့ နာမ်တွေလို့ မသိကြလို့ဘဲ။ နာမ်တွေကို ဘယ်လို သိနေကြလို့လဲ ဆိုတော့ နာမ်တွေဟာ ပညတ်တွေလို့သိနေကြတယ်။ ဒီပညတ်တွေဟာ အရိမဟုတ်ဘူးလို့လည်း ထင် ကြတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒါတွေက မစောင့်စည်း၊မစောင့်ရှောက်တာနဲ့ စောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်တာ လုပ်တော့လည်း သူ့အကျိုးကြည့်ပြီး လုပ်တာတွေကို လုပ်စေ တာပဲ။ ဒါတွေဟာ စက်ဆုတ်စရာတွေဖြစ်တော့ ပညတ်အသိဟာ ဒီစက်ဆုတ် စရာတွေကို ဖြစ်စေတာတွေပဲ။ ဒါကြောင့် ပညတ်ကိုငြီးငွေ့စက်ဆုတ်ကြတာပဲ။

အဲဒါတွေက အဲဒီလိုဖြစ်တာ အမှန်မဟုတ်ဘူးလား မေးစရာပဲ။ အဖြေက ပညတ်လို့ သိတဲ့ အသိဟာ မှားတာပဲ။ သူတို့ပညတ်လို့သိတာတွေဟာ နာမ်တွေပဲ။ နာမ်ဆိုတာ အရှိတွေကို ညွှတ်တတ်တာတွေပဲ။ ပညတ်လို့ သူတို့ ပြောတဲ့အရာတွေဟာ မြင်ကြားရတွေ့သိရတဲ့အရှိတွေကို အမျိုးမျိုးဆက်စပ်ပြီး ညွှတ်ထားချက်တွေပဲ။ ဒီညွှတ်ထားချက်တွေဟာ ပုံစံအမျိုးမျိုး ထွက်နေတာ ဆိုတော့ လိုချင်စရာ၊ မလိုချင်စရာတွေ ထွက်မှာပဲ။ ဒီတော့အောက်အောက် ကံနှစ်မျိုးလုံး လွန်ကျူးထားလို့ ကမ္မဇအနာရောဂါ အစွဲကပ်ခံရသူကို ဒီထွက် နေတဲ့ ပုံတွေက ရောဂါထစေမှာပဲ။ ဒီလိုရောဂါထခံရမှာကြောက်လို့ ပညတ်တွေ ဆိုပြီး မျက်နှာလွဲတာ လုပ်ကြတာပဲ။

နာမ်တွေကို ပညတ်ထင်ပြီး မျက်နှာလွဲတော့ လူ့လောကမှာ လူလုပ်လို့ မရ နိုင်တာတွေ အများအပြားဖြစ်လာတာပေါ့။ လူသုံးစရာ မြင်ခဲ့ကြားခဲ့တာ တွေကို နာမ်နဲ့သိ၊ အဲဒီနာမ်ကို နောက်တခြားကသိတဲ့ နာမ်အသိနဲ့ပေါင်းစပ်ပြီး နာမ်အသိအသစ်ကို တည်ဆောက်ရတာပဲ။ နာမ်ကိုရုပ်တွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီး လူ့လောကကို တည်ဆောက်ကြရတာပဲ။ ဒီနှစ်ခုဟာ တစ်ခုမရှိရင် ဘာမှ မဖြစ်နိုင်တော့လို့ဘဲ။

ဒီနာမ်မုန်းတဲ့ တတိယကံသင်္ခါရဟာ လူ့လောကအတွက် ပျက်စီးစေတဲ့လုပ်ရပ်ပဲ။ ဒါကြောင့် တတိယကံသင်္ခါရကို ရှောင်ကြဉ်ရမှာပဲ။ တတိယဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း ကံအစုဟာ ဝိရမိတဗ္ဗတွေကို ဝိရတီလုပ်တဲ့

ကိုယ်၊ နှုတ်၊နှလုံးအလုပ်တွေပဲ။ နာမ်မုန်းဖို့ ကိုယ်အပြုအမူ၊ နှုတ်အပြောအဆို၊ စိတ်အနေအထားတွေကို ဝိသင်္ခါရအပြု၊အပြော၊အလုပ်တွေက ရှောင်ကြဉ်မှု ဝိရတီလုပ်တာပဲ။

နာမ်ဆိုတာ အာရုံတွေကိုညွှတ်တတ်တာဆိုတော့ အာရုံညွှတ်တယ် ဆိုတာ စိတ်ကူးတာပဲ။ စိတ်ကူးဟာ လောကထဲမှာ မရှိသေးတဲ့ပုံစံအသစ်တွေကို ရှိစေတာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ မမျှတတာတွေဖြစ်ရင် မကောင်းပေမယ့် မျှတတာ တွေဖြစ်ရင် လောကတိုးတက်ဖို့တွေပဲ။ ဒီတော့ မမျှတတဲ့စိတ်ကူး မဟုတ်တာ တွေကို စိတ်ကူးလို့ရတာတွေကို ပြောဆိုပြုလုပ်နေထိုင်တာတွေကို တတိယ ဝိသင်္ခါရကလုပ်ရမှာပဲ။ ဒီဝိသင်္ခါရက စိတ်ကူးရှောင်တဲ့အပြောအပြုအနေမျိုးတွေကို ရှောင်တာပဲ။ စိတ်ကူးရှောင်တာမဟုတ်တဲ့ အပြောအပြုအနေတွေကိုကျင့်ရမှာပဲ။

တတိယကံသင်္ခါရက စိတ်ကူးရှောင်တဲ့ အပြောအပြုအနေတွေ လုပ် နိုင်ဖို့ စိတ်ကို ရုပ်မှာထားတာ လုပ်တာပဲ။ ကြာတော့ **မြင်ဖန်များတော့ခင်** ဆိုတာလို ရုပ်ကိုငြိနေတော့တာပဲ။ တတိယဝိသင်္ခါရက စိတ်ကူးရှောင်တာကို ကြဉ်တော့ ရုပ်မှာကပ်မထားတာကြောင့် ရုပ်မှာငြိတာလည်း ပျက်ပြယ်တော့ တာပဲပေါ့။

တတိယဝိသင်္ခါရက စိတ်ကို မြင်ရကြားရတွေ့သိရတာမှာ ကပ် မထားဘူး။ မြင်ရ ကြားရတွေ့သိရတာတွေဟာ တွေးဖို့အချက်အလက်လောက်ပဲ အသုံးကျတာပဲ။ ဒီအတွေးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်အတွက်ချည်း တစ်ကိုယ်တော် ကောင်း စားရေးကို မတွေးဖို့ မျှတတဲ့အတွေးကိုတွေးဖို့ လိုတာပဲ။ များများတွေးနိုင်တာဟာ များများတန်ဖိုးရှိတာပဲ။ ဒါကြောင့် တတိယဝိသင်္ခါရက အတွေးရှောင်တာကို ရှောင်ကြဉ်တာပဲ။

အတွေးရှောင်တာဟာ ကိုယ့်ကို အမှောင်ထဲတိုးဝင်စေတာလိုပဲ။ အဲဒီသူဟာ ဘယ်လို ယုံကြည်မှုရှိနိုင်မှာလဲ။ ဘယ်လိုအကြားအမြင်လည်း ရှိမှာလဲ။ ဘယ်လိုစွန့်ကြဲချင်စိတ်လည်း ဖြစ်မှာလဲ။ ဘယ်လို သိစရာတွေလည်း စုနိုင်မှာလဲ။ ဘာကိုရှက်မှာလဲ။ ဘာကို ကြောက်မှာလဲ။ ဒါတွေမရှိရင် လူဟာ လူ့သစ်သားချောင်းတစ်ချောင်းလိုပဲဖြစ်မယ် မဟုတ်လား၊အဖိုးအတန်ဆုံး လူကို ထင်းချောင်းလိုလူဖြစ်စေတာဟာ မမိုက်မဲလွန်းဘူးလား။ ဒါကြောင့် တတိယ ဝိသင်္ခါရက အတွေးရှောင်တဲ့ကံသင်္ခါရကို ရှောင်တာလုပ်တာပဲ။ ဒါကို

တတိယဝိသင်္ခါရ ဈာန်အစုတွေက ဖြည့်စွက်တာလုပ်တယ်။ ပထမဆုံး လုံ့လတွေ ထုတ်တာပဲ။ အဲဒါက အတွေးရှောင် လုပ်မိတာကို ဖျက်တယ်။ မလုပ်မိရင် မလုပ်မိအောင် လုပ်တယ်။ အတွေးရှောင်တာကို ရှောင်ကြဉ်တာမဖြစ်ရင် ဖြစ်အောင် ဖြစ်ရင်တိုးတက် ဖြစ်အောင် လုံ့လထုတ်ပြီး ကြိုးစားတယ်။

အတွေးရှောင်တာဟာ လူလွန်လမ်း ကံသင်္ခါရပဲဆိုပြီး ဒါကို ဝိသင်္ခါရ ကဆက်ရှောင်တာမှာ လုံ့လတွေနဲ့ လုပ်တဲ့အတွက် အတွေးရှောင်တဲ့ ကံသင်္ခါရ အကျင့် မရှိသလောက်ဖြစ်နေပေမယ့် အဲဒီဆီ ဦးတည်နေတဲ့ စိတ်ဓာတ် သဘောတရားတွေ ကိုယ့်ကိုယ်မှာဖြစ်ဖြစ် စိတ်မှာဖြစ်ဖြစ် ခံစားမှုနဲ့ ကျန်တဲ့ အလုပ်ခွင်တွေမှာဖြစ်ဖြစ် ရှိနေတာ တွေ့ရတယ်။ ဒါလည်း သတိထားပြီး ဖယ်ရှားရတာပဲ။ ဒါလွတ်သွားရင် အတွေးရှောင်တာဆီ ရောက်သွားမှာ ဖြစ်လို့ပဲ။ သတိအကူယူရတယ်။

ဒီတတိယဝိသင်္ခါရ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးလုပ်ငန်းတွေမှာ စိတ်ကို တက်နေ အောင် သုံးသပ်မိနေအောင် တင်ပေးတဲ့ဈာန်နဲ့ ကူရတယ်။ ဒီဈာန်ပွားရှိန်ရ လာလျှင် နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့မှုနဲ့ တည်တဲ့ အဖြစ်ရောက်လာတယ်။ ဒါကိုဆက်ပွားရင် ပြည့်ဝတည်နေတာ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီဈာန်ကို အထပ်ထပ်ဝင်စားရတယ်။ ဒီဝိသင်္ခါရဈာန်ကို အထပ်ထပ် ဝင်စားတဲ့အခါ အသိထူးဖြစ်တဲ့ အပိုသိစရာတွေ သိတာဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါက အဲဒီဝိသင်္ခါရက ဝိရတီ အလုပ်ခံရတဲ့ ကံသင်္ခါရ တွေ ပြန်ဖော်လို့ ရလာတာပဲ။ ပြီးတော့ ဒီကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတာတွေလည်း မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်လာတယ်။

ဒီတော့ ဒီကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါရှင်တွေအနေနဲ့ ရောဂါလို့မသိဘဲ အဲဒီရောဂါကိုလည်း သူတို့အနှစ်သာရ အဖြစ်မြင်နေတာ၊ သူတို့ပိုင်ဥစ္စာအဖြစ် မှတ်နေတာနဲ့ ဒီရောဂါနဲ့သူတို့ဟာ အတူပဲလို့ ဂုဏ်လုပ်နေ တာတွေဟာ ဘယ်ဟုတ်လို့လဲ။ အဲဒီရောဂါကို ဖြစ်စေတာက လူလွန်သင်္ခါရ လုပ်လို့ဖြစ်တာပဲ။ အဲဒီရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရကိုယ်တိုင်က လူလုပ်တာ မဟုတ်ဘဲ အဲဒီရောဂါထတာက ဖြစ်စေတာလို့သိပြီး အဲဒီရောဂါကို သိမ်းပိုက်တဲ့ အမြင် သညာစိတ်ကူးတွေကုန်တာလည်း ဖြစ်တာပဲ။

အဲဒီဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး ဝိရတီ ကံအစုရဲ့ အကြောင်းအဖြစ် ဉာဏ်အစုထဲက အမြင်ဉာဏ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါက လူနိယာမ အမြင်ပဲ။ အသိခံက အသိနာမ်ကို ဖြစ်စေတယ်။ အသိနာမ်က

အသိခံအသစ်ကို ဖြစ်စေတယ်။ အသိခံအသစ်က အသိနာမ်အသစ်ကို ဖြစ်စေပြီး ဒီနိယာမနဲ့ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖြစ်ကာ လူဟာ အသိရှိသူတို့ရဲ့ထိပ်ကဖြစ်တာပဲ။ ဒါကို လူ့ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေပေါ် တင်ပေးပြီး တတိယဝိသင်္ခါရ မဂ္ဂလူရိုးလမ်း ပေါက်တာပဲ။

**စတုတ္ထကမ္မဇေအနာရောဂါချုပ်ငြိမ်း လွတ်လပ်ကြောင်း
စတုတ္ထဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း**

ဒီလူရိုးလမ်းဟာ စတုတ္ထကမ္မဇေအနာရောဂါ ငြိမ်းဖို့အတွက် အဲဒါရဲ့ အကြောင်းဖြစ်တဲ့ စတုတ္ထကံသင်္ခါရကို ဆန့်ကျင်တဲ့လမ်း ဖြစ်တယ်။ စတုတ္ထ ကံသင်္ခါရဟာ လူလွန်လမ်း ဖြစ်တယ်။ ဒီလူလွန်လမ်းလျှောက်မိသူတွေဟာ အနာရောဂါရကြတာပဲ။ အဲဒီ အနာရောဂါက စတုတ္ထအမျိုးအစား ကမ္မဇေအနာ ရောဂါပဲ။ ဒီအနာရောဂါအစွဲကပ်ခံရရင် သူ့ဟာသူ ပျောက်ဖို့ အကြောင်း မရှိတော့တာဘဲ။ အဲဒီအနာရောဂါရှိသူဟာ ရောဂါထလောက်တဲ့ ပတ်ဝန်း ကျင်ရရင် အနာရောဂါထတော့တာပဲ။ အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်မရရင်တော့ အဲဒီအနာ ရောဂါဟာမြဲနေတာပဲ။ ရောဂါထရင် အနာရောဂါခံရသူဟာ သည်းမခံနိုင် လောက်အောင်ဖြစ်ပြီး အဲဒီအနာရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ လွန်ကျူးတဲ့အဖြစ်ရောက် တာပဲ။ မရောက်အောင်မတတ်နိုင်ကြဘူး။ ဥပမာ ယားနာထတာသည်းမခံနိုင် တာမျိုးပဲ။ ယားနာထတာသည်းမခံနိုင်တော့ ကုတ်ဖွဲပြီးပျောက်တာပေါ့။ အဲဒါ ကြောင့် ပဲ့ရွဲ့ကုန်တော့ ယားနာပိုတိုးတာပဲ မဟုတ်လား။

ဒီလူလွန်လမ်းသွားလို့ ဖြစ်တဲ့အနာရောဂါ ပျောက်ဖို့ဟာ ဒီဝိသင်္ခါရမဂ္ဂ လူရိုးလမ်းပဲ ရှိတယ်။ တခြားလမ်းမရှိဘူး။ ဒီဝိသင်္ခါရက အဲဒီလူလွန်လမ်းကို ဖျက်ပစ်တာလုပ်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီဝိသင်္ခါရလမ်းဟာ အဲဒီအနာရောဂါကို ပျောက်စေတာပဲ။ **အနာနဲ့ဆေး တည့်အောင်ပေး ပျောက်ရေးမခက်ပါလို့** ဆိုထားတာပဲ။ ဆေးနဲ့တွေ့ရင်တော့ မပျောက်ဘူးဆိုတာမရှိတာဘဲ။ အနာရောဂါမသိရင်တော့ ဆေးမရှိဘူးဆိုတဲ့အတိုင်း ဒီရောဂါကိုမသိရင်တော့ ဆေးမသိတဲ့အတွက် မပျောက်နိုင်တော့ဘူးပေါ့။

အနာသိပ္ပိုကလည်း ဒီစတုတ္ထဝိသင်္ခါရကိုမရရင် မသိနိုင်တာဘဲ၊ အနာရောဂါသိရမယ့်သူက အနာရောဂါဖြစ်နေသူဖြစ်တော့ သိရမယ့်သူမရှိဖြစ်ပြီး မသိတာဘဲ၊ ဒါကဒီအနာ ရောဂါမှမဟုတ်ဘူး၊ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယအနာ ရောဂါတွေမှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ၊ လူလွန်လမ်းတစ်ခုကျန်နေသေးရင် လူလွန်လမ်းကဖြစ်စေတဲ့ အနာရောဂါရှိတာပဲ၊ အနာရောဂါရှိရင်လည်း အနာ ရောဂါရင်းပြီး လူလွန်လမ်းကပြန်ဖြစ်မှာပဲ။

ဒီတော့လူလွန်လမ်းကို လူလွန်လမ်းမှန်းသိရင် အနာရောဂါတွေ့အောင် ရှာရမှာပဲ၊ ဒီစတုတ္ထဝိသင်္ခါရပွားတာဟာလည်း အနာရောဂါသိပ္ပိုလုပ်တာပဲ၊ အနာရောဂါသိတော့ အနာရောဂါဟာ ကိုယ့်ဟာ၊ကိုယ်၊ကိုယ့် ကိုယ်အတ္တ မဟုတ်ကြတာတွေပဲလို့ မြင်တာပဲ၊ မြင်မှအနာကို ငြီးငွေ့ရွံရှာမယ်၊ ဒီလိုဖြစ်ရင် ကိုယ့်ဟာ၊ကိုယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တ အစွဲဖြစ်တဲ့ အနာရောဂါဟာ ပြုတ်သေတာပဲ။

ပထမဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး ဝိရတီတွေလုပ်စဉ်က ဝိရမိတဗ္ဗ ဖြစ်တဲ့ဖိစီး၊ ဖျက်ဆီး၊ ခိုစီးတဲ့ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကံသင်္ခါရ လူလွန်လမ်း ကို လူလွန်လမ်းလို့မသိဘဲ ပြောသူစကားယုံပြီး ဝိရတီလုပ်တာပဲ၊ အဲဒီလမ်း ပေါက်သွားတော့ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထကံသင်္ခါရလူလွန်လမ်းတွေကိုတော့ လူလွန်လမ်းဖြစ်မှန်းသိတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒါကဖြစ်စေတဲ့ အနာရောဂါက ခံစားလို့ မဆိုးဘူးဆိုပြီးစွဲတာပဲ၊ ဒါကိုပျောက်ဖို့ ဝိသင်္ခါရတွေ ပွားရတာပဲ။

ဒီကံသင်္ခါရတွေပွားပြီးတိုင်း ကံသင်္ခါရတွေပွားထားလို့ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ ကံသင်္ခါရ လုပ်စဉ်ကရှိတဲ့ သိရှိ၊ခံစား၊မှတ်သား၊တုံ့ပြန်၊ရှင်သန်ရွှေ့ရှားဆိုတဲ့ အစုအပုံငါးစုအတိုင်းပဲ၊ လုပ်ပြီးကျန်ရစ်ခဲ့တာထဲမှာလည်းရှိတာပဲ၊ ဒါကကံသင်္ခါရမှမဟုတ်၊ ကံသင်္ခါရမဟုတ်တဲ့ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး တစ်ခုခု လုပ်တိုင်းမှာလည်း လုပ်တာထဲပါတဲ့အစုတွေဟာ ကျန်ရစ်ခဲ့တာတွေထဲမှာလည်း ပါကြတာချည်းပဲ။

ဒီလိုပြုတာတိုင်းက ကျန်ရစ်ခဲ့ကြတာချင်းတူပြီး ကံသင်္ခါရက ကျန်ရစ်ခဲ့တာကျမှ **ဇာတိဝင်တယ်**လို့ပြောပြီး ကျန်တဲ့ပြုလုပ်မှုက ကျန်ရစ်ခဲ့တာကို **ဇာတိဝင်တယ်**လို့ မပြောရတာတွေ့ရမယ်၊ ဒါကိုရှင်းပြရမယ်၊ ကံသင်္ခါရက ကိုယ်လုပ်တာမဟုတ်တော့ ကျန်ရစ်ခဲ့တာကလည်း ကိုယ့်ဟာ မဟုတ်ဘူး၊ ကံသင်္ခါရမဟုတ်တာက ကိုယ်လုပ်တာဖြစ်တော့ ကျန်ရစ်ခဲ့တာက ကိုယ့်ဟာပဲ၊ ကိုယ့်ဟာကို ကိုယ့်ဟာလို့လုပ်တာဟာ အနာရောဂါမဟုတ်လို့

အနာရောဂါဖြစ်တဲ့ **ဇာတိဝင်တယ်**လို့ မပြောရတာဘဲ။ ကံသင်္ခါရက ကျန်ရစ်ခဲ့တာက ကိုယ့်ဟာ မဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်ဟာလုပ်တာဖြစ်လို့ အနာရောဂါ ဖြစ်တယ်ပြောရပြီး အဲဒီအနာ ရောဂါဖြစ်တာကို **ဇာတိဝင်တယ်**လို့ပြောရတာပဲ။

ဒီနေရာမှာ ဒါကိုရှင်းခွင့်ရတာကို သိသိထင်ထင် ရှိခဲ့ကြစေချင်တယ်။ ကံသင်္ခါရက ကျန်ရစ်ခဲ့တာက အနာရောဂါဆိုတော့ အနာရောဂါရင်းထပြီး ကံသင်္ခါရဖြစ်စေတာသိတော့ ကံသင်္ခါရဟာ ကိုယ်လုပ်လို့ဖြစ်တာ မဟုတ်တာ သိပြီး ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတာတွေလည်း ကိုယ်မဟုတ်တာ သိတာဖြစ်တာပဲ။

ဒီနေရာမှာ ကွဲကွဲပြားပြားဖြစ်ဖို့ပြောရမယ်။ သိတယ်ဆိုတာ ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ အစုအပုံငါးမျိုးကို သိတာမဟုတ်တာဘဲ။ အဲဒီငါးမျိုးကို ကိုယ့်ဟာ၊ ကိုယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်မဟုတ်တဲ့အဖြစ်ကို သိတာပဲ။ အဲဒီအစုအပုံ ငါးမျိုးဖြစ်တဲ့ သိမှုအစု၊ခံစားမှုအစု၊ မှတ်သားမှုအစု၊တုံ့ပြန်မှုအစု၊ ရင်သန် ရွေ့ရှားမှုအစု၊ ဒီအစုတွေမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ လက္ခဏာတွေကို သိမြင်တာပဲ။

ဒီအစုတွေဟာ အပျက်အနိစ္စတွေပဲ။ ငါ့ဟာမဟုတ်တာတွေဘဲ။ (နေတံ မမ) ဆိုးဝါးဒုက္ခတွေပဲ။ ငါမဟုတ်တာတွေဘဲ။ (နေသောဟ မသ္မိ) အနှစ်မဲ့ အနတ္တတွေပဲ။ ငါ့ကိုယ်အတ္တမဟုတ်တာတွေဘဲ။ (နမေ သော အတ္တာ) ဒီလို အစုတွေရဲ့ လက္ခဏာတွေမြင်တာပဲ။ ဒီလိုမြင်တော့ ဒီအစုတွေကိုငြိကပ်တာ မဖြစ်တော့ဘူးပဲ။ ဒီတော့ဒီအစုတွေ မှာငြိကပ်မှု ကုန်တာပဲ။ ဒီအစုတွေမြင်ပြီး ဒီအစုတွေကိုမငြိတော့ ဒီအစုတွေဆုံးတယ်လို့ မမှတ်ဖို့ဘဲ။ ဒီအစုအပုံတွေ ဆုံးတာဟာ လွတ်လပ်တာလို့ မမှတ်ဖို့ဘဲပေါ့။

ဒီအစုအပုံငါးစုဟာ....ကိုယ့်ဟာမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်ဟာလုပ်မိတဲ့အမှတ် သညာမှား (သညာဝိပလ္လာသ)၊ ကိုယ်မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်လုပ်မိတဲ့အထင် စိတ္တမှား (စိတ္တဝိပလ္လာသ)၊ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တလုပ်မိတဲ့ အမြင်ဒိဋ္ဌိမှား (ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသ)၊ ဒီအမှားတွေမြင်ပြီး ဒီအမှားတွေမှာမငြိလို့ ဒီအမှားတွေက လွတ်လပ်ရမှာဖြစ်လို့ပဲ။

အစုအပုံတွေက လွတ်လပ်တာမဟုတ်ဘဲ အစုအပုံအပေါ် အမှားဝိပလ္လာသတွေက လွတ်လပ်တာလို့ဆိုလိုတယ်။ အစုအပုံငါးစုက ရောဂါမှမဟုတ်တာဘဲ။ ဒီအမှားဝိပလ္လာသတွေကသာ ရောဂါဖြစ်လို့ပဲ။ အဲဒီရောဂါ ဟာ မြို့နေတဲ့ရောဂါဖြစ်လို့ ရောဂါရနေသူက ရောဂါရနေတယ်လို့မသိဘူး။ ရင်းလာတော့လည်း ဘာလို့မသိတာ ဖြစ်တယ်လို့သိတာပဲ။ ရောဂါကထကြ

လာတာလို့ မသိတာဘဲ၊ လွတ်လပ်ရင် အစုအပုံတွေ မရှိတော့ဘူးလို့အသိလွဲကြ
တယ်၊ အဲဒါမဖြစ်ဖို့ အခွင့်ပေါ်တုန်း ခပ်ရှည်ရှည်ရှင်းခဲ့တယ်၊ ကဲ...ဒါတော်ပြီ။

စတုတ္ထဝိသင်္ခါရပ္ပာတာဆက်ရအောင်

စတုတ္ထဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်းထဲကကံအစု ကိုယ်,နှုတ်,နှလုံး **ဝိရတိ**က
ဘာကို ရှောင်ကြဉ်မှာလဲ၊ ရှောင်စရာ **ဝိရမိတဗ္ဗ**က ဘာလဲ၊ အဖြေက
စတုတ္ထကံသင်္ခါရ ကိုယ် နှုတ်,နှလုံးအမှု လူလွန်လမ်းကြောင်းပဲ၊ အဲဒါတွေ
မသိက ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ၊ ဘာကြောင့် လူလွန်ဖြစ်တာလဲ၊ စတုတ္ထအမျိုးအစား
ကံသင်္ခါရ ကိုယ်,နှုတ်,နှလုံးက **ဝိရတိ**လုပ်တဲ့ ဝိရမိတဗ္ဗဟာ တတိယ ကံသင်္ခါရ
တွေပဲ၊ အဲဒီတတိယကံသင်္ခါရက ရုပ်ကိုငြိတာပဲ၊ အဲဒီရုပ်ဟာ စတုတ္ထကံသင်္ခါရရဲ့
ဝိရမိတဗ္ဗပဲ၊ စတုတ္ထကံသင်္ခါရက တတိယကံသင်္ခါရရဲ့ချို့တဲ့ချက်ကို ရှောင်တာပဲ၊
တတိယကံသင်္ခါရက ရုပ်ကိုစွဲငြိနေလို့ လူလွန်ဖြစ်တာဆိုတော့ ရုပ်ဟာ
လူလွန်ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်တယ်လို့ စတုတ္ထကံသင်္ခါရက မှတ်ယူတာပဲ။

ဒါကြောင့် စတုတ္ထကံသင်္ခါရလူလွန်လမ်းရဲ့ ကိုယ်,နှုတ်,နှလုံး
အကျင့်တွေက ဘာကိုရှောင်ပြီးကျင့်သလဲဆိုတော့ ရုပ်ဟာအရှိမဟုတ်ဘူး၊
ရုပ်မရှိရာကပဲ အရှိဖြစ်တယ်လို့ ရုပ်ကို **ဝိရမိတဗ္ဗ**လုပ်တာပဲ၊ ဒီတော့ မျက်စိ၊
အဆင်း၊ မြင်စိတ်နဲ့ နား၊အသံ၊ကြားစိတ် နှာ၊လျှာ၊ကိုယ်၊ဦးနှောက် အနံ့၊အရသာ၊
အတွေ့၊အသိနဲ့အတွေ့တွေဟာ ရုပ်တွေနဲ့ ရုပ်က ပေးတဲ့အသိတွေပဲ၊ အဲဒါတွေ
ဟာ မဖြစ်ခင်က မရှိနေပြီး ဖြစ်တော့လည်း ပျက်တာပဲ၊ မဖြစ်သေးခင်ကလည်း
မရှိနေတာဆိုတော့ အရှိမဟုတ်တာတွေလို့မှတ်ပြီး၊ အဲဒါတွေက လွတ်ရာ
လဟာကိုကြည့်တဲ့ ကိုယ်,နှုတ်, နှလုံးတွေလုပ်တာပဲ။

ဒီနေရာမှာလည်း နည်းနည်းပြောစရာရှိတယ်၊ ကံသင်္ခါရမှန်ရင်
မဂ်ဖြစ်တာပဲ၊ လမ်းကြောင်းဖြစ်တယ်ပေါ့၊ မဂ်မှန်ရင်လည်း ကံလမ်း၊ ဈာန်လမ်း၊
ဉာဏ်လမ်းအစုတွေ ရှိတာပဲ၊ ကံလမ်းဟာ သတ်တဲ့အလုပ် လုပ်တာပဲ၊ သတ်တာ
ဟာ ရှောင်စရာကို ရှောင်ကြဉ်တာပဲ၊ အဲဒီရှောင်ကြဉ်တာဟာ အဲဒီကံလမ်းရဲ့
ရပ်တည်ချက်ပဲ၊ အဲဒါမရှိလို့ မဖြစ်ဘူး၊ ကံမှန်ရင် အရှောင်ရှိတာချည်းပဲလို့
သိထားဖို့လိုတာပဲ။

စတုတ္ထဝိသင်္ခါရမဂ္ဂလူရိုးလမ်း ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးတွေက ဘာကို ရှောင်ပြီးလုပ်ကြမလဲ၊ စတုတ္ထကံသင်္ခါရ လူလွန်လမ်း ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးရဲ့ရုပ်ကို ရှောင်တာကြောင့် နာမ်တွေပဲ ဆောင်တာကို **ဝိရမိတဗ္ဗ**ရှောင်စရာလုပ်တာပဲ၊ ဘာကြောင့် နာမ်ဆောင်တာကို ရှောင်တာလဲဆိုရင် လူဟာနာမ်ချည်း တည်း ပြီးတဲ့သတ္တဝါမဟုတ်ဘူး၊ မျက်စိတွေ၊နား၊နှာလျှာ၊ကိုယ်တွေကိုအသုံးချပြီး အဆင်းအစစတွေသိရဖို့ လိုတာပဲ၊ ဒါတွေပိတ်ပစ်လိုက်တာဟာ လူကိုလူနဲ့ မတူအောင် လုပ်တာပဲ၊ အဆင်းအသံအစစတွေကို သိတဲ့အသိမပါဘဲ လူ့ လောကမှာ လူလုပ်နေတာဟာ ပြည်စုံပီသတဲ့လူအဖြစ် မရောက်တဲ့လူဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဒါကိုရှောင်ကြဉ်တဲ့ **ဝိရတီ**လုပ်တာပဲ။

ဒီစတုတ္ထဝိသင်္ခါရ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးအလုပ်တွေကို ဈာန်အစုနဲ့ အားဖြည့်တယ်၊ ဝိရိယနဲ့ ဘယ်လိုအားဖြည့်သလဲ၊ ဒီဝိရတီကပျက်ပြီး နာမ်ကို ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးတစ်ခုခုနဲ့ လုပ်မိနေရင် အဲဒါကိုပယ်တဲ့ လုံ့လထားတယ်၊ အဲဒီလို မလုပ်မိရင်လည်း မလုပ်မိအောင် လုံ့လထားတာပဲ၊ နာမ်အလုပ်ပယ်တဲ့ ဝိရတီမလုပ်မိရင် လုပ်မိအောင် လုံ့လထုတ်တယ်၊ လုပ်မိရင် တိုးတက်လုပ်မိအောင် လုံ့လထုတ်တာပဲ။

စတုတ္ထဝိသင်္ခါရကံအစုကို သတိနဲ့လည်း ဖြည့်ဆည်းတယ်၊ ကိုယ်မှာ ဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ခံစားချက်တွေမှာဖြစ်ဖြစ်၊ တခြားတွေမှာဖြစ်ဖြစ်၊ သတိထားတယ်၊ ဘာကို သတိထားသလဲဆိုရင် စတုတ္ထဝိသင်္ခါရ ဝိရတီ လုပ်တာကို ပျက်စေမယ့် သဘောတရားတစ်ခုခု အဲဒီကိုယ်မှာ၊ စိတ်မှာ၊ အစစမှာ ဝင်နေသလားလို့ပဲ၊ ဝင်နေတာတွေ့ရရင် အဲဒါကို အပျောက်ဖျောက် ပစ်တာ လုပ်တယ်။

သမာဓိဈာန်နဲ့လည်း ဒီဝိသင်္ခါရ ဝိရတီလုပ်တာတွေကို ဖြည့်ဆည်း တယ်၊ ဒီဝိရတီလုပ်မှုအပေါ် စိတ်ရောက်နေအောင် တင်ပေးတယ်၊ သုံးသပ်တယ်၊ နောက်မှာ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့စွာနဲ့ တည်နေနိုင်လာတယ်၊ နောက်ဆုံးမှာပြည့်ဝစွာ တည်နေတာနဲ့နေတယ်၊ ဒါတွေအထပ်ထပ်ဖြစ်အောင် လုပ်တယ်၊ ဒီလိုဝိရတီ တွေကို ဖြည့်တာတွေလုပ်တယ်။

ဒီလိုလုပ်တဲ့အတွက် မသိဘူးတဲ့အသိတွေ ပေါက်လာတယ်၊ အဲဒါကဒီဝိသင်္ခါရရဲ့ **ဝိရမိတဗ္ဗ** ဖြစ်တဲ့ စတုတ္ထကံသင်္ခါရတွေကို ကုန်စုံအောင် ပြန်ဖော်နိုင်တဲ့အသိ ဖြစ်လာတယ်၊ ပြီးတော့လည်း အဲဒီကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့

ကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့ အဲဒီအနာရောဂါ ရှင်တွေကိုလည်း မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရသလို မြင်တဲ့အသိတွေလည်း ပေါက်လာတာပဲ။

နောက်ဆုံးတစ်ခုကတော့ ဒီကမ္မဇအနာရောဂါဟာ အနာရောဂါထဲ စရာနဲ့တိုးရင် မနေနိုင်အောင်ခံစားရပြီး ကမ္မဇအနာရောဂါ ဖြစ်စေတဲ့ကံမျိုးကို လွန်ကျူးစေတာသိပြီး၊ ဒီသင်္ခါရဟာ လူလုပ်လို့ဖြစ်တာ မဟုတ်ကြောင်း သိတာဘဲ။ ဒီတော့ ဒါကဖြစ်စေတဲ့ အနာရောဂါလည်း လူ့ဥစ္စာမဟုတ်တာ ထင်လာတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီကမ္မဇအနာရောဂါကို ကိုယ့်ဟာအဖြစ်၊ ကိုယ်အဖြစ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တအဖြစ်၊အမှတ်တွေ၊အထင်တွေ၊အမြင်တွေဟာ မမှန်ဘူး။ ဖောက်ပြန်တဲ့အမှတ်၊ အထင်အမြင်ပဲလို့ဖြစ်ကာ ဖောက်ပြန်မှုတွေ ကုန်တဲ့အသိ တွေလည်း ထင်လာတာပဲ။

ဒီလိုအသိထူးအဘိညာဉ်တွေဖြစ်တော့ ဒီစတုတ္ထဝိသင်္ခါရရဲ့ဉာဏ် အစုအစိတ်အပိုင်းအဖြစ် အမြင်အတွေးတွေဖြစ်လာတာပဲ။ အဲဒါက ဒီဝိသင်္ခါရကံအစု ဝိရတီလုပ်တာဟာ စတုတ္ထကံသင်္ခါရကို ဝိရမိတဗ္ဗထားပြီး လုပ်ပေမယ့် အစုမြင်တဲ့ဉာဏ်အမြင်နဲ့ မြင်ပြီးလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ မမြင်ပေမယ့် လုပ်လိုက်တော့ လုပ်တာကထွက်လာတဲ့ အမြင်ဉာဏ်က လုပ်ရခြင်းရဲ့ အကြောင်း မှန်ကိုပေါ်စေတာပဲ။ စတုတ္ထကံသင်္ခါရ လူလွန်လမ်းကြောင်းသွားရင် သွားသူဟာ ရုပ်မရှိမှု နာမ်ကို ငြိမနေအောင် မတတ်နိုင်တာဘဲ။ ဒီတော့စတုတ္ထ ကံသင်္ခါရ ကကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ သိရှိခံစားမှတ်သားတုံ့ပြန်၊ ရှင်သန်ရွေးတွေအပေါ် ငါ့ဟာ၊ငါ ငါ့ကိုယ်အတ္တလို့ဆိုတာတွေဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါအဖြစ်မဝင်အောင် မတတ်နိုင်တာဘဲ။ ကမ္မဇအနာရောဂါရှိသူဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါ ထကြွတာ ခံရမှာပဲ။ ထကြွတာ မခံနိုင်ရင် ကံသင်္ခါရပြန်လွန်ကျူးပြီး ဒီစက်ဝန်းက မလွတ်လပ်နိုင်သတဲ့။

ဒါကြောင့် ဒီစတုတ္ထကံသင်္ခါရ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး ဝိရမိတဗ္ဗတွေဟာ လူ့လွတ်လပ်မှုကို တားဆီးပိတ်ဆို့နေတဲ့ အကြောင်းဖြစ်လို့ပယ်ရတာပဲလို့ ဝိရမိတဗ္ဗလို့ဆိုတဲ့ မပျော်မွေ့ရမယ့်အရာကို ပျော်မွေ့ရမယ့်အရာအဖြစ် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း အသိအမြင် ဉာဏ်ဖြစ်တာပဲ။ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး စတုတ္ထ ကံသင်္ခါရ အလုပ်တွေပေါ်ကို ဒီအသိဉာဏ်တင်ပေးလိုက်တော့ ဒီဝိသင်္ခါရဟာ အသိမဲ့ လုပ်စဉ်ကလို အားအင်စိုက်တာ မလုပ်ရတော့ဘဲ သူ့အသိနဲ့သူလုပ်နိုင် တဲ့အဖြစ် ဖြစ်သွားတာပဲ။

လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ် ဉာဏဒဿန
နိဂုံး

ဒီအကြောင်းအရာကို စကားပြောတတ်တဲ့ပညာနဲ့ ပြောတာ မဟုတ်ကြောင်းတော့ ဒီလောက်ဆို သိပြီးရောမှာပဲ။ ဒီလောက်ပဲပြောတတ်လို့ ဒီလိုပဲပြောလိုက်တာပဲ။ ဒါကို နားလည်ပေးပြီး အကြောင်းအရာကိုပဲ ကြိုးစားပြီး စမ်းဝါးမိအောင် လေ့လာပေးကြဖို့ မေတ္တာကမ်းလှမ်းပါတယ်။

လူလွန်လမ်းတွေကို လူလွန်လမ်းတွေလို့သိပြီး မျှတတဲ့ လမ်းတွေကို လည်း မျှတတဲ့လမ်းတွေလို့ အသိအမြင်မှန် နားလည်ကြစေချင်တယ်။ ပြီးတော့ လည်ပတ်တဲ့ပန်းတိုင်ကိုလည်း လည်ပတ်တဲ့ပန်းတိုင်လို့သိပြီး လွတ်လပ်တဲ့ ပန်းတိုင်ကိုလည်း လွတ်လပ်တဲ့ပန်းတိုင်လို့ အသိအမြင်မှန် နားလည်ကြစေ ချင်တယ်။

လူတွေကို လည်ပတ်နေတဲ့အဖြစ်ကထွက်ပြီး လွတ်လပ်စေချင်တာဟာ ဒီ အကြောင်းအရာပြောသူရဲ့ အရင်းခံဆန္ဒပဲ။ လူတွေကို ကမ္မဇေနာရောဂါသည် အဖြစ်က ကျွတ်လွတ်ကြစေချင်တယ်။ ကမ္မဇေနာရောဂါဆိုတာ ရှေးအခါက ဗိုင်းရပ်ပိုးမွှားမသိသေးတော့ အဲဒါတွေကို ကမ္မဇေနာရောဂါ လုပ်ခဲ့ကြတာက တခြားဖြစ်ကြောင်းလည်း သိကြစေချင်တယ်။ အနာရောဂါသိမှ ဆေးရှိမှာမို့ပဲ။

ကမ္မဇေနာရောဂါဟာ လူတွေကို မျှတတဲ့လမ်းနဲ့ လွတ်လပ်ရာ ပန်းတိုင်အသိကို မမြင်နိုင်အောင် မျိုထားတဲ့တွင်းနက်လိုအရာပဲ။ လူတွေမှာဖြစ်တဲ့ ပြဿနာအားလုံးရဲ့ လက်သည်ဟာ **ကမ္မဇေနာရောဂါ**ပဲ။ ရိုးရိုးလူရဲ့အဖြစ်ဟာ အပြစ်မရှိသူရဲ့အဖြစ်ပဲ။ **ကမ္မဇေနာရောဂါ** မရှိသူဟာ အပြစ်ကင်းစင်သူပဲ။ အဲဒီထဲက ပထမဆုံးသူဟာ ငါးပါးသီလလုံသူပဲ။

အဲဒါနဲ့စပ်ပြီးကြားဖူးတယ်။ မန္တလေးအနောက်ပြင်က ကျောင်းတိုက် ကြီးရဲ့ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးက တောင်ပြင်က ကျောင်းတိုက်ကြီးရဲ့ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးကို **ကိုယ်တော် ငါးပါးသီလ မလုံဘူးလို့** ပညာနဲ့ ပြောတာကို အပြောခံရတဲ့ ဆရာတော်ကြီးက **ကိုယ်တော်လည်း မလုံဘူး** ပညာနဲ့ ပြန်ပြောတဲ့စကားပဲ။

ပြောကြပုံကအောက်ပါအတိုင်းပဲ

- ငါးပါးသီလလုံသူကို တွေ့ရင်ပြောစမ်းပါ ဆရာတော်

◆ ဘာလုပ်ဖို့တုန်း

- ရှိခိုးချင်လို့ပါ

◆ ရှိပါတယ်

- ဘယ်သူလဲ

◆ မဟာမြတ်မုနိ ကိုယ်တော်ကြီးပေါ့ ဆရာတော်

အစဆုံးအပြစ်ကင်းစင်သူကို ဘုရားရုပ်တုတော်ညွှန်ပြရတဲ့ အဖြစ်မှာ ရှိတာ ဖော်ပြတာပဲ။ အပြစ်မရှိသူက လေးဦးအထိရှိတာပဲ။ ဒါပေမယ့် နောက်ဆုံး အပြစ်မရှိသူရဲ့ ပုံစံကိုညွှန်ပြကြတာက လူအဖြစ်မှာပဲ လူစိတ်မရှိသူ ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီသူဟာ လူလိုနေခွင့် မရသူဘဲ။

သံ၊သွပ်၊ခဲ၊ပြဒါး အစစ ဓာတ်တွေကို ရွှေဖြစ်အောင်ကြံဆောင်ခဲ့ကြတာ လူသမိုင်းအစက ဒီနေ့အထိ ကျမ်းစာအစောင်စောင်နဲ့ ကိုယ်တွေ့ဆိုတာတွေ အမျိုးမျိုးရေတွက် မလွယ်အောင်ဘဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့အထိရွှေကတော့ မြေကြီး ထဲကပဲ ကျင်ယူရတာပဲ။ သံကို ရွှေဖြစ်ဖို့ လုပ်ကြတာလည်း အဟောသိက် တွေလို့ပဲ ပြောရမယ်။ လူကို အပြစ်ကင်းသူဖြစ်ဖို့ လုပ်ကြတာတွေလည်း အတူတူတွေပဲ။ အပြစ်ရှိသူနဲ့ အပြစ်ကင်းသူ ကြားကအရာဟာ မှော်ဆရာရဲ့ မှော်သေတ္တာလို ဘာက ဘာကို ဘယ်လို လုပ်လိုက်တယ် မသိတာဖြစ်နေလို့ဘဲ။

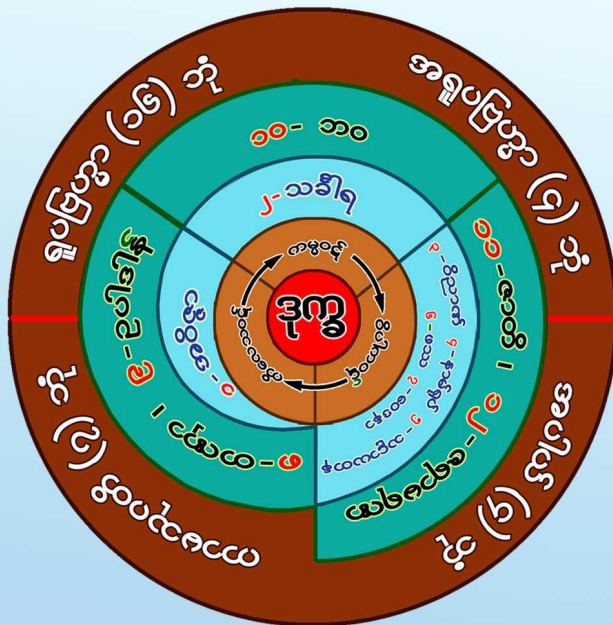
လမ်းနှစ်သွယ် ပန်းနှစ်သွယ် ဉာဏဒဿန အကြောင်းအရာလည်း မှော်သေတ္တာလိုမျိုး ဖြစ်နေတာတွေ့ရရင် ပြောသူကို စောင့်ရှောက်တဲ့အနေနဲ့ ပြန်ပြောပေးကြဖို့ ပန်ကြားလိုက်တယ်။ လေ့လာဖို့လွယ်ကူအောင် အသေးငယ်ဆုံး ပြောဆိုချက်လုပ်ပြီး တင်ဆက်လိုက်တာပဲ။ ဒါကလေးဟာ လေ့လာသူကို အပြစ်ကင်းရာသွားလမ်းအဖြစ် မှန်းဆလို့ရစေတယ်ဆိုရင် အမေက မွေးပေး ရတာဟာ အချည်းနှီးမဖြစ်ဘူးလို့ ပြောသူကမှတ်ယူမှာပဲ။

ဒီမျှပဲ.....

ဉာဏသာဝက

သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ

သမ္မာလမ်းစဉ်၊ မြတ်မဂ္ဂင်ကို၊ တွင်တွင်ပွားများ၊
ကျင့်ကြံသွားက၊ သံသာရဝဋ်စဉ်၊ အကုန်မြင်မည်။

ဝဋ်သံသရာထွက်လမ်း

သုံးခုလည်လျှက်၊ ဤဝဋ်စက်ကို၊ ကွင်းကွက်ပြတ်သား၊
သိထင်ရှားမှ၊ သံသာရမုန်း၊ ဝဋ်ကုန်ဆုံးပြီး၊ အားလုံးသိမြင်၊
နိဗ္ဗာန်ဝင်မည်။